

**КОЛИ
ВІРИТИ
ЗАБОРОНЕНО**

40 ДНІВ

**ІЗ ПЕРЕСЛІДУВАНИМИ
ХРИСТІЯНАМИ**

Togg Hemmlmon

ГОЛОС МУЧЕНИКІВ

警告 - 准准由下列
日期起至翌日
VISITOR - Permitted to
for ninety days
entry as a

VISA
TITUL
VISTO
BUENC
VÁLID

Відгуки про книжку «Коли вірити заборонено»

«Упродовж двох років ув'язнення в Туреччині мене зміцнював приклад тих, хто вірою та правдою служив Христу й вистояв за часів переслідувань. Перелік людей, які постраждали за віру, довгий. Декому довелося боротися більше, ніж іншим — я, звичайно, теж боровся, — але, зрештою, важливо вистояти. Історії, подібні до тих, які Тодд зібрав у цій книжці, мають величезну цінність, вони допоможуть нам підготуватися, якщо ми раптом будемо покликані зайняти місце в цьому довгому списку — і я вважаю предметом першої ваги та терміновості бути до цього готовими».

Пастор ЕНДРЮ БРАНСОН | Колишній в'язень за Христа у Туреччині

«Я з величезною цікавістю прочитав книжку *«Коли вірити заборонено»*. І вона не розчарувала мене. Книжка перетворює читача зі спостерігача, який комфортно живе далеко від гнаних віруючих, на учасника їхніх страждань і допомагає подолати шлях від жалості до тих, хто страждає за віру, до активної позиції справжнього партнерства з ними. Тодд запрошує читача у свою оповідь і проливає світло на життя віруючих, для яких переслідування є звичайним явищем. Записані молитви, пов'язані з власними роздумами автора, спонукають до особистих роздумів та духовного зростання. Важливо, що читачеві пропонується записувати власні думки. Розповіді про християн, які зазнають гонінь, дають нам можливість зазирнути у їхнє життя віри, де свідчення й переслідування — брати-близнюки. Я молюся, щоб читачі використали цю книжку, аби поглибити свою власну віру та розширити своє служіння Господу. *«Коли вірити заборонено»* — це дар, посланий Богом сім'ям, які шукають посібник для збагачення часу їхнього сімейного поклоніння».

НІК РІПКЕН | Ветеран місії із 35-річним стажем; автор книжки *«Безумство Боже»*

«Коли ми, віруючі, які живемо у вільних країнах, співаємо «Вирішив іти я за Ісусом», ми рідко замислюємося над тим, чого може коштувати ця обіцянка. Для багатьох послідовників Христа в різних країнах світу, де тривають переслідування за віру, таке рішення може вартувати життя. Для нас надзвичайно важливо чути свідчення гнаної церкви. Це дає нам дорогоцінний привілей молитися за наших переслідуваних братів і сестер по вірі та змитає із вільної церкви павутину самовдоволення та дрімоти у комфорті. Захопіть паспорт, пристебніть ремені безпеки й рушайте з Тоддом у подорож, щоб отримати глибоке уявлення про те, що означає йти за Ісусом. І тоді ваша віра вже не залишиться такою як колись!»

ДЖАНЕТ ПАРШАЛ | Авторка та ведуча ток-шоу

«Бувши керівником церкви на Близькому Сході, я на власні очі бачив, як Тодд бере історію про переслідування, концептуалізує її і робить зрозумілою для широкої аудиторії. Я особисто знайомий із ним уже більше десяти років, упродовж яких він записував наші свідчення і навіть використав деякі з них у цій чудовій книжці. Щоразу, коли я читаю оповідання Тодда, я отримую натхнення, і в мені знову палає бажання страждати за Христа у світі, який Його переслідує. Я вдячний за те, що Тодд присвятив своє життя документуванню таких свідчень, оскільки вони не лише зворушують вас, любий читачу, але й дозволять Святому Духові розпочати у вашому житті Його чудову дію. Як можна запалити свою віру в комфорті світу, який дрімає?»

Як подолати дух апатії? Я вірю, що ця книжка вселить у вас надію та полум'я, необхідні для виконання вашого покликання».

АНОНІМНИЙ КЕРІВНИК ЦЕРКВИ НА БЛИЗЬКОМУ СХОДІ

«Остання книжка Тодда *«Коли вірити заборонено»* воістину надихає та змінює внутрішній світ читача. Несучи проповідницьке служіння серед переслідуваного тіла Христового впродовж уже майже двох десятиліть, Тодд живе серед цих людей, а іноді й через них. Записані ним свідчення не просто історії, вони показують, що Бог дає життя, усмішку і радість, навіть коли Його переслідувані вірні страждають через те, що вони відрізняються від цього світу. Кожен християнин, який бажає жити благочестивим життям в Ісусі Христі, має прочитати цю книжку».

БОБ ФУ | Засновник і президент місії «China Aid Association» та колишній в'язень за Христа

«Я знайомий із Тоддом Неттлтоном упродовж багатьох років. Як він може розповісти історію! А які історії можуть бути для нас кращими, ніж свідчення святих мучеників наших днів?! Завдяки Тодду ці «історії перемоги» стають відомі ширшому колу читачів. Вони чудові! Вони спонукають мене до МОЛИТВИ!»

ГРАСІЯ БЕРНХЕМ | Місіонерка, співробітниця місії «Ethnos360», авторка книжки *«У присутності моїх ворогів»*

«Коли я читала книжку *«Коли вірити заборонено»*, мені здавалося, що я йду святою землею. Розповіді з цієї захопливої книжки занурять вас в атмосферу найнебезпечніших для християн країн світу. Однак переможці, про яких пише Тодд Неттлтон, не лише виживають серед гонінь — вони процвітають у супереч їм! Христос так сповнив їх, що вони стали непереборною силою Божого Царства. Дякую, Тодде, за те, що покликав у цю захопливу сорокаденну подорож і нас! Я люблю цю книжку й наполегливо рекомендую її. Яке натхнення я отримав від зустрічі з братами і сестрами, які готові постраждати і навіть віддати за Ісуса життя. Наш Спаситель дивовижний, як і ці святі, які йдуть за Ним у готовності сплатити за свою віру будь-яку ціну!

ТОМ ДОЙЛ | Генеральний директор «Uncharted Ministries» та співавтор Джоан Дойл у книзі *«Жінки, які ризикують: таємні агенти Ісуса в мусульманському світі»*

«Я вірю, що саме Господь дав Тоддові унікальну нагоду й доручив йому написати цю книжку. У Біблії написано, що переслідування посилюватимуться в міру того, як ми наближаємося до кінця часів — так, навіть у західних країнах, таких як США. Власне, цей час уже почався. Таким чином, засновані на справжніх історіях оповідання, зібрані в цій книжці, не лише зміцнюють віру тих, хто живе на Заході, та сприяють нашому тіснішому ходінню з Господом, але й готують нас до того, щоб належним чином реагувати на переслідування, які дехто з нас зазнає нині (2 Тим. 3:12), і на все, що готує нам завтрашній день (Мт. 24:9)».

ГУРМО ШАРІАТ | IranAlive.org

«З'єднати точки між поточними подіями, безіменними та безликими людьми й нашими серцями — непросто. Навіть коли ми чуємо розповіді про переслідувану церкву, навіть коли співчуваємо стражденим, вони не стають близькими нам. Як часто під час поклоніння ми співаємо «Наповни моє серце любов'ю», але чи розуміємо ми, що це означає? Читання книги *«Коли вірити заборонено»* проведе вас шляхом, який допоможе зробити це. Свідчення, записані у ній, нагадають, хто такий Бог і як Він діє серед хаосу цього світу; вони розкажуть нам про стан Тіла Христового, при цьому виявляючи відбитки пальців Бога у нашому власному житті. Отримайте натхнення від цих свідчень, тому що вони показують, що вітер приносить зміни у всі куточки світу. До молитви вас спонукатимуть не лише ці історії та роздуми Тодда Неттлтона, а й ваші власні записи. Цей проект можна назвати «Викликом віри». Я переконана, що, прочитавши цю книжку, ви вже не будете тією людиною, якою були до цього, якщо від щирого серця братимете участь у молитві впродовж усіх сорока днів цієї подорожі».

ПУТ КРАМЕР | Виконавча продюсерка «Mission Network News» та ведуча

«Ісусові, апостолам, тріумфальній і смиренній, палкій та місіонерській церкві, а також нашим братам і сестрам у всьому світі... Страждання завжди передують славі. Безхресне, безболісне, нестраждальне християнство, яке ми маємо на Заході протягом останніх трьохсот років, — це трагічна помилка, яка незабаром добіжить свого кінця. Книжка *«Коли вірити заборонено»* нагадує нам, що таке здорове християнство і яке буде наше спільне майбутнє в ці останні дні перед поверненням нашого Господа Ісуса».

ДІК БРОГДЕН | Співзасновник руху «Live Dead», Джідда, Саудівська Аравія

«Ми всією сім'єю якнайчастіше згадуємо переслідуваних у молитві, розуміючи біблійну істину про те, що, коли страждає одна частина тіла, ми покликані страждати разом із нею. Тепер, завдяки цій книжці, ми маємо унікальну можливість познайомитися з ними! Вирушайте з Тоддом до Китаю, на Близький Схід, до Африки та інших місць і будьте присутніми при бесіді з християнами, які з радістю жертвують усім, щоб слідувати за Христом. Історії їхньої віри кинуть виклик вашій власній вірі. Здійсніть цю сорокаденну подорож, щоб познайомитися з переслідуваними членами нашої духовної сім'ї та отримати від них натхнення».

БЕНДЖАМІН УОТСОН | Автор, активіст, колишній член NFL

КОЛИ ВІРИТИ ЗАБОРОНЕНО

40 ДНІВ
ІЗ ПЕРЕСЛІДУВАНИМИ
ХРИСТІЯНАМИ

Тодд Нештлтон

i

ГОЛОС МУЧЕНИКІВ

Originally published in English under the title:
When Faith is Forbidden by Voice of the Martyrs with Tom Nettleton
Copyright © 2021 by Voice of the Martyrs, Inc.

© 2022 by Voice of the Martyrs, Inc. for the Ukrainian edition.
Translated by permission. All rights reserved.

eBooks for download:
<https://www.vom-ru.org>
<https://www.vml1.tv/uk/>

© 2022 Голос мучеників
Авторське право захищено. Використання та розмноження матеріалів публікації
без письмового дозволу видавця заборонено, за винятком коротких цитат
у критичних та оглядових статтях.

Фотографії: авторське право © 2011 FreeTransform / iStock (115905400)
© 2016 by gurkoo / iStock (504182338)
© 2019 by Fourleaflover / iStock (1165723077)
© 2019 LifeofRileyDesign / iStock (1185821355).
© 2012 crossbrain66/iStock (171580669).
© 2016 lukbar / iStock (599273638).
Усі права на фотографії: Копі Лак.

Текст цієї книжки адаптовано з оригіналу, спочатку опублікованого «Голосом
мучеників» в англомовному щомісячному бюлетені та на сайті організації.

Усі події, які описано в книжці, достовірні, проте деякі імена та подробиці,
що ідентифікують персонажів, змінено з метою безпеки.
Біблійні цитати, якщо не зазначено іншого, наведено в перекладі І. Огієнка.

Книжку не призначено для продажу. Про випадки продажу просимо повідомляти
за вказаною нижче адресою.

«Голос мучеників» — це некомерційна міжконфесійна християнська місіонерська
організація, покликана служити нашій переслідуваній сім'ї по всьому світу через
надання практичної та духовної допомоги і залучення членів Тіла Христа у вільних
країнах до спілкування з гнаними віруючими та до молитви за них. «Голос мучеників»
засновано 1967 року пастором Річардом Вурмбрандом, який відбув чотирнадцятирічний
термін ув'язнення в комуністичній Румунії за віру в Ісуса Христа. Його дружина
Сабіна провела три роки у виправно-трудових таборах. У 1965 році Річарда і його
сім'ю викупили з Румунії, і вони створили всесвітню мережу місій, які й досі служать
переслідуваному Тілу Христовому.

Відвідавши наш вебсайт www.vom-ru.org, підписавшись на отримання безкоштовного
щоквартального бюлетеня «Голос мучеників», а також електронної розсилки
про ув'язнених за християнське свідчення послідовників Христа, ви матимете натхнення
від безмежної віри наших переслідуваних братів і сестер та дізнаєтесь,
яким чином ви можете послужити їм.

Підписатися на наші матеріали можна за адресою: а/с 6, 33024, Рівне, Україна або
info@vom-ru.org

Присвячується Шарлотті

Кожна історія, розказана на цих сторінках,
кожна поїздка в Бангалор, Пекін чи Баку —
це дні, коли ти ставала матір'ю-одиначкою, і ночі,
які ти проводила на самоті. Утім ти знову й знову
виряджала мене в дорогу, довіряючи Божій турботі,
відправляла мене служити Божій справі й молилася
за мене, коли я їхав. Я бачу твою жертвність. Наш
Батько також бачить її. Ці історії є плодом нашого
спільного служіння, бо ти була й завжди будеш моїм
повноправним партнером на кожному його етапі.

Також присвячується всім, хто бажає жити для Христа
та готовий заплатити за це будь-яку ціну. Я сподіваюся,
любий читачу, ви бажаєте, щоб і вас додали до цього
переліку. Адже Він, без жодних сумнівів, вартий цього!

ДЕНЬ ВІД'ЇЗДУ

КОНТРОЛЬНА ПЕРЕВІРКА ПЕРЕД ВИЛЬОТОМ

«Усі вони повмирали за вірою, не одержавши обітниць, але здалека бачили їх, і повітали, і вірували в них, та визнавали, що “вони на землі чужаниці й прихоськи”. Бо ті, що говорять таке, виявляють, що шукають батьківщини. І коли б вони пам'ятали ту, що вийшли з неї, то мали б були час повернутись. Та бажають вони тепер кращої, цебто небесної, тому й Бог не соромиться їх, щоб звати Себе їхнім Богом, бо Він приготував їм місто».

ПОСЛАННЯ ДО ЄВРЕЇВ 11:13–16

.....

*«Вирушаймо до аеропорту за двадцять п'ять хвилин.
Сподіваюся, ви готові!»*

Я бігаю по дому, намагаюся закрити свою валізу й розмірковую про те, які речі в ній можуть мені не знадобитися під час поїздки. Уже вкотре я хапаюся за телефон, щоб перевірити

прогноз погоди: тепла куртка займає надто багато місця. Чи знадобиться вона мені? Чи потрібні туфлі, щоб піти до церкви? Чи доведеться одягати на богослужіння краватку?

Кожен додатковий предмет гардеробу примушує зважувати аргументи «за» й «проти». Так, було б добре мати кросівки на випадок, якщо в готелі є фітнес-центр. Однак вони займають таке дорогоцінне місце. Так, я хотів би взяти Біблію, але мій дорожній Новий Завіт набагато *менший і легший*, до того ж у мене є Біблія в телефоні, якщо вона мені раптом знадобиться. Окрім того, я завжди сподіваюся, що на зворотному шляху у валізі буде хоч трохи вільного місця, тому що я незмінно привожу додому невеликий сувенір для дружини та подарунки для синів (у дитинстві їхніми улюбленими подарунками були мечі, ножі та інша зброя!) й невісток.

Син місіонерів, я виріс у сім'ї, яка багато подорожувала. Правила пакування валіз у нас завжди були прості: якщо не можеш нести — не бери з собою. Ми завжди дотримувалися цього принципу, навіть коли везли столове срібло на дванадцять персон до Папуа — Нової Гвінеї у ручній поклажі! Я й досі намагаюся дотримуватися цього правила: одна сумка середнього розміру в багаж і одна ручна поклажа, до якої я кладу камеру, навушники та електронну книжку, а також різні шнури та адаптери і, якщо пощастить помістити, якийсь перекус та запасну сорочку, тому що ніколи не знаєш, чи прибуде твоя валіза одночасно з тобою.

«За нами прийдуть за десять хвилин. Можете притиснути туг, щоб я застібнув блискавку?»

Спочатку, коли я розпочав служіння у «Голосі мучеників», моє уявлення про відвідування гнаних християн зовсім відрізнялося від нинішнього. Я пам'ятаю, як під час моєї першої поїздки до Китаю наша команда планувала зустрітися з пастором, якого за попередні три місяці кілька разів заарештовували. Він керував великою незареєстрованою церквою, що збиралася у вівторок,

і поліція та органи у справах релігій заарештовували його щовівторка вранці, щоб він не міг проводити богослужіння. Його тримали весь день, а іноді й усю ніч, щоб він не міг служити своїй пастві, а потім відпускали.

Дорогою до нього моя уява малювала бідного, скривдженого пастора. Я розмірковував про те, яким благословенням буде для нього приїзд іноземців та їхнє підбадьорення, тому що він, безперечно, перебуває в глибокому смутку. Яким же я був далеким від реалій!

Коли ми увійшли до його квартири, то побачили сповненого радості чоловіка, який насилу стримував усмішку. Він був у захваті від того, що люди в його районі приходили до Ісуса Христа й що його паства зростала. І якщо ціною ефективності його служіння було кілька арештів і ночі, які йому довелося провести в камері, то й що? Це було варте того, щоб стати свідком змін у житті людей і збудови Божого Царства.

Я добре пам'ятаю, як пастор показав нам сумку, яку завжди брав із собою до церкви: у ній лежали ковдра та змінний одяг. Це була його тюремна валіза — завжди наготові й завжди при ньому.

Посьорбуючи гарячий духмянний час, я запитав дружину пастора, яка сиділа поруч, указуючи на її чоловіка:

«Ви не боїтеся за нього?»

«Як я можу боятися? — відповіла вона через перекладача. — Адже про нього дбає Сам Бог!»

Бог піклується про нього. Бог також піклується про нас.

Після тієї мандрівки у мене змінилося уявлення про мету наших поїздок. Хоча переслідувані християни дуже люблять спілкуватися з іншими віруючими, вони *не потребують* мого підбадьорення. Насправді дуже часто я сам маю потребу в тому, щоб бачити радість, яка сяє на їхніх обличчях і виявляється у їхніх життях. Я їду до них, щоб послухати їхні свідчення. Я їду як учень, бажаючи більше дізнатися про їхню віру та шлях

до батьківщини «кращої, цебто небесної». І, повертаючись до свого земного дому, я палко бажаю якнайточніше переповісти історію їхньої дивовижної віри.

«Погляньте у вікно, може, за нами вже приїхали?»

Читаючи цю книжку, ви вирушите у подорож разом зі мною. Ми з вами присвяtimo сорок днів на те, щоб дізнатися, як це подорожувати країнами, що обмежують проповідь Євангелії, і відвідувати християн, таких як цей хоробрий китайський пастор і його дружина. Я радий, що ви поїдете разом зі мною, щоб послухати свідчення деяких із переслідуваних братів і сестер у Христі, з якими я зустрічався за останні двадцять три роки.

Якщо ж ви й самі є послідовником Христа, то, безперечно, уже бували у подібних подорожах до того, як розгорнули цю книжку. У кількох віршах із Біблії, як, наприклад, в уривку, який ми згадували на початку розділу, про послідовників Христа йдеться як про чужинців і приходьків, вигнанців і шукачів батьківщини. Тут, на землі, ми не вдома, бо ми — не від цього світу. Ми лише пілігрими, які прямують до своєї справжньої батьківщини — небес!

Отож, разом вирушаючи в цю подорож, щоб зустрітися із переслідуваними християнами, ми дізнаємося (я сподіваюся!) істини, які стануть нам у пригоді під час іншої, більш важливої подорожі: тієї, яка й приведе нас на небеса.

«Ми вирушаємо в аеропорт, тому урок перший: мандруйте не обтяжуючись».

Багато християн подорожують життям із величезним багажем, набагато більшим, ніж варто було б. Замість того щоб здати в багаж одну сумку й мати при собі одну ручну поклажу, вони намагаються взяти з собою шість сумок «у багаж» і три величезні ручні поклажі. Вони так навантажують свій візок, що за речами не бачать навіть, куди його штовхають! Вони більше дбають про те, де зараз знаходяться, ніж про кінцевий пункт призначення, і тому тягнуть за собою занадто багато зайвого.

І так само, як авіакомпанії стягують із пасажирів плату за «зайву вагу», ці віруючі також розплачуються за те, що мають занадто багато багажу.

Можливо, ваша зайва валіза — непростення; ви зачали образу, яка робить її непідйомною. А може, це несповіданий гріх. Можливо, у вас занадто багато матеріальних цінностей, які заважають зосереджувати свою увагу на вашому справжньому, небесному домі. А може, річ у метушні: у вас настільки щільний графік, що немає часу навіть на те, щоб озирнутися довкола.

«Ну ось, за нами приїхали».

Прямуючи разом зі мною в аеропорт, щоб вирушити в цю подорож, чи будете ви з молитвою просити Бога показати вам, чи не надто багато багажу ви несете з собою на своєму життєвому шляху? Я сподіваюся, що свідчення переслідуваних членів нашої християнської сім'ї стануть для вас благословенням і спонукатимуть вас так само безстрашно йти за Христом. Я також сподіваюся, що вони змусять вас глибше замислитися про свій справжній дім і про шлях, яким ви до нього йдете.

Закордонний паспорт? — Є!

Розклад польотів? — Роздруковано!

Гроші? — При собі!

Тепер ми готові.

Залишається лише попестити песика та поцілувати дружину й дітей.

Час вирушати в путь!

ДЛЯ РОЗДУМІВ

Як часто ви згадуєте про те, що ви «чужинець і прихोцько» на цій землі й що ваша кінцева мета — «краща батьківщина»? Яким чином усвідомлення цього вплине на те, як ви проживете сьогоднішній день? Чи подорожуєте ви цим

життям нічим не обтяженими? А, може, ви тягнете за собою непотрібне, «незручне», те, що лише займає місце й робить ваш багаж непідйомним?

Розмірковуючи над цими питаннями, запишіть свої відповіді у щоденник (нижче). Що може змусити вас відмовитися від усього цього непотребу?

МОЛИТВА ПЕРЕД ВИЛЬОТОМ

«Господи Боже, прошу Тебе, вирушай у цю подорож разом із нами. Будь ласка, приготуй моє серце до зустрічі з людьми, до яких ми їдемо, і використовуй їх, щоб відкрити мені ще більше Твоїх істин. Найчастіше нагадуй мені про «кращу батьківщину», мій справжній дім, і супроводжуй мене впродовж усього шляху, доки приведеш до пункту призначення. Будь ласка, покажи мені, чи несу я з собою зайві речі, яких у мене не має бути, і допоможи мені залишити їх. Амінь».

Ваш щоденник

Із мого щоденника

19 жовтня 1998 р. (незадовго до того, як вирушити у мою першу поїздку з командою «Голосу мучеників» до Судану).

«За тиждень я залишу своє приємне, безпечне та затишне життя у Бартлсвіллі й проведу десять днів, роздаючи їжу та Біблії в Судані... приблизно за 16 тисяч кілометрів від моєї зони комфорту.

Цікаво уявляти цю подорож і те, що може статися. Терш за все мені довелося замислитися про можливість того, що я не повернуся. Судан — небезпечне місце, і, відверто кажучи, солдати урядових військ без вагаль можуть пустити кулю в моє біде американське тіло.

Усвідомлення того, що я, можливо, не повернуся, надає моїм дням тут особливої гостроти. Я хочу щохвилини бути з Шарлоттою та хлопчиками, бути зразковим чоловіком та батьком. Я хочу бути дбайливим і співчутливим. Я хочу винкнути телевізор і більше часу говорити з ними, слухати їх. Хочу багато обіймати й говорити кожному, що люблю його, приблизно двадцять п'ять разів на день.

Однак мене через це огортає й почуття провини. Чому я не живу так увесь час? Чому поїздка в Судан і загроза змушують мене бути таким чоловіком, яким я і так маю бути 365 днів на рік? Чому я почувуюся вразливим у Африці, яку роздирає війна, але невразливим у США? Хіба я не знаю, що п'яний водій, випадковий акт насильства або автокатастрофа можуть обірвати моє життя будь-якої миті прямо тут, в Америці? Чому я завжди не живу так, щоб бути готовим до смерті, а лише коли збираюся в поїздку за кордон?

Можливо, головний урок, який я виніс із цієї поїздки, що ще навіть не почалася: не приймати завтрашній день як належне, але проживати щодня так, щоб бути готовим у будь-який час перейти з планети Земля у вічність».

ДЕНЬ 1

НЕПІДКОНТРОЛЬНІ НАМ ОБСТАВИНИ

«Розум людини обдумує путь її, але кроки її наставляє Господь».

КНИГА ПРИПОВІСТЕЙ СОЛОМОНОВИХ 16:9

.....

Єй, Судан, 1998 р.

Немає нічого незвичайного в тому, щоб у першу добу перебування за кордоном не спати о 2:30 чи о 3:00 ночі. Я чув безліч теорій про те, як подолати синдром зміни часових поясів, однак поки не виявив жодної, яка б насправді була дієвою. Мене продовжує мучити джетлаг. Упродовж дня я намагаюся проводити якнайбільше часу на сонці. Усе інше потрібно просто пережити.

На початку нашого перебування в Судані команда не планувала їхати відразу до Єя. Однак перший урок подорожі

полягає саме у тому, що іноді все йде зовсім не за планом. Нашою метою було місто Туралей.

У Айені, селі неподалік Туралея, пастор Авраам Як Денг очолював церкву, яка складалася із чотирьох чорношкірих суданських християн. Його маленька червона кишенькова Біблія була єдиним екземпляром Святого Письма на все зібрання. Авраам не міг прийти до тями від радощів, коли попередня команда «Голосу мучеників» привезла до Туралея чимало коробок зі Словом Божим. Думка про те, що кожна сім'я в його церкві зможе мати свій примірник Біблії, викликала у нього неабияке захоплення.

Один із членів команди «Голосу мучеників» запитав Авраама, який вірш йому найбільше подобається, і він процитував Послання до римлян: «Бо заплата за гріх смерть, а дар Божий вічне життя в Христі Ісусі, Господі нашім!» (6:23).

Через чотири дні після розмови з Авраамом та доставлення Писання на Айен напали радикальні ісламісти — *моджахеди*. Вони спалили Біблії, які щойно привезли, та викрали понад двадцять чоловік, а пастора Авраама вбили пострілом у голову.

Через кілька місяців після цього жорстокого нападу наша команда планувала доставити Біблії, які замінили б знищені. Проте зливи в Туралеї затопили злітно-посадкову смугу з обох кінців, і пілоти не були впевнені, що суходолу, який залишився посередині, достатньо для посадки, а потім ще й зльоту двомоторних літаків «Антонов», які ми зафрахтували для доставлення гуманітарної допомоги.

Тому керівник нашої групи вирішив змінити план поїздки. Спочатку ми вирушили до Єя, сподіваючись за кілька днів дістатися Туралея. І ось ми сидимо в Єї і не можемо знайти вантажівку. У нас є Біблії, які необхідно доставити на лінію бойових дій і розповсюдити серед солдатів НАВС (Народної армії визволення Судану), проте вантажівка, яку ми планували винайняти, зайнята. Є ще одна машина, але вона чекає

доставлення палива. Ми живемо у надзвичайно гостинних місіонерів, які чудово дбають про нас, проте *не* виконуємо поставлених перед нами завдань.

Нарешті нам стало відомо, що в потрібному нам напрямку рухаються інші співробітники місії, і ми приєдналися до них. Але через дві години після початку подорожі ми опинилися біля річки, яку не нанесено на карту, міст через яку було пошкоджено. Ведуча повнопривідна вантажівка заїхала у воду, намагаючись перетнути річку вбрід. Вона проїхала половину шляху, перш ніж вируючий потік почав захоплювати її і тягнути вниз за течією. Наші товариші по команді повилазили через вікна на дах автівки, і нам вдалося кинути їм мотузку й таким чином зупинити її ковзання, а також допомогти їм, наскрізь промоклим, вибратися на берег.

Тому замість того, щоб роздавати Біблії солдатам на лінії фронту, ми застрягли тут, чекаючи, поки рівень води в річці опуститься, щоб можна було витягти вантажівку.

«Що ти робиш, Господи? — молився я. — Ми ж служимо Тобі! Ми хочемо замінити Біблії, які знищив ворог. Невже Ти не можеш хоча б на якийсь час зупинити дощ, щоб злітно-посадкова смуга висохла? Невже Ти не можеш допомогти нам хоча б роздобути таку необхідну вантажівку? Хіба Ти не міг утримати воду в річці на рівні, достатньо низькому, щоб ми могли перетнути її?»

Звісно ж, Бог може зробити все, що Він забажає. Він може послати або зупинити дощ. Він може осушити річку чи змусити її розлитися. Однак під час моєї поїздки до Судану нічого подібного не сталося й ретельно розроблений нами план зазнав фіаско. Чому?

Хотів би я знати відповідь на це запитання. Хотів би я повідомити щось дуже важливе й підсумувати: *«Ось чому Бог допустив дощ!»*; хотів би розповісти про якогось солдата, якому

ми подарували Біблію в місці, де ми не планували бути, і який згодом став суданським Біллі Гремом...

Згодом ми все ж доставили Біблії, хоча деякі з них перед читанням довелося висушити. Ми все ж доставили їжу, зокрема й харчові суміші з високим умістом білка, до лікарні (яку ми з вами, напевно, швидше назвали б медпунктом), де доглядали десятки виснажених дітей. Ми поспілкувалися з місіонерами, які приймали нас, і я сподіваюся, що наш приїзд став для них благословенням та підбадьоренням.

Однак через обставини, що не залежать від нас, ми не досягли поставленої мети.

«Непідконтрольні нам обставини». Ці слова мені не подобаються. Я хочу, щоб усе було нам підконтрольне. Я хочу ухвалювати рішення та виконувати їх. Я хочу скласти план, а потім бачити, як він утілюється в життя. Я хочу досягти бажаного результату. Я хочу все контролювати!

Але навіть якщо ми можемо вибирати, що з'їсти на сніданок — кукурудзяні пластівці чи тости, хіба ми можемо контролювати події решти дня? Хіба весь сенс життя християнина не полягає у тому, щоб *віддати* контроль у руки люблячого, святого й усемогутнього Батька, який Сам планує та організовує нашу подорож життям для нашого вищого блага? Як сказав Соломон, «розум людини обдумує путь її, але кроки її наставляє Господь» (Приповістей 16:9). Чи вірите ви в це? Чи вірю в це я?

Як легко нас засмучує все, що знаходиться поза нашим контролем: затоплена злітно-посадкова смуга; літак, який не прибув учасно; місто, де немає пального, щоб заправити вантажівку.

Або, якщо говорити про щоденне життя: ситуація, що розвивається не за планом на роботі; лікар, який пропонує вам пройти несподіване обстеження; дитина, яка свідомо вибирає безбожний шлях.

Життя — поза нашим контролем. Смерть — поза нашим контролем. І ми маємо змиритися з цим. Ми мусимо бути готові з радістю змінити свій курс. Маємо дозволяти Його задуму перевершувати наші плани. Ми не завжди знатимемо чому. Але це *знає* Він. І це поза нашим контролем.

ДЛЯ РОЗДУМІВ

Чи є у вашому житті сфери, в яких ви намагаєтеся контролювати ситуацію, але вам потрібно визнати, що вона поза вашим контролем? Що це за сфери? Що вам потрібно, щоб відмовитись від бажання тримати все під контролем?

У своєму щоденнику напишіть про одну з цих сфер і про те, що зміниться, якщо цього тижня ви передасте контроль над нею люблячому Батькові й дозволите Йому «керувати вашою ходою».

МОЛИТВА

«Батьку, я визнаю, що бажаю все тримати під своїм контролем. Я хочу складати власні плани й чекаю, щоб Ти їх благословив. Допоможи мені довіряти Тобі, адже Ти бачиш те, чого не бачу я. Допоможи відмовитись від бажання контролювати й дозволь остаточно передати Тобі весь контроль, повірити в те, що Твої задуми сприяють моєму благу. Допоможи мені щодня шукати Тебе, пізнавати Твою волю та дозволяти Тобі діяти в мені й через мене для досягнення Твоїх благих цілей у моєму житті та в житті навколишніх. Амінь».

Ваш щоденник

Із мого щоденника

31 жовтня 1998 р., Єй, Судан (моїй дружині Шарлотті)

«...Але я молюся за тебе. Я просив Бога послати ангелів, щоб вони оточили наш гім і захищали його від нападів ворога та всього, що може спричинити горе».

Решта історії: одного разу вночі, коли я був у Судані, моя дружина, яка саме була хвора, прокинулася посеред ночі. Розплющивши очі, вона чітко побачила силуети чоловіків через тонкі жалюзі, що закривають два вікна в нашій спальні.

Дружина встала й виглянула в обидва вікна, але нікого не помітила ззовні. Однак замість страху вона відчула повне вмиротворення, відразу ж повернулася в ліжко й знову поринула в глибокий та спокійний сон. Ми з нею обоє віримо в ангелів...

ДЕНЬ 2

«РАНІШЕ Я ЧАСТО БИВ ЙОГО»

«Дякую тому, хто зміцнює мене, — нашому Господеві Ісусові Христові, що відніс мене до числа вірних, поставивши на служіння, — мене, що **колись зневажав Господа та був переслідувачем і напасником; але я був помилуваний, бо це я робив з незнання, в невірстві.** Але ласка нашого Господа багато збільшилась у мені з вірою та любов'ю, що в Ісусі Христі. Вірним і гідним усякого сприйняття є слово, що Ісус Христос прийшов у світ, щоб спасти грішників, серед яких першим є я» (переклад Р. Турконяка).

ПЕРШЕ ПОСЛАННЯ ДО ТИМОФІЯ 1:12–15

.....

Біля Алави, Ефіопія, жовтень 2005 р.

«Хаджі» (у перекладі з арабської означає «прочанин») — це почесне звання, що ним нагороджують мусульманина, який успішно завершив обряд хаджу в Мекку; один із п'яти стовпів

ісламу. Це звання найчастіше ставиться перед іменем людини. І зазвичай воно не поєднується зі словом пастор!

Ми познайомилися з «пастором Хаджі» у його будинку з дахом із трави в південній частині Ефіопії, у районі, де наростає хвиля радикального ісламу, що загрожує християнській церкві й віруючим. Зовні будинку на стіні було видно сліди пожежі. Тижнем раніше радикально налаштовані мусульмани намагалися підпалити будинок Хаджі. На щастя, вогонь загасили.

Сидячи й повільно посьорбуючи апельсинову газовану воду, люб'язно запропоновану нам Хаджі, ми спостерігаємо, як угорі через дірки в щільно укладеному трав'яному даху пробивається сонячне світло. Ці дірки виникли після того, як місцеві мусульмани закидали будинок камінням, намагаючись змусити Хаджі та його родину покинути цей район або ж повернутися до ісламу. На щастя, ніхто з родини тоді не постраждав.

Хаджі чудово розуміє ненависть радикально налаштованих мусульман. Адже раніше він був одним із них! Він був настільки завзятим послідовником ісламу, що його відрядили до Саудівської Аравії для проходження спеціальної підготовки.

Коли ми стояли біля хатини, Хаджі обійняв благовісника, який привів нас на зустріч із ним, і сказав слова, які я ніколи не забуду. Він сказав: «Раніше я часто бив його».

Що?

«Раніше я його бив», — повторив Хаджі й розповів нам про те, що він був лідером радикального ісламського угруповання, яке частиною свого святого обов'язку перед пророком Мухаммадом вважало напади на християн та їхнє переслідування. Одним із тих, на кого вони нападали, був той самий благовісник, чоловік, який тепер стояв, усміхаючись, поряд і якого Хаджі обіймав із братерською любов'ю.

Незважаючи на регулярні побиття, цей християнин не ненавидів нападників. Навпаки, він демонстрував любов до

них, благословляв їх і проповідував їм Добру звістку. Хаджі не міг пояснити такої поведінки. Як може чоловік, якого вони б'ють, виявляти до них любов? Як може він не сердитися і навіть не чинити опір?

Зрештою, Євангелія і любов християнина, на якого Хаджі колись нападав, підкорили його серце. Він залишив люті і насильство ісламу заради любові та миру, які перевершують його розуміння.

Рішення Хаджі розлютило його друзів-ісламістів. І він провів рік у в'язниці, зіткнувшись із такою ж ворожістю, яку раніше сам демонстрував стосовно християн. Тепер у його дах також летіло каміння, а його будинок горів. Однак Хаджі не мав жодного наміру відмовлятися від віри в Ісуса Христа.

Мене вже вкотре вражає *радість*, яка переповнює чоловіків і жінок із нашої християнської сім'ї. Хаджі — щаслива людина. Його усмішка надзвичайно широка і радісна, а його сміх легкий і гучний. Він не живе у постійному страху, хоча погрози на його адресу реальні й регулярні. Він радіє і служить своєму великому Царю.

Хаджі старанно та успішно збудовує Боже Царство. Адже хто може краще розповісти мусульманам про Ісуса, ніж колишній мусульманин, який сам здійснив *хадж* і колись був настільки відданий ісламу, що його направили до Саудівської Аравії для проходження спеціальної підготовки? Хто може краще пояснити різницю між богом, який зважуватиме добрі й злі вчинки людини, щоб побачити, чи заслужила вона право увійти до раю, і Богом, Який знає, що наші добрі справи ніколи не зможуть переважити нашу гріховність, і тому послав Свого Сина, Який заплатив Своєю святою кров'ю за наші гріхи та наш вхід на небеса?

Історія Хаджі не є унікальною. Один із перших видатних місіонерів церкви був чоловіком, який настільки ревно виконував закони своєї релігії, що попросив дати йому повноваження

вистежувати й ув'язнювати людей, які не дотримувалися її вчення. Однак зустріч із Тим, Кого він переслідував, назавжди змінила його життя.

Один із помічників «Голосу мучеників» у Колумбії якось сказав: «Біговий кінь може однаково швидко бігти у будь-якому напрямку». Той, хто ревно викорінює гріх, часто стає ревним служителем Христа. Той, хто бив християн, може й сам із радістю приймати побої за вірність своєму Царю.

Нам легко дивитися на людину зверхньо, вважаючи себе «святішими», ніж вона, і в духовному розумінні відкидати її на маргінес. «Він настільки жорстокий, що до нього не достукатися». «Вона настільки загрузла в гріху, що ніколи не зможе виборсатися з нього». Однак свідчення пастора Хаджі, як і свідчення апостола Павла, полягає у тому, що *ніхто з нас* не є недосяжним для Божих благодаті та милості. А врятовані з найбільш в'язкого болота часто виявляються тими біговими кінями, які біжать для Христа швидше за всіх і приводять до Нього найбільше людей.

«Раніше я часто бив його», — із усмішкою сказав колись радикально налаштований мусульманин, а тепер пастор, гнаний християнин, служитель Божого Царства.

ДЛЯ РОЗДУМІВ

Чи є люди, яких ви в духовному розумінні скидаєте на маргінес, ті, на кого, на вашу думку, Богові варто махнути рукою, хто не вартий ваших уваги та зусиль? Хто з вашого оточення «зневажає Господа та є переслідувачем і напасником» Ісуса та Його Доброї звістки? Можливо, це та сама людина, яку Бог закликає вас любити і якій ви покликані свідчити про Нього. Можливо, Божий задум полягає саме в тому, щоб ця людина стала Павлом або Хаджі та приносила рясний плід

для Його Царства. Що ви можете зробити, щоб через вас сяяла любов Христа?

Запишіть у своєму щоденнику ім'я цієї людини та кроки, які ви зробите цього тижня, щоб почати зводити міст, яким можна буде донести до неї Євангелію.

МОЛИТВА

«Небесний Батьку, я не можу самотужки любити цю людину. Іноді навіть не можу перебувати з нею в одній кімнаті! Будь ласка, дай мені Твою любов до неї. Допоможи мені побачити її такою, якою Ти бачиш її, і пошли Святого Духа, щоб пом'якшити її серце. Амінь».

Ваш щоденник

Із мого щоденника

Тієї час цієї поїздки ми познайомилися ще з дванадцятьма колишніми мусульманами, які навернулися у християнство, молодими людьми, яких батьки повишляли з дому. Зараз вони живуть у християнських сім'ях, які їх прийняли, і намагаються продовжити освіту. Вони можуть витратити на житло та їжу лише 4–5 доларів на місяць!

Чи можете ви уявити, щоб ваші батьки вишляли вас із дому? Це сталося з тринадцятирічною дівчинкою, яку буквально виставили на вулицю!

Ми також познайомилися з молодими чоловіками, чії дружини пішли від них, коли вони прийняли Христа.

МОЛІТЬСЯ ЗА ПЕРЕСЛІДУВАНИХ ХРИСТИЯН

Одна з найважливіших розмов, яку доводиться вести новонаверненим з ісламу християнам (як, наприклад, нашому новому ефіопському другу Хаджі), — це розмова, під час якої вони вперше засвідчать своїм близьким про те, що тепер вони не мусульмани, а послідовники **Іси аль Масіха** — Ісуса Месії.

Ця розмова може закінчитися вбивством нашого брата чи сестри у Христі.

Однак також може відчинити двері для проповіді Євангелії.

МОЛІТЬСЯ, щоб Бог допоміг новонаверненим християнам у всьому ісламському світі правильно вирішити, коли і з ким вести цю життєво важливу розмову.

ДЕНЬ 3

«У НАС Є ВСЕ, ЩО НАМ ПОТРІБНО»

«Не за нестатком кажу, бо навчився я бути задоволеним із того, що маю. Умію я й бути в упокоренні, умію бути й у достатку. Я привчився до всього й у всіх: насичатися й голод терпіти, мати достаток і бути в недостатчі. Я все можу в Тім, Хто мене підкріплює, — в Ісусі Христі. ... А мій Бог нехай виповнить вашу всяку потребу за Своїм багатством у Славі, у Христі Ісусі».

ПОСЛАННЯ ДО ФИЛИП'ЯН 4:11–13, 19

.....

Поблизу Ербіля, Північний Ірак, січень 2016 р.

Ми сидимо в наметі в таборі для переміщених осіб у Північному Іраку. («Переміщені особи» — це люди, які були змушені залишити свої будинки, але не перетнули кордон своєї держави. «Біженці» — це ті, хто покинули свої будинки й

тепер перебувають за межами батьківщини.) Коли бойовики ІДІЛ захопили Ніневійську рівнину, десяткам тисяч людей — християнам, єзидам, мусульманам-шиїтам і навіть єдиновірцям ігілівців, мусульманам-сунітам, — довелося втікати. Під час нашого візиту до Північного Іраку більшість із них жила в наметових таборах, розділених на секції: тут суніти, там шіїти, там християни. Намет, у якому ми сидимо, знаходиться у центрі сунітської секції — тут знайшли притулок тисячі сунітських сімей.

Господар цього намету — чоловік на ім'я Мохаммед. Як я люблю християн на ім'я Мохаммед! Надворі січень, на вулиці холодно. Ще кілька днів тому йшов сніг. Тепер ґрунтові дороги у таборі перетворилися на брудне місиво, що чавкає під ногами. А вітер, який, здається, дме з усіх боків, пронизливо крижаний. Гасова грубка трохи розганяє холод у наметі, але за весь час, поки ми були там, я так і не зміг зняти пальто.

Мохаммед і його дружина родом із Мосула, найбільшого міста на півночі Іраку й на той час найбільшого міста, зайнятого бойовиками ІДІЛ. Мохаммед був мусульманином-сунітом, коли приблизно за десять років до нашої зустрічі йому наснився сон, в якому йому з'явився Ісус Христос і розмовляв із ним. Коли Мохаммед прокинувся і вирішив піти за Христом — за Тим, Хто не вважав приниженням прийти до нього й говорити з ним особисто.

Спочатку дружину Мохаммеда надзвичайно засмутило, що її вкрай релігійний чоловік-суніт став віровідступником, невірним. Як він міг залишити їхню істинну віру?! Однак приблизно через три місяці її наснився *той самий сон*, про який розповідав Мохаммед. Ісус прийшов особисто, щоб поговорити з нею. Прокинувшись, дружина ухвалила те саме рішення, що й чоловік: вона теж слідуватиме за Ісусом.

Вислухавши свідчення Мохаммеда, я поцікавився у його дружини, чи помітила вона зміни в чоловікові після того, як йому

наснився цей сон. «Так, — відповіла вона через перекладача, — він перестав мене бити». *«Звичайно, — подумав я, — чудовий перший крок на шляху людини до віри!»*

Отримавши спасіння через віру в Ісуса Христа, Мохаммед почав свідчити про Нього сусідам у Мосулі. Тепер він був не просто віровідступником, він активно закликав інших мусульман теж стати відступниками. За це їхній дім спалили. Поліція обіцяла провести «розслідування», але, як не дивно, підозрюваних так і не знайшли. Мохаммед та його сім'я переїхали до іншого будинку й почали розповідати про Ісуса новим сусідам.

У 2014 році, коли бойовики ІДІЛ перебували вже на підступах до міста, Мохаммед зрозумів, що час рятувати сім'ю. ІДІЛівці не просто спалять їхній будинок. Вони дадуть Мохаммедові один шанс повернутися до ісламу, і якщо він відмовиться, його застрелять на місці. Сім'я втекла з Мосула й урешті-решт опинилася в таборі неподалік Ербіля. Оскільки в посвідченні особи Мохаммеда все ще було написано, що він мусульманин-суніт, його сім'ю поселили в цей намет у сунітській частині табору.

Однак тепер ця секція вже більше не була повністю сунітською. З моменту прибуття сім'ї Мохаммеда вони з дружиною привели до Христа дві інші сім'ї. Навіть у таборі вони не переставали свідчити про свого Господа. Отримавши два, видані співробітниками ООН, намети, які вони встановили на невеликій бетонній плиті, Мохаммед і його сім'я (у них п'ятеро дітей) вирішили жити в одному, а інший залишити для молитовних зібрань та груп із вивчення Біблії. Вони впливали на свою сунітську табірну громаду, і цей вплив не залишився непоміченим. Мохаммед розповів, що йому або його дружині доводиться постійно бути вдома, оскільки вони побоюються, що суніти, розгнівані їхнім наверненням

у християнство, можуть зруйнувати намети, якщо залишити їх без нагляду.

Наша присутність, присутність іноземців, почала привертати увагу навколишніх; ми зрозуміли, що не можемо залишатися тут довго. Вислухавши свідчення Мохаммеда, я запитав: «Про що ви молитесь? Про що просите Бога?»

Через перекладача Мохаммед відповів: «Нам не треба ні про що просити Бога. У нас є все, що нам потрібно. І ми щасливі!»

Моєю першою думкою було заперечити Мохаммедові: *«Послухай, брате. Ви з п'ятьма дітьми живете в наметі! Ваші сусіди хочуть вас убити! Як ти можеш говорити, що у вас є все, що вам потрібно?»*

Тієї миті Святий Дух докорив мені: *«Слухай більше. Говори менше».*

Слова Мохаммеда пронизані істиною: *«У нас є все, що нам потрібно. Ми маємо дах над головою і їжу на сьогоднішній день. Ми маємо поле місіонерської діяльності в усіх напрямках прямо за дверима. Чого ще нам бажати?»*

Мохаммед і його сім'я щодня покладаються на Бога. «Хліб наш щоденний дай нам сьогодні!» З цією молитвою вони проживають кожен Божий день! Вони живуть так, як писав апостол Павло, який умів бути задоволеним тим, що має.

Я вважаю, що жити, щодня покладаючись на Бога, — це справжнє випробування. Я думаю, що для більшості з тих, хто живе в економічно розвинених країнах, це теж складно. Зрештою, якщо людина наполегливо працює, вона може багато чого досягти. І це мені подобається.

А як же покладатися на Бога у повсякденному житті? Як щодо того, щоб замість «я можу досягти всього силою своєї волі та своєю працею» ми вчилися бути задоволеними й говорити: «Все можу в Тім, Хто мене підкріплює, в Ісусі Христі»?!

ДЛЯ РОЗДУМІВ

На що ви покладаєтеся щодня? На свою зарплату, на працю, на свій розум, на сім'ю? Чи на Бога? Чи покладаєтеся ви на Нього в *усіх* своїх нуждах, чого б ви не потребували — від даху над головою до слів, які необхідно сказати у розмові?

Назвіть того, на кого чи на що ви найбільше покладаєтеся в житті, а потім опишіть, як ви можете щодня, щохвилини покладатися на Бога.

МОЛИТВА

«Господи Ісусе, я усвідомлюю, що часто покладаюся на _____ більше, ніж на Тебе. Прости мені! Допоможи мені не тільки вірити в Тебе все моє земне життя й у вічності, але і щодня, щохвилини довіряти Твоєму задуму й покладатися на Тебе в забезпеченні моїх потреб та потреб моєї родини. Допоможи мені побачити кроки, які Ти хочеш, щоб я зробив сьогодні. Дякую Тобі за те, що в Тобі я маю все, що мені потрібно! Амінь».

Ваш щоденник

Із мого посту на сторінці Facebook того дня:

Коли я запитав Мохаммеда: «Про що ви молитесь? Про що просите Бога?» — він відповів: «Нам не треба ні про що просити Бога. У нас є все, що нам потрібно. І ми щасливі!»

Порівнюючи себе з ним, я запитую себе, чи є у мене взагалі які-небудь якості, про які можна було б сказати, що вони проросли з віри?

І якщо у вас колись виникне запитання, чому я несу це служіння і, виконуючи свою роботу, облітаю пів світу... я відповім, що все це заради можливості посидіти в наметах із послідовниками Ісуса, такими, як цей чоловік та його сім'я. Як мені не терпиться повернутися додому й поділитися цим свідченням віри з усіма!

ДЕНЬ 4

«Я МОЖУ ПОТОНУТИ, НАВІТЬ ПРИЙМАЮЧИ ДУШ»

«Але, бачачи велику бурю, злякався, і зачав потопати, і скричав: “Рятує мене, Господи!”...

І зараз Ісус простяг руку й схопив його, і каже до нього: “Маловірний, чого усумнився”?»

ЄВАНГЕЛІЯ ВІД МАТВІЯ 14:30–31

.....

Хусейн — Частина 1. Назва країни не розголошується, 2009 р.

Хусейн — вигадане ім'я. Він живе в Ірані, однак ми зустрілися в іншій країні, яка надає візи як іранцям, так і американцям.

Хусейн виріс у суворій ісламській родині. Його мати була відданою мусульманкою, читала Коран і молилася п'ять разів на день у встановленому порядку. Батько не був таким побожним,

як мати, але якби хтось дозволив собі припустити, що він не надто ревний мусульманин, він міг розсердитися і навіть виявити агресію. Батько часто бив матір Хусейна. Їхній шлюб перебував на межі розпаду.

Після проходження обов'язкової військової служби Хусейн повернувся додому. Було важко знайти роботу, і він вирішив приєднатися до свого давнього друга у його «бізнесі» з підrobки грошей — злочину, який, відповідно до суворої кримінальної системи Ірану, карався смертю. Але ні Хусейна, ні його друга не спіймали, і прибутки молодого чоловіка зростали з кожним днем. Він вів розгульне життя: жінки, наркотики, галасливі вечірки. Однак усе це лише на короткий час притлумлювало його біль і ніяк не заповнювало порожнечі, яка з'явля всередині.

Коли ж між Хусейном та його другом виникли непорозуміння, хлопець виявився поза прибутковою справою, й раптово його доходи зійшли нанівець. Утім із втратою грошей не зникла його пристрасть до наркотиків.

Хусейн був глибоко нещасним. Він почав подумувати про те, щоб накласти на себе руки. «Я хотів померти, — зізнався він мені, — але боявся, щоб мені не було боляче». Тому він вирішив накачатись екстазі, а потім зістрибнути з даху висотної будівлі. Хусейн знайшов відповідний будинок і навіть спосіб пробратися на його дах. Тепер усе, що йому було потрібно, — це наркотики.

У цей час Хусейнові зателефонував армійський приятель. Він збирався відвідати місто, де жив Хусейн, і запропонував зустрітись. За чашкою кави приятель розповів Хусейнові про те, що знайшов *щось нове*.

Хусейн відразу ж пожвавішав. Він подумав, що друг знайшов якийсь новий наркотик, і Хусейн, безперечно, був зацікавлений у цьому. Але натомість друг розповів, що він знайшов Ісуса Христа.

Цей друг надіслав Хусейнові Новий Завіт, і молодий чоловік прочитав Євангелію від Матвія. Однак це перше читання не

справило на нього особливого враження. Під час наступного візиту приятель Хусейна привіз на зустріч із ним інших християн. Вони зустрілися у місцевому парку в чудовий сонячний день. Одна з жінок, яка приїхала з другом, на ім'я Падіна, раніше також боролася з наркозалежністю та депресією й також планувала вчинити самогубство. Християни слухали Хусейна та співчували його болю.

Поглянувши Хусейнові прямо у вічі, Падіна запропонувала йому віддати свій біль Ісусові Христу.

Хусейн знав: йому нічого втрачати. Він вирішив, що, якщо в Ісуса нічого не вийде, він усе одно пізніше зможе накласти на себе руки. То чому б не помолитися? Яка від цього може бути шкода? Коли ж Хусейн помолився до Ісуса й попросив Його взяти під контроль його життя й забрати його біль, відбулося щось дивовижне. Миттєво він став почуватися цілком інакше. Хусейн розповів мені, що після молитви відразу відчув, як на нього накотилася хвиля «невідомого раніше щастя».

Життя Хусейна почало змінюватися. Він відмовився від наркотиків, спиртного та цигарок. Помітивши радикальні зміни в молодому чоловікові, його брат і сестра також прийняли Христа. Керівники церкви побачили, як благовістить Хусейн, і запросили його долучитися до лідерського служіння, до якого Хусейн на той час уже відчував Божий поклик, проте намагався протистояти йому.

Із Божою допомогою Хусейн переміг залежність і зажив благочестиво. Він мав хорошу законну роботу. Мав машину й будинок. Він був готовий служити Господу, однак лише за умови, щоб нічого при цьому не втрачати. Хіба не можна служити Богові й *одночасно* зберігати комфорт та стабільний прибуток? У його великому будинку могла б збиратися ціла церква!

Через вісімнадцять місяців Хусейн разом із групою християн вирушив до моря.

Море було далеко не улюбленим місцем Хусейна. Пояснюючи мені, який із нього плавець, молодий чоловік сказав: «Я можу потонути, навіть приймаючи душ!»

Якось Хусейн стояв на теплому піщаному пляжі. Вода здавалася спокійною і не таїла в собі жодної небезпеки. Він зробив крок. Потім ще один... Раптом Хусейна підхопила приливна хвиля, і, нажаханий, він опинився під водою, гарячково борючись за життя. У паніці молодий чоловік беззвучно волав до Бога, бажаючи, що не хоче вмирати, тому що він так і не відповів на Його заклик *цілковито* присвятити себе служінню Йому. Чоловік, який колись планував зістрибнути з висотної будівлі, тепер благав Бога врятувати йому життя!

І Бог відповів на молитву Хусейна. Молодий чоловік відчув, що якісь невидимі руки підхопили його тіло, підняли на поверхню й підтримували його голову над водою.

Помітивши паніку Хусейна, йому на допомогу кинулися трое рятувальників. Вони витягли його на берег. Пізніше, коли він, тремтячи, лежав під ковдрою на пляжі, рятувальники сказали: «По тому, як ти піднімав голову над водою, ми зрозуміли, що ти хороший плавець. Якби ти не плавав так добре, ми нізащо не пішли б за тобою, бо ти міг би потягнути на дно й нас».

Хусейн нічого не відповів. Він був удячний їм за допомогу, проте чудово знав, що сталося *насправді*: від вірної смерті його врятував сам Бог.

Хусейн відповів на Божий заклик повністю присвятити своє життя служінню. Коли він повідомив про це керівникам церкви, вони сказали, що він, мабуть, усе ще надто схвилюваний тим, що сталося, і порадили почекати та помолитися протягом кількох тижнів, перш ніж ухвалити остаточне рішення. Хусейн наполягав на тому, що готовий відмовитись *від усього* заради служіння Господу. Він звільнився з роботи, незважаючи на те що начальник запропонував йому підвищення. Він продав машину, розплатився з боргами й із головою поринув у підготовку до

нового життя. Керівництво церкви побачило рішучість Хусейна й взялося навчати його. Протягом тридцяти днів він проводив час із пастором та його дружиною, просто спостерігаючи за тим, як вони несуть служіння.

Бог одразу почав підтверджувати покликання Хусейна. Коли він і ще двоє служителів прийшли в один із будинків, дочка з цієї сім'ї заплакала. Заспокоївшись, вона розповіла їм, що напередодні ввечері бачила вві сні Христа. Він підвів її до столу, за яким сиділи троє людей. І тепер *ті самі троє людей* були в їхньому домі! Для дівчини це було підтвердженням істинності Євангелії, а для Хусейна підтвердженням того, що Бог покликав його і благословить його служіння.

ДЛЯ РОЗДУМІВ

Чи сперечалися ви коли-небудь із Богом? Можливо, ви відчули Його заклик до чогось, але боялися, що, якщо відповісте на нього, це ускладнить ваше життя. Можливо, ви *навіть зараз* сперечаєтеся з Богом?

Запишіть у своєму щоденнику, що стримує вас: можливо, стосунки, майно чи спосіб життя, від якого ви не бажаєте відмовлятися. Не чекайте, поки життєві хвилі накриють вас із головою або доки ви знехтуєте можливостями. Задум Бога завжди вам *на благо*. Відповідайте згодою — саме зараз — на Його заклик!

МОЛИТВА

«Господи Ісусе, пробач мені, що я віддаю перевагу життєвому комфорту над Твоїм покликанням. Допоможи мені відповісти на Твій заклик згодою. Нехай Твоє Царство буде для мене вище особистого комфорту. Допоможи мені сказати «так!» Тобі й Твоїм задумам щодо мене. Амінь».

Ваш щоденник

Із мого щоденника

Тут Тагіна та її чоловік. Вони приїхали з Ірану. Тагіна — жінка, у якої я брав інтерв'ю в [назву країни не називаю з міркувань безпеки] 2004 року й про яку писав: «Відчайдушно потребує Бога». Її мати була НАДЗВИЧАЙНО ЩАСЛИВА познайомитися зі мною і так дякувала мені за те, що я записав історію її доньки!

Вона також сказала, що написане мною було лише «першим розділом» і тепер уже є продовження цієї історії.

ДЕНЬ 5

«ЩО З ЦЬОГО КРАЩЕ?»

«Бо знаю, що це буде мені на спасіння через вашу молитву й допомогу Духа Ісуса Христа, через чекання й надію мою, що я ні в чому не буду посоромлений, але цілою сміливістю, як завжди, так і тепер Христос буде звеличений у тілі моїм, чи то життям, чи то смертю. Бо для мене життя — то Христос, а смерть — то надбання».

ПОСЛАННЯ ДО ФИЛИП'ЯН 1:19–21

.....

Хусейн — Частина 2. Назва країни не розголошується, 2009 р.

Служіння в Ірані дорого коштує. Відтоді як Хусейн присвятив себе служінню Господу, минуло всього кілька місяців. Якось, коли він проводив заняття з вивчення Біблії у своїй квартирі, туди увірвалася поліція. Хусейн та його брати й сестри по вірі недавно отримали партію Біблій у п'ятсот примірників, і склали ці три великі коробки в одній із кімнат. Поліцейські

обшукували квартиру й скидали знайдене на підлогу у вітальні. Вони познімали зі стін навіть картини. Хусейн розповів, що один із них підібрав навіть голку, яка застрягла між двома половицями, але якимось дивом вони *не помітили* трьох великих коробок із Бібліями, що стояли посеред спальні!

Поліція заарештувала Хусейна та ще двох жінок, його колег по служінню. Спочатку Хусейна відвезли до великої в'язниці, потім зав'язали йому очі, посадили в автівку й доправили в інше місце. Хусейн розмірковував, як відповідати на запитання, і раптом йому на думку спало, що, мабуть, не варто було відмовлятися від престижної роботи та комфортного життя.

Його помістили в одиночну камеру розміром два на три метри. Величезний прожектор освітлював приміщення двадцять чотири години на добу. Коли Хусейн попросив вимкнути його, наглядач лише поглузував із нього: «Тобі тут не готель!»

У голові Хусейна вирувала буря запитань. У чому зізналися його колеги? Що розповіли поліції? Як довго його тут протримають? Як його арешт сприймуть батьки?

Сидячи на холодній підлозі одиночної камери, Хусейн зустрівся з Ісусом Христом. Пізніше він розповів мені, що чув голос Бога так, як ми чуємо шум води, коли відкриваємо кран. Він сказав: «Я відчув, що Ісус відклав усе, весь світ, убік, щоб прийти до мене й поговорити зі мною». Хусейн почав молитися. Раптом його розпач й усі сумніви зникли, а його серце, як і всю камеру, наповнив Божий мир.

Хусейн відчув, як Христос запитує його: «Чому ти турбуєшся про те, що тобі сказати? *Тобі* не треба переживати, що сказати, бо Я Сам говоритиму твоїми вустами!»

Страх Хусейна миттєво зник.

Почалися допити. Хусейн молився, щоб йому не довелося брехати, і Бог влаштував так, що він зміг правдиво відповісти

на всі запитання. Його допитували щодня, але жоден зі слідчих не запитав, чи він християнин і чи справді залишив іслам, щоб стати послідовником Христа. Коли Хусейна почали розпитувати про Біблію, він подумав, що поліція знайшла коробки, які стояли в спальні його квартири. Він відповідав на запитання якомога обережніше, намагаючись сказати якнайменше. Пізніше він дізнався, що слідчі говорили лише про *дві* Біблії, які знайшли в його рюкзаку.

За кілька днів його повезли на суд. Він постав перед суддею, але, як і слідчі, суддя жодного разу не запитав, чи він християнин. Хусейна повернули до одиночної камери, де він провів загалом десять днів. Ліжка там не було, а вночі камеру заливали водою, щоб Хусейн не міг лягти й заснути.

Ще через тиждень Хусейна перевели до звичайної в'язниці й помістили на 11-й рівень. Як йому стало відомо, 11-й рівень було призначено для ув'язнених, засуджених до страти. Коли його привели туди, наглядач, який працював на цьому рівні, здивувався: «Навіщо його сюди, тут його одразу вб'ють?!» Але в документах було написано: 11-й рівень. Наглядач відчинив залізну решітчасту браму, заштовхнув туди Хусейна й зачинив її у нього за спиною. Так Хусейн опинився серед 250-ти ув'язнених, засуджених до страти, а наглядач залишився з іншого боку. Хусейн дізнався, що за цією брамою правлять ув'язнені — уся територія камер смертників контролюється бандою.

Хусейн молився і запитував Бога: як бути? Тієї ночі його «викликали» ватажки банди. Він дуже перелякався, уявляючи жахіття, яке з ним ось-ось станеться. Але Бог подбав про нього. Якимось чином ватажкам стало відомо, що Хусейн має зв'язки в США. Вони хотіли, щоб він розповів зовнішньому світові про те, наскільки жахливі умови їхнього ув'язнення. До кінця розмови ватажки прийняли Хусейна у своє коло. Таким чином він став одним із восьми лідерів 250-ти ув'язнених,

засуджених до страти! У першу ж ніч йому виділили верхнє ліжко, тоді як ув'язнені, які пробули там уже по п'ять років, усе ще спали на підлозі! Він мав особистий душ. Щодня він їв свіжі фрукти й овочі. Він відповідав за роздавання питної води, тому всі ув'язнені ставилися до нього шанобливо, оскільки хотіли отримати свою порцію! Бог не лише захистив Хусейна, а й наділив його владою!

(Можливо, ви захочете перервати читання цієї історії та прочитати біблійну історію про Йосипа з Книги Буття.)

Хусейн розповів, що камера смертників була для нього як номер у готелі. Через два дні після його прибуття адміністрація запропонувала перевести його в більш «безпечну» частину в'язниці. Однак Хусейн відмовився, заявивши, що вважає за краще залишитися у відділенні смертників!

Хусейн провів у відділенні смертників десять днів, перш ніж його звільнили під заставу. Він мав повернутися до міста на слухання справи в суді, а коли повернувся, то виявив, що Бог діє і там. Увійшовши до зали суду, Хусейн побачив сердитого суддю з довгою бородою мусульманського священнослужителя. Ознайомлюючись зі справою Хусейна, суддя змінився на обличчі. Коли Хусейн подав йому апеляційний документ, він промовив: «Ні, це заповнено неправильно. Зараз я усе виправлю». І він сам повторно заповнив апеляцію Хусейна! Суддя також терпляче пояснив, як треба подавати апеляцію, куди звертатися з документами та куди їх завезти. А ще він сказав, що якщо у Хусейна виникнуть проблеми, нехай він зателефонує йому, і він особисто допоможе зрушити справу з мертвої точки.

Пізніше суддя сказав Хусейнові, що йому навіть не потрібно буде відвідувати подальші судові слухання — суддя сам про все подбає.

Диво, диво, диво, диво! Здавалося, що на кожному етапі духовного шляху цього християнина на нього чекало

Боже диво. Я поцікавився у Хусейна, чи не страшно йому було в оточенні таких Божих чудес. «Ні, — відповів він. — Я вже стільки разів бачив, як Бог діє! Чого мені боятися?!»

Хусейн продовжує служіння в Ірані. Йому чудово відомо, що на нього чекають нові й, можливо, численні зустрічі з поліцією. Я запитав, чи це не лякає його.

«Я вважаю, що відбудеться одне з двох, — незворушно сказав Хусейн. — Або мене вб'ють, або станеться ще багато чудес».

Потім він усміхнувся й запитав: «Що з цього краще?»

ДЛЯ РОЗДУМІВ

Хусейн мав лише дві можливості: продовжувати жити на землі й бачити, як Бог чудесним чином діє через нього, або піти на небеса. «Що з цього краще?»

Іноді нам необхідно перемкнути свою увагу на «кращу батьківщину», яка чекає на нас. Павло так наставляв церкву в Колосах: «...думайте про те, що вгорі, а не про те, що на землі» (Колосян 3:2). Що допоможе вам сьогодні зосередити увагу на небесах, вічності в присутності Христа та славі, яку ми набудемо, коли перестанемо бути «чужинцями та прихоськами» на землі? Дуже легко зациклити свій погляд на сьогодні, на цьому тижні, на цьому році. Однак головне — це вічність! Перебувати у спілкуванні з Ісусом тут, на землі, чудово, але це *ніщо* порівняно з вічністю в батьківщині, яку Він приготував для нас.

Напишіть у своєму щоденнику, як ваш погляд на *сьогодення* може заважати вам бачити вічність із Христом. Як ви можете перемкнути свій погляд і розум на «небесне»?

МОЛИТВА

«Господи Ісусе, допоможи мені не зосереджувати увагу на своєму житті тут, на землі, і глибше зрозуміти ту славу, яку я набуду, коли ввійду в Твою присутність, щоб я міг сказати разом із Хусейном і апостолом Павлом, що «для мене життя то Христос, а смерть то надбання» (Філіп'ян 1:21). Амінь».

Ваш щоденник

Із мого щоденника

Після цього я знову зустрівся з Хусейном, щоби завершити роботу над його свідченням. Його історія приголомшлива! Жарти вбик! Він — як Йосип у Єгипті! Просто чудо! Його кинули у в'язницю, у відділення смертників, де перебували затяті злочинці. Навіть наглядач, який побачив багато на своєму віку, заперечив: «Навіщо його сюди, тут його одразу вб'ють?!»

Наступного ранку ватажки бандитів уже прийняли Хусейна в своє коло й призначили відповідальним за роздачу води ув'язненим. Він мав особистий душ і свіжі фрукти як у готелі!

Хусейн розповів мені, що Бог сказав йому: «Я ж казав, що погбаю про тебе!»

Хусейн каже, що його улюблений біблійний герой — Самуїл, тому що він чітко чув голос Бога.

ЦИТАТИ ДЛЯ РОЗДУМІВ

«Прочитайте Новий Завіт ще раз, і ви погодитеся, що посередність у християнському житті — не те найкраще, що пропонує Ісус. Звісно ж, наш загальмований духовний розвиток, наш половинчастий духовний стан Бога не прославляє.

Усі ми знаємо, що говорить Біблія: ми прославляємо Бога, досягаючи повної зрілості у Христі!

Чому ж тоді ми задовольняємося тими маленькими радощами, які збуджують праведників і полоняють уяву плотських людей?

Та тому, що одного дня ми почули заклик узяти хрест, але замість того, щоб іти на гору, торгувалися з Господом, як вуличні продавці! Ми відчували бажання віддати себе Христові, але замість того, щоб зробити це, почали ставити запитання. Ми почали сперечатись і торгуватися з Богом, нівелюючи Його стандарти духовної зрілості.

Ця проста істина — не про невіруючих «лібералів», а про тих, хто народжений згори, однак усе ж наважується запитати: «Господи, чого це мені коштуватиме?»

Е. В. Тозер¹

«Улюблені, не дивуйтесь огневі, що вам посилається на випробовування, немов би чужому випадку для вас. Але через те, що берете ви участь у Христових стражданнях, то тіштеся, щоб і в з'явленні слави Його раділи ви й звеселялись. Коли ж вас ганьблять за Христове Ім'я, то ви блаженні, бо на вас спочиває Дух слави й Дух Божий. Ніхто з вас хай не страждає, як душолюб, або злодій, або злочинець, або ворохобник, а коли — як християнин, то нехай не соромиться він, але хай прославляє Бога за те».

Перше послання Петра 4:12–16

---

1 А. W. Tozer, "Mediocre Christianity," in *Mornings with Tozer: Daily Devotional Readings*, Gerald B. Smith (Chicago: Moody Publishers, 2008), 15 квітня.

ДЕНЬ 6

«НАДІЯ ДАВАЛА МЕНІ СИЛИ»

«Свого тягара поклади ти на Господа, — і тебе Він підтримає, Він ніколи не дасть захитатися праведному! А Ти їх, Боже мій, поскидаєш до ями погибелі! Люди чинив кривавих й обмани, — бодай своїх днів вони не дожили навіть до половини, а я покладаю надію на Тебе!»

КНИГА ПСАЛМІВ 54:23–24

.....

Непал, 2012 р.

Команді «Голосу мучеників» довелося пройти довгий шлях під час виснажливої жари до будинку з жестяним дахом на півдні Непалу, щоб зустрітися з Данмайєю. Кондиціонер у таксі не справлявся зі спекою, і ми з водієм то запускали його на повну потужність, намагаючись хоч трохи охолодити повітря, то відчиняли вікна, щоб дозволити гарячому вітру обдути наші спітнілі обличчя. Нарешті ми прибули в пункт призначення й швидко прошмигнули в крихітну

цегляну хатинку, в якій жила Данмайя. Спека там стояла ще нестерпніша, ніж у таксі. Нам здавалося, що ми перебуваємо в цегляній пічці для випічки піци, тільки з пластиковими стільцями всередині.

Цей однокімнатний будинок не належав Данмайї; вона у ньому тільки жила. Насправді він належав пастору її церкви. І він разом із своєю родиною також мешкав там.

Пастор привітав нас і гостинним жестом указав мені на пластиковий стілець. Сам він сів на єдине ліжко у кімнаті. Його дружина сіла на підлогу. Пастор стисло розповів нам про себе, а потім перевів розмову на Данмайю.

Коли за шість років до нашої зустрічі з Данмайєю друг-християнин проповідував їй Євангелію, жінка й гадки не мала, чого коштуватиме їй життя з Ісусом. Данмайя охоче прийняла Добру звістку і з радістю присвятила своє життя Господу. Їй набридло догоджати мільйонам індуїстських богів. До того ж у серці вона відчувала Божу любов до неї, явлену через Ісуса Христа.

Коли Данмайя розповіла про це чоловікові, він і подумати не міг, що захоплення вірою у дружини триватиме довго. Він наказав їй тримати свої переконання при собі й не ганьбити їхню індуїстську родину, яка належала до вищої касті. Проте віра Данмайї не могла залишитись непоміченою. Вона швидко міцніла, і незабаром жінка вже не могла тримати її в собі. Зрештою, цю віру стало неможливо приховати навіть у їхньому домі. Приблизно через рік після того, як Данмайя прийняла євангельське послання, вона попросила пастора охрестити її. Так її чоловік зрозумів, що це не забаганка і не тимчасове захоплення дружини та що вона не збирається приховувати свою віру й мовчати про те, що вона більше не індуїстка; вона насправді стала християнкою, і скоро про це дізнаються усі.

«Це не наша віра, — намагався переконати Данмайю чоловік. — Відмовся від неї. Інакше я покину тебе. Мені не потрібна дружина-християнка, адже я *брахман* (індус, що належить до вищої касті. — *Прим. ред.*)».

Так Данмайя зрозуміла, як це — коли у твоєму власному домі тобі не раді. Зрештою чоловік таки викинув надвір і її саму, і речі та узяв собі нову дружину.

У непальській культурі покинута дружина зазвичай повертається до батьків або йде жити до старшого брата, який тепер має її забезпечувати. Однак батьки Данмайї не бажали прийняти дочку, якщо вона не відмовиться від віри в Ісуса Христа. Куди ж їй тепер подітися?

Ісус попереджав Своїх послідовників, що ворогами людини будуть її домашні (див. Матвія 10:36). І Данмайя на власному досвіді пізнала істинність Його слів. Незважаючи на те, що непохитна відданість жінки Христові коштувала їй сімейних стосунків, вона не зреклася Його. Попри всі втрати та страх перед майбутнім, — куди їй піти? Хто забезпечуватиме її? — Бог дарував Данмайї почуття Своєї присутності та спокою.

Коли від жінки відвернулася її земна сім'я, духовна сім'я відчинила перед нею двері свого крихітного цегляного помешкання, в якому тепер, потіючи й знемагаючи від спеки, сиділи й ми.

Дізнавшись історію Данмайї ще до знайомства з нею, я уявляв, що зустріну бездомну, бездітну, вбиту горем і зневірену жінку, яку залишив чоловік. Але коли я побачив її, вона сяяла радістю Господа. Вона приймає життя у цій задущливій цегляній хатчині з великою радістю (див. Якова 1:2).

Як же Данмайї вдалося зберегти тверду віру, пронісши її через такі випробування?

«Яких би переслідувань я не зазнала, навіть якщо мені доведеться померти, я *житиму* з Христом на небесах, — сказала жінка нашої команді. — Надія на це давала мені сили».

Простити чоловікові було для Данмайї справою нешвидкою і нелегкою. «Спочатку в мене на серці була гіркота [стосовно нього], — сказала вона. — Але згодом я дізналася, що якщо не пробачу йому, то не зможу йти Божим шляхом. Тому я ухвалила рішення пробачити».

Сьогодні Данмайя молиться за колишнього чоловіка та навіть за жінку, із якою він зараз одружений, і просить Бога повернути їх до Себе.

Ми запитали Данмайю, чи є конкретний вірш із Писання, який надає їй сил, і вона процитувала 23-й вірш із 54-го Псалма: «Свого тягара поклади ти на Господа, і тебе Він підтримає, Він ніколи не дасть захитатися праведному!».

ДЛЯ РОЗДУМІВ

Мене часто шокує висока ціна, що її нашим братам і сестрам, які живуть у ворожих до християнства країнах, доводиться платити за слідування за Ісусом Христом, тоді як я і багато християн, які живуть у вільних країнах, платимо так мало. І ще більше я дивуюсь тому, що вони платять цю ціну не лише охоче, без гіркоти й розчарування, але з чистою, нічим не затьмареною *радістю*.

Можливо, ці брати й сестри усвідомили істину, про яку так важливо пам'ятати і нам. Привілей життя з Христом, прощення гріхів, обітниця небес варті *усього цього*. Згадайте притчу про скарб у полі: людина, яка знайшла скарб, продала все, що в неї було, щоб заволодіти ним. І зробила це не вагаючись; вона продала все «з радості» (див. Матвія 13:44).

Чи випромінює ваше життя таку ж радість? Чи вас обтяжують турботи та смуток? Які вони? Чи готові ви перекласти їх на Господа?

МОЛИТВА

«Господи Ісусе, дякую Тобі за те, що Ти дав мені спасіння, за те, що дозволив бути частиною Твоєї родини! Прошу Тебе, продовжуй нагадувати мені про те, що цей безцінний дар дорожчий за все, чим я володію на землі, навіть дорожчий за мою родину. Допоможи мені служити Тобі з такою ж радістю, з якою служить Данмайя, незважаючи на всі випробування і труднощі, які можуть виникнути на моєму шляху. Амінь».

Ваш щоденник

Із мого щоденника

Вона [Данмайя] відмовилася від усього, але її обличчя осяювала чудова радісна усмішка. Вона випромінювала мир і радість від Господа.

Тодім сюди був приломшливим! Позаду нас виднілася гора Еверест. Ми з захопленням розглядали ВЕЛИЧЕЗНІ, ВИСОЧЕЗНІ гори Гімалаї. Вони такі високі, що навіть з ілюмінатора літака нам доводилося дивитися на них УГОРУ!

ДЕНЬ 7

ЧАСТИНА 1

ПРАГНЕННЯ СТАТИ НАЙКРАЩИМ

«Тому то, коли хто в Христі, той створіння нове, — стародавнє минуло, ото сталося нове!»

ДРУГЕ ПОСЛАННЯ ДО КОРИНТЯН 5:17

.....

Туреччина, 2010 р.

Деякі люди мають дух суперництва, який рухає всім, що вони роблять. Мій новий іранський друг Іман — один із таких людей. Перш ніж розповісти мені свою історію, він схилився у молитві.

Іман сказав, що не хоче навіть *згадувати* про те, що робив до зустрічі з Христом, щоб не давати дияволу жодного шансу впливати на його життя. Тому він молився, щоб Бог зберіг лише ті спогади, якими Він хотів, аби Іман поділився, і щоб Він захистив його від спогадів про те, за допомогою чого ворог людських душ контролював його до навернення до Ісуса.

Іман почав свою історію з розповіді про дух суперництва, який рухав ним усе життя. Коли він брав участь у війні між Іраном та Іраком, він був *найкращим* із солдатів і просив командування відправляти його туди, де бої були найзапеклішими, туди, де він міг би протягом доби стати мучеником, загинути за свою країну.

Коли Іман був злодієм, він був *найкращим* серед злодіїв і крав те, що інші злодії намагалися вкрати, але не могли.

Коли він був наркоманом, то хотів бути *найкращим* і в цьому. Він хотів перепробувати всі доступні наркотики й приймати більші дози, ніж інші.

Що б Іман не робив, він прагнув бути *найкращим* у цьому.

У молодості Іман потрапив у жакливу автомобільну катастрофу. Автівка повністю перетворилася на металобрухт, проте на чоловікові не було жодної подряпини. Свідки розповідали, що йому вдалося дивним чином об'їхати перешкоду та зберегти контроль над автомобілем. Але Іман знав, що на той момент керував автомобілем не він. Тоді він вважав, що це був дух його брата-мученика, який загинув на війні, або, може, йому врятувала життя молитва його матері до Аллаха. Лише через багато років Іман зрозумів, Хто в той день насправді врятував йому життя.

Щойно наркоманія встромила свої потворні отруйні ікла у плоть Імана, усе навколо стало йому байдужим. Він уже не думав ні про сім'ю, ні про їжу, його хвилювало лише те, як роздобути бажану дозу. Він був одним із довгої низки іранців, які втратили надію і в пошуках утіхи «сіли на голку».

Якось пізньої ночі, перебуваючи під дією наркотиків, Іман перемикав телевізійні канали й натрапив на християнський супутниковий канал. Чоловік затримався там лише на кілька секунд, але слова, які він почув, урізалися йому в пам'ять: «Коли я віддав своє серце Ісусові...»

«Овва! — подумав Іман. — Які дивні люди ці християни! Вони віддають комусь свої серця. У наш час люди не віддадуть навіть ручку [мій перекладач пояснює, що мовою фарсі слова, що позначають «серце» і «перо», звучать однаково], а християни віддають свої серця! Це якесь божевілля!»

Через десять днів у стані алкогольного сп'яніння Іман знову перемикав канали й укотре потрапив на ту саму християнську програму. За ті кілька секунд, протягом яких чоловік затримався на каналі, він почув, як жінка сказала: «Коли я віддала своє серце Ісусові...» Іман перемкнув канал, знову подумавши про те, які божевільні, мабуть, ці християни, які віддають комусь свої серця.

Сім'я Імана планувала розважальну поїздку за місто, проте його залежність була настільки сильною, і він мав настільки жахливий вигляд, що рідні попросили його *не* їхати з ними. Молодий чоловік був пригнічений — навіть його власна сім'я не хоче мати з ним нічого спільного й соромиться його.

Тієї ночі на даху свого будинку Іман курих крєк. Наркотик майже закінчився, і він особливо гостро відчував тиск і складність своїх проблем. Він усвідомлював, що безсилий проти наркотиків. «Я навіть уявити не міг, як прожити без наркотиків бодай день. Раніше я уже неодноразово намагався позбутися залежності, проте щоразу зазнавав фіаско».

У розпачі Іман поглянув на небо й вигукнув: «Боже, урятуй мене! Урятуй мене від цієї залежності!»

У цю мить перед його очима впливла картина автомобільної аварії, яка сталася п'ятнадцять років тому. І тут він виразно побачив, Хто керував його автомобілем і врятував йому життя — то був Бог!

Іман упав навколішки і звів руки до неба в полум'яній молитві. Він дякував Богові за своє чудесне спасіння багато років тому, каючись у тому, що не віддав Господу належне за Його чудо, і благав урятувати його від наркотичної залежності.

«Я очікував почути голос чи хоча б побачити світло. Однак цього не сталося, і я був дуже розчарований. Я ліг у ліжку, але, перш ніж заснути, сказав: «Боже, це не відповідає Твоєму характеру — відпускати мене з порожніми руками. Або Ти не існуєш, або я надто грішний, і Ти не хочеш мати зі мною справи».

Лежачи на ліжку, Іман машинально увімкнув телевізор і знову бездумно почав перемикати канали. Цього разу, натрапивши на християнський канал, він трохи затримався.

І, на його превеликий подив, знову пролунала та сама фраза: «Коли я віддав своє серце Ісусові...» Але цього разу Іман вирішив дослухати, що ж сталося далі. «...Він урятував мене», — сказав чоловік із екрана.

Дві години тому на даху свого дому Іман молився, бажаючи Бога врятувати його. Тепер же він дізнався, коли Бог зробить це: коли він віддасть своє серце Ісусові.

Раптом Іман упіймав себе на тому, що не може перемкнути телевізор на інший канал. Чоловік, який на екрані розповідав свою історію, також колись був наркоманом, теж був безнадійним. Але, дивлячись на його обличчя, Іман не знаходив жодних ознак вживання наркотиків. Чоловік був цілком здоровим. До того ж він був щасливий і радісний! Потім на екрані з'явився пастор і сказав, звертаючись до глядачів: «Ви також можете отримати ту ж радість, те ж зцілення, ту ж перемогу!»

Іман помолився молитвою покаяння — покався у всіх гріхах минулого й віддав своє серце Ісусові.

«Коли я заплющив очі, щоб помолитися, то відчував явну присутність Христа. Я відчував, що якби я розплющив очі, то побачив би Його. Але мені було так соромно за себе і за свої гріхи, що я не наважився їх розплющити. Я — грішник і не заслуговував бачити Його, але мої почуття казали: "Він тут!"»

Нарешті розплющивши очі, Іман відчув у собі силу й почув голос: «Здійснилося! Із твоїм колишнім життям покінчено». Тепер Іман був новим творінням!

Іман, який хотів бути найкращим солдатом і прийняти мученицьку смерть за свою країну, який волів бути найкращим злодієм і найкращим наркоманом, тепер знайшов Христа, і його дух суперництва почав підштовхувати його в новому напрямі. Тепер він хотів бути найкращим і найстараннішим свідком Христа, найулюбленішим учнем, найрадіснішим Його послідовником!

Якщо він збирався йти слідом за Ісусом, він мав бути *найкращим*!

ДЛЯ РОЗДУМІВ

Можливо, до зустрічі з Ісусом ви не були наркоманом чи злодієм, але те, що Він спас вас, незаперечне чудо. Іноді я вважаю, що добре згадати, ким ми були й де нам судилося бути до того, як Ісус спас нас. Не для того, щоб впустити диявола назад у своє життя, а щоб нагадати собі про радість і вдячність, які ми переживаємо відтоді, коли це старе життя закінчилося та ми стали новим творінням. Запишіть своє свідчення про те, як Бог зробив вас новим творінням, і попросіть Його цього тижня дати вам можливість розповісти комусь цю історію.

МОЛИТВА

«Господи Ісусе, дякую Тобі за те, що Ти мене врятував! Я не заслужив цього. Я ніколи не зміг би заслужити цього, і все ж Ти спас мене від гріха та пекла через Свою милість. Спасибі тобі! Допоможи мені служити Тобі з радістю та любов'ю до Тебе, і вдячністю за все, що Ти для мене зробив! Амінь».

Ваш щоденник

Із мого щоденника

Як надихаюче перебувати серед людей, які щиро віддані Господу
й присвячують своє життя праці на Божій ниві!

ДЕНЬ 8 ЧАСТИНА 2

«НАЙЧУДОВІШИЙ ЧАС У МОЄМУ ЖИТТІ»

«І обходив Ісус всі міста та оселі, навчаючи в їхніх синагогах, та Євангелію Царства проповідуючи, і вздоровлюючи всяку недугу та неміч усяку. А як бачив людей, змилосерджувався Він над ними, бо були вони змучені та розпорошені, “як ті вівці, що не мають пастуха”».

ЄВАНГЕЛІЯ ВІД МАТВІЯ 9:35–36

.....

Туреччина, 2010 р.

З тієї ночі, коли Іман присвятив своє життя Ісусові Христу, він став благовісником. Він проповідує Євангелію не лише щонеділі в церкві та на євангелізаційних заходах: він бачить у кожній людині, яку зустрічає, того, кого Бог привів до нього, щоб почути про Ісуса. Так само, як колись Іман хотів бути найкращим злодієм і найкращим наркоманом, тепер він прагне бути найкращим благовісником.

«Я дивлюся на людей не відповідно до земних цінностей; кожна людина для мене цінна так само, як вона цінна для Ісуса. Зустрівши кожного, я запитую Святого Духа: «Що Ти хочеш, щоб я робив?» Я готовий проповідувати Євангелію кожному».

Готовність Імана благовістити приносить чудові плоди. Коли я познайомився з ним, він був послідовником Ісуса вже близько чотирьох років. І за ці чотири роки він привів до Христа в молитві покаяння понад тисячу людей, які відмовилися від гріховного життя й присвятили себе життю з Господом. Понад тисячу людей!

Іман став частиною мережі християнських служителів Ірану. Як й інші члени цієї команди, він пройшов навчання та щомісяця надсилає керівництву звіт про виконану роботу, зокрема й про те, скільком людям він засвідчив про спасіння через Ісуса Христа та скільки людей ухвалили рішення йти за Господом і молилися разом із ним.

Оскільки Іман живе в *Ісламській Республіці Іран* — країні, де християни зазнають переслідувань, його служіння благовістя, звичайно ж, привертає увагу. Його заарештовуватимуть, допитуватимуть і ув'язнюватимуть. Однак Іман переконаний: *«Якщо я у в'язниці, це, мабуть, тому, що там комусь треба почути про Ісуса»*.

«Коли мене вперше безпідставно заарештували, я знав, що Бог посилає мене туди, щоб бути Його свідком. Тому я не ховався й не противився цьому. У камері ізолятора я побачив двох чоловіків, закутих у кайдани, оскільки вони були небезпечними злочинцями. Я підійшов і сказав їм: «Бог послав мене, щоб урятувати вас!» Я вірю, що Бог послав тих, хто довкола мене, щоб я проповідував їм Добру звістку. Я дуже коротко переповів їм Євангелію, і приблизно через 15 хвилин вони схилили коліна й молилися молитвою покаяння, щоб прийняти Христа. Оразу після цього прийшли співробітники поліції і сказали: «Тобі тут нічого робити. Проти тебе нічого немає. Ти вільний». Перш ніж

вийти з камери, я обійняв обох злочинців. Вони міцно обіймали мене й плакали. Один із поліцейських сказав: "Ти знайомий із цими людьми лише 15 хвилин, а вони поводяться так, ніби ви родичі!" Мене вивели з камери й наказали йти додому.

Полум'яне прагнення Імана донести до грішників звістку про спасіння через Ісуса змінило життя багатьох із тих, кому він свідчив про Нього й із ким молився. Молодий чоловік, якого Іман також привів до Христа, розповів про спасіння своєму батькові — співробітнику служби безпеки. Батько удав глибоку зацікавленість вірою сина: «Як цікаво! Я хотів би зустрітися з твоїм другом, який розповів тобі про все це». Молодий чоловік запросив Імана приїхати до їхнього міста й зустрітися з його батьком. Однак, коли Іман прибув на зустріч, на нього вже чекала поліція. Імана заарештували, зав'язали йому очі й посадили в автомобіль. У відділенні поліції його допитували понад десять годин, а потім повезли прямо до суду.

Стоячи перед суддею, Іман розповів про те, як Христос звільнив його від наркотичної залежності й дав свободу. Він сказав судді, що з того дня щоразу, коли він бачить наркомана, то не може втриматися, щоб не розповісти йому, що й він також має надію отримати свободу. Він не намагається створити якийсь політичний рух або навіть заснувати церкву; його дії породжені вдячністю за те, що Бог врятував його від наркотиків, і він хоче, щоб інші також дістали звільнення від залежності.

Після закінчення слухання суддя відправив справу Імана на додаткове розслідування. Першої ночі у в'язниці йому було дуже страшно. Він був упевнений, що його планували зґвалтувати, і благав Бога про допомогу.

«Я навчився зосереджуватись на присутності Ісуса. Я сказав: "Що б не сталося зі мною, це варте того, що Ти зробив для мене". Я сказав: "Навіть якщо мене зґвалтують, я не відмовлюся від Тебе!"».

Спочатку, коли Іман молився у камері, наглядачі наказували йому припинити. «Я весь день відповідав на ваші запитання, — не здавався він. — Ви не можете заборонити мені молитися!».

«Час, проведений у молитві в камері, — згадував пізніше Іман, — був такий чудовий! Щоразу, коли молився, я ридав. Я знав, що перебуваю у в'язниці не через те, що вчинив злочин. Саме усвідомлення цього робило мої молитви такими солодкими; я знав, що був там із Божої волі».

Іман молився за наглядачів, які приносили йому мізерну їжу. Він молився, щоб Бог благословив їхнє життя, шлюб та їхні сім'ї. Незабаром наглядачі стали потай приносити йому додаткову їжу.

Двадцять один день Іман перебував в одиночній камері. Потім його перевели у більшу в'язницю, де утримували чотириста інших ув'язнених, і помістили в одну з найгірших камер — повну вбивць, наркоманів та психічно хворих агресивних ув'язнених. Завдяки турботі друга, який мав вплив у цій в'язниці, надійшло розпорядження про переведення Імана до іншої камери. Але він відмовився. «Якщо Бог послав мене сюди, я не хочу нікуди йти», — заперечував Іман.

У його камері, площею сім на сім метрів, було шістдесят п'ять чоловік, але лише сорок п'ять спальних місць — п'ятнадцять триярусних ліжок.

Коли один із ув'язнених запитав, чи давно Іман у в'язниці, він відповів:

«Я провів двадцять один день в одиночній камері».

«Як тобі вдалося там вижити? Я пробув в одиночній камері шість днів і мало не збожеволів!»

«Але ж я був не один, — відповів Іман, — зі мною там був Бог!»

«Я хочу поговорити з тобою», — сказав інший в'язень, який почув їхню розмову. Так почалося тюремне служіння Імана. Того ж дня він поклав руки на наркомана, який страждав від ломки, і помолився за нього в ім'я Ісуса — симптоми зникли.

За арештантами велося відеоспостереження, тож своє служіння Іманові доводилося приховувати. Щоб поговорити поза увагою камер, Іман та інші ув'язнені ховалися під ліжко.

«Це був найчудовіший час у моєму житті!» — сказав мені Іман. За вісім днів, які він провів у цій камері, він став свідком того, як двадцять четверо його співкамерників, двоє з яких були вбивцями, засудженими на смерть, увірували в Христа. На п'ятий день Іманові повідомили, що він може внести заставу й вийти на волю; однак він вирішив відкласти внесення застави, щоб продовжити служіння у в'язниці. Воно тривало ще три дні, допоки адміністрація в'язниці не здогадалася, чому він не йде додому.

«Я вірю, що, коли Бог посилає нас у якесь місце, Він готує й споряджає нас для цього, — сказав мені Іман. — Я знав, що в цій в'язниці на мене було покладено особливу місію».

Після звільнення та повернення до сім'ї Іман подав керівництву свій звичайний щомісячний звіт про служіння. Він не згадав ні про арешт, ні про двадцять один день одиночного ув'язнення, ні про час, проведений у в'язниці: «Протягом минулого місяця я зміг проповідувати Євангелію ста людям. З них двадцять чотири помолилися про прощення гріхів і присвятили своє життя Ісусові Христу».

Лише через кілька тижнів керівництву його мережі стало відомо, що в тому місяці він ніс служіння в *ув'язненні*.

«Того ж дня, коли я вийшов із в'язниці, то відразу ж продовжив служіння, — сказав мені Іман. — До останнього подиху я в боргу перед Ісусом. Що б я не робив, я роблю це спільно зі Святим Духом, Який живе в мені. Я знаю, ким я був. Уся слава належить Господу. Я ніщо, а Ісус — усе. Без Ісуса я така ж грішна, залежна людина, якою був раніше!»

ДЛЯ РОЗДУМІВ

Яке місце служіння Бог сьогодні приготував для вас? Куди Він вас посилає? Кого Він приводить до вас? Чи бачите ви в кожній людині, з якою зустрічаєтеся, того, кого Бог послав до вас, щоб почути про Його любов і благодать? Якщо ви дивитеся на людей очима Ісуса, як це змінює ваші стосунки з тими, хто вас оточує?

МОЛИТВА

«Господи, дозволь мені бачити навколишніх не моїми людськими очима, а Твоїми — очима співчуття. Дозволь мені сьогодні засвідчити про Твою любов тому, кого Ти посилаєш на моєму шляху. Я готовий бути Твоїм посланцем, Твоїм свідком. Скеруй мене до тієї людини, якій у цю мить потрібно почути про Тебе. Амінь».

Ваш щоденник

Із мого щоденника

Я взяв приоломшлйве інтерв'ю у благовісника, який... близько місяця провів у в'язниці, зокрема 21 день в одиночній камері. Але за місяць ув'язнення він привів до Христа 24 людини! І навіть після того, як його запропонували випустити під заставу, він добровільно залишився там на три дні, щоб наставляти тих, хто увірував, і продовжувати свідчити про Христа — поки

адміністрація не запідозрила, чому він не йде! Він висловив дуже цікаву думку: «Якщо ви християнин і не пережили гонінь, ви втрачаєте своє благословення!»

МОЛІТЬСЯ ЗА ПЕРЕСЛІДУВАНИХ ХРИСТІЯН

Я ніколи не забуду розмови з Бобом Фу, колишнім в'язнем, який постраждав за Христа. Якось я запитав Боба, як він молився за ув'язнених християн, перш ніж сам опинився в ув'язненні за християнське служіння в комуністичному Китаї. Він відповів, що до того, як потрапити до в'язниці, він молився про те, щоб ув'язнені християни якнайшвидше вийшли на волю й повернулися до своїх родин.

Я запитав, чи його молитва **змінилася** після того, як він сам побував у в'язниці.

«Так!» — відповів він. Тепер він молиться, щоб ув'язнені християни мали можливість свідчити про Христа й щоб Бог підтримував їх, поки Його воля полягає в тому, щоб вони були у в'язниці.

МОЛІТЬСЯ СЬОГОДНІ за ув'язнених християн. Моліться за їхні захист і здоров'я. Але також обов'язково моліться про можливість цього дня засвідчити комусь про любов Ісуса. Можливо, це буде ув'язнений, або співробітник в'язниці, або навіть суддя. Моліться, щоб Бог дав їм нагоду, а потім мужність і Свою благодать скористатися цією нагодою.

ДЕНЬ 9

ПЕРЕСЛІДУВАННЯ — ЗАКОНОМІРНІСТЬ, А НЕ ВИПАДКОВІСТЬ

«Коли вас світ ненавидить, знайте, що Мене він зненавидів перше, як вас. Коли б ви зо світу були, то своє світ любив би. А що ви не зо світу, але Я вас зо світу обрав, тому світ вас ненавидить. Пригадайте те слово, яке Я вам сказав: “Раб не більший за пана свого”. Як Мене переслідували, — то й вас переслідувати будуть; як слово Моє зберігали, — берегтимуть і ваше. Але все це робитимуть вам за Ім'я Моє, бо не знають Того, хто послав Мене».

ЄВАНГЕЛІЯ ВІД ІВАНА 15:18–21

.....

Індія, 2010 р.

Бангалор іноді називають ІТ-столицею Індії, технологічним центром, де розміщено представництва більшості всесвітньо

відомих технологічних компаній. Саме там, у Індії, беручи інтерв'ю у пастора через дванадцять годин після його звільнення з в'язниці, я почув одну з найбільш натхненних історій про переслідування.

Пітер-Пол має імена двох апостолів, і так само як Петро та Павло розповідали про воскреслого Ісуса, він сповіщає це євангельське послання, де б він не був.

Окрім пасторського служіння Пітер-Пол підробляв учителем. Хоча Індія є переважно індуїстською країною, район нетрів, де він жив і працював, був переважно мусульманським, і більшість його учнів походила з мусульманських сімей.

Пітер-Пол розробив програму позакласних занять, щоб допомагати дітям у навчанні, а також знайомити їх із Ісусом. Він роздав фільм «Ісус» багатьом учням, і вони з радістю понесли диски додому й показали фільм своїм сім'ям.

Цей крок якимось чином залишився непоміченим, проте його наступний крок — розповсюдження Нових Завітів серед приблизно двадцяти учнів — ні.

Удома ні в кого з дітей не було полиць із книжками, і вони дуже тішилися новенькими примірниками, які їм подарували. Коли ж діти взяли Новий Завіт із собою в *медресе*, де отримували настанови в мусульманській вірі, його керівники розлютилися. Де діти-мусульмани взяли християнські книги? Вони вимагали повідомити, хто подарував їм книжки.

Керівники медресе зібрали натовп чисельністю близько 150 осіб із трьох місцевих мечетей і повели до будинку Пітера-Пола. Вони увірвалися в будинок, коли Пітер-Пол закінчував ранкову молитву.

Витягнувши його назовні, розгнівані мусульмани били благовісника ногами і кричали, що хочуть убити невірного.

Дружина Пітера-Пола, Нірмала, намагалася домовитись із нападниками. Вона пообіцяла, що їхня родина поїде з цього

району, щойно вони відпустять її чоловіка. Пітер-Пол просив дружину не боятися.

«Я повторював дружині: “Нехай здійсниться воля Господа в моєму житті”, — розповів він нам пізніше. — Я не боявся. Я знав, що Бог може мене визволити».

Нападники обшукали будинок пастора й розгромили все всередині. Потім вони потягли Пітера-Пола до школи, де він викладав, і викликали на місце «злочину» поліцію та представників медіа.

Поліція заарештувала не порушників порядку, які щойно побили чоловіка й знищили його майно, а постраждалого, заявивши, що він «порушує суспільний спокій», роздаючи християнські книги дітям із мусульманських сімей. Так Пітер-Пол опинився у в'язниці.

Пастор Пітер-Пол сказав мені, що, будиши ув'язненим, він згадував біблійні історії про Божих дітей, які свого часу теж відбували ув'язнення. Він згадав Павла та Силу, які співали у в'язниці в Филипах. Він згадував Петра, який, зв'язаний, сидів між двома римськими солдатами, коли з'явився ангел і вивів його на волю.

Пітер-Пол почав молитися. Однак його молитва була не про порятунок і звільнення.

«Якою б не була Твоя воля, — просив він Господа, — здійсни її у моєму житті!»

Пітер-Пол запитав начальника в'язниці, чи можна йому звернутися до інших ув'язнених, і коли той дав дозвіл, благовісник підвівся і розповів історію про те, як Бог діяв у його житті. Він говорив про необхідність прославляти Бога за будь-яких обставин.

«Де б ми не були, — сказав ув'язненим Пітер-Пол, — ми маємо прославляти Бога — коли ми долаємо випробування й переживаємо спокуси та коли в нас усе добре. Ми маємо

постійно віддавати славу Богові!» Після цього кілька в'язнів підійшли до нього й попросили помолитися з ними.

Співробітники «Голосу мучеників» найняли адвоката, який представляв інтереси Пітера-Пола у суді, і надали кошти на внесення застави для його звільнення. Провівши майже тиждень у в'язниці, у суботу ввечері Пітер-Пол вийшов на волю. А вже в неділю вранці ми сиділи з ним і з Нірмалою, посьорбуючи гарячий чай. Двоє їхніх дітей ще не прокинулися.

Сім'ї не було куди подітися. Протягом тижня, який Пітер-Пол провів у в'язниці, їхній домовласник вирішив, що вони створюють надто багато проблем і, якщо залишаться в його будинку, не виключено, що мусульмани повернуться й знову перевернуть усе догори дригом або навіть сплять його. Він не хотів ризикувати своєю власністю, тому, поки Пітер-Пол був у в'язниці, виселив Нірмалу та дітей.

Пітер-Пол вийшов на волю під заставу, але звинувачення проти нього все ще не було знято. Існувала серйозна загроза того, що чоловікові доведеться повернутися до в'язниці. Під час чаювання Пітер-Пол і Нірмала сказали мені, що одяг, у який вони одягнені, — їхнє єдине земне майно. Решту знищено. Вони не мають дому, куди можна було б повернутися, і не знають, де їм доведеться сьогодні ночувати.

І коли ми запитали Пітера-Пола, яку молитовну допомогу ми можемо їм надати, він не попросив молитися про них самих. Він попросив, щоб ми помолилися про його батьків. За його словами, його арешт і ув'язнення серйозно похитнули їхню віру, він хотів, щоб ми просили Бога потішити та зміцнити їх.

Наступним проханням Пітера-Пола було його служіння. Він попросив молитися про можливість продовжувати проповідувати — виконувати ту саму працю, яка щойно коштувала йому тижня в'язниці, даху над головою та всього земного майна.

«Переслідування — це не випадковість, — підсумував Пітер-Пол. — Це закономірність для тих, хто любить Господа і служить Йому!»

ДЛЯ РОЗДУМІВ

Можливо, християнам, які живуть в Індії, треба очікувати на переслідування. Можливо, на переслідування варто очікувати тим, хто свідчить про Христа мусульманам. А як же нам? Чи слід нам, християнам вільного світу, які живуть у комфорті та безпеці, чекати гонінь та готуватися до них? Чи ми сподіваємося, що Бог дасть нам лише процвітання й земний успіх? Ісус сказав: «Якщо Мене гнали, гнатимуть і вас». Павло писав Тимофію, що «усі, хто хоче жити побожно у Христі Ісусі, — будуть переслідувані» (2 Тимофія 3:12). І це стосується представників усіх національностей без винятку.

Напишіть у своєму щоденнику, як усвідомлення того, що переслідування — це не випадковість, а закономірність, змінює ваше ставлення до віри й слідування за Христом?

МОЛИТВА

«Господи Ісусе, допоможи мені молитися так само, як молився Пітер-Пол у в'язниці: "Якою б не була Твоя воля, здійсни її в моєму житті!" Якою б не була Твоя воля — утіха чи страждання, спокій чи душевний біль, здоров'я чи хвороба, — Господи, здійсни її у моєму житті. Допоможи мені шукати Твого, а не свого й відчувати Твою присутність за будь-яких обставин. Амінь».

Ваш щоденник

Із мого щоденника

Неділя. Сьогодні наш день розпочався з інтерв'ю з пастором, який лише вчора ввечері вийшов із в'язниці. Ми познайомилися з його дружиною та двома дітьми. Він був прилоомшливо життєрадісний і вірний Богові!

Понеділок. Я молився про пастора, з яким познайомився вчора, і дякував Богові за те, що Він дозволив мені побачити, як Він діє у різних країнах світу. Яка дивовижна честь робити те, що я роблю, бути свідком Його роботи й зустрічатися з Його людьми, чути їхні свідчення та бачити їхню вірність! Для мене це найвищі честь і насолода.

ДЕНЬ 10

«МИ ДОВГО МОЛИЛИСЯ...»

«Поправді, поправді кажу вам: коли зерно пшеничне, як у землю впаде, не помре, то однеrestaється; як умре ж, плід рясний принесе».

ЄВАНГЕЛІЯ ВІД ІВАНА 12:24

.....

Таджикистан, 2004 р.

У вікні все ще зияли отвори від куль.

Звичайно ж, їх заклеїли клейкою стрічкою. Але їх складно було не помітити, як складно було й не думати про те, що сталося.

Ми сиділи у вітальні в таджикському місті Ісфара. Приміщення також було місцем зборів єдиної церкви у місті, в якому було 126 мечетей. Саме у цій кімнаті всього за чотири місяці до нашого візиту через вікно застрелили пастора Сергія Бессараба.

Поряд сиділа вдова Сергія, Тамара. Було холодно, хоча зима вже мала закінчитися. Тамара розповідала про чоловіка. Її горе і втрата все ще були дуже свіжими.

За своє життя Сергій Бессараб п'ять разів сидів у в'язниці — вісімнадцять із сорока трьох років. Однак покарання він відбував не за віру в Христа й не за християнське служіння. Колись він був злочинцем, однією з найвідоміших постатей злочинного світу Таджикистану, що й призвело до його тривалого перебування за ґратами.

Однак під час відбування останнього терміну життя Сергія змінилося. Він познайомився із ув'язненим християнином, який прийшов до Христа завдяки тюремному служінню баптистської церкви. Цю людину, яка незабаром стала другом Сергія, також звали Сергій. Він почав молитися, щоб Спаситель Ісус Христос явив Себе Сергію Бессарабові.

Бессараб наказав другові перестати молитися за нього. «Молися за когось ще, — наполягав він. — Ти лише марнуєш час!»

Однак Сергій не здавався. Він був відповідальним за тюремну каплицю й щодня впродовж трьох років молився, щоб його друг прийняв Ісуса Христа. Нарешті, у серпні 2000 року Бог відповів на його молитви. Сергій Бессараб схилив коліна, покаявся у гріхах і визнав Ісуса своїм Спасителем та Господом.

З тієї миті енергія та пристрасть, із якими він раніше займався кримінальною діяльністю, спрямувалися у нове русло. Через шість місяців після покаяння Бессараб почав проводити заняття з вивчення Біблії з іншими в'язнями. Коли в 2001 році його звільнили, він одразу ж прийняв хрещення. Після виходу на волю він багато разів повертався відвідувати ув'язнених, проповідувати й навчати їх. Адже у в'язниці було ще так багато чоловіків, яких він знав особисто і яким необхідно було прийняти Ісуса!

Сергій Бессараб відчував, що Бог закликає його заснувати церкву в Ісфарі, місті в північно-західній частині Таджикистану, де не було християн, проте відчувався сильний вплив радикального ісламу. Сергій і Тамара почали щонеділі їздити до Ісфари. Вони проводили зібрання і служили людям. На початку 2003 року подружжя переїхало туди на постійне місце проживання. Церква почала зростати, і щонеділі велика вітальня їхнього будинку наповнювалася відвідувачами. Сергій мав пристрасть і харизму, які приваблювали людей до послання, що він проповідував, адже, сам провівши вісімнадцять років у місцях позбавлення волі, він чудово знав, що *ніхто* не перебуває поза досяжністю Божої благодаті.

Двигуном служіння Бессараба було його безпосереднє спілкування з Богом. Дві години щоранку та ще дві години щовечора Сергій сидів у вітальні — кімнаті, де збиралася церква, — і проводив час із Богом. Він читав Біблію, молився, грав на гітарі та співав пісні хвали Небесному Батькові, Який врятував його від рабства та п'їтьми.

Проте навіть двох годин ранкового та вечірнього спілкування з Ісусом йому було мало. Тамара розповіла, що до кінця 2003 року Сергій почав молитися про можливість проводити більше часу з Господом: він просив Бога дати йому *ще дві* години в обідню пору для поклоніння й молитви.

І Бог відповів на прохання Сергія Бессараба, хоча, можливо, не так, як він очікував.

На їхню маленьку церкву — у місті, де раніше не було жодного християнина, — почали звертати увагу.

На початку січня 2004 року в місцевій газеті було опубліковано статтю, яка розповідала про зростання християнської церкви та її діяльність із «перетворення мусульман на віровідступників». У цій статті ставилося питання рубка: «Що робити з Сергієм Бессарабом?!»

Звісно, Сергій прочитав статтю. Але Бог покликав його до Ісфари, і саме Він, а не місцева газета мав наказати йому поїхати з міста. 12 січня Сергій сидів у вітальні з гітарою і тихо наспівував пісні поклоніння, коли пролунав перший різкий звук. У вечірній тиші рушничний постріл здавався гарматним. По віконному склі розповзлося павутиння тріщин. Перша куля потрапила Сергію в руку, кров залила гітару. Друга потрапила в ногу. Почувши крик чоловіка, Тамара прибігла із сусідньої кімнати і кинулась до нього.

Остання куля влучила Сергію у груди. Тамарі нічого не залишалось, окрім як із жахом спостерігати, як її чоловік відходить у вічність. Нападник усе ще був на вулиці, за вікном будинку; він ходив двором, стріляючи, куди трапиться. Кілька куль потрапило і в автівку Бессарабів, унаслідок чого вона стала непридатною. Потім стрілець звернув у провулок і зник у непроглядній темряві.

Тепер, через чотири місяці, ми поїхали з Тамарою на цвинтар, де поховано тіло її чоловіка. Сльози текли по її обличчю, коли вона стояла, спираючись на огорожу його могили. Вона все ще перебувала у стані глибокого потрясіння.

«Протягом двадцяти днів я не могла взяти в руки Біблію, — розповіла Тамара. — І тоді Бог явив мені Свою милість».

Вона ненадовго замовкла, витираючи сльози.

«Спочатку я лише питала: “Чому, Боже? Чому?”, але згодом почала розуміти, що таким був Його задум. Я стала вчитися дякувати Богові навіть за це й тепер безмежно вдячна Йому».

На надгробку Сергія написаний 21-й вірш із 1-го розділу Послання до филип'ян: «Бо для мене життя — то Христос, а смерть — то надбання». Сергій щодня просив Бога дати йому можливість проводити у Його присутності на дві години більше; тепер же в нього було не дві додаткові години на день, а ціла вічність!

Три кулі того січневого вечора не змогли покласти край свідченню Сергія Бессараба про Христа. Побачити плоди життя та смерті чоловіка було однією зі складових Божої втіхи для Тамари. І вже на похороні вона побачила перший із них, коли її вісімнадцятирічний син, який раніше тікав від Христа, прийняв Його, спостерігаючи за тим, як тіло вітчима опускали в землю.

За чотири наступні місяці Тамара отримала листи з восьми в'язниць Таджикистану від ув'язнених, на яких вплинули життя та служіння її чоловіка.

Однак цей вплив не обмежувався кордонами однієї країни.

«Багато людей прокинулися від духовного сну, — розповів нам Сергій, який колись молився, щоб Бессараб прийшов до Христа. — Не лише в Таджикистані, а й у Киргизстані та Казахстані. Багато ув'язнених, які почули його свідчення, пізнали Христа й вирішили присвятити Йому своє життя». Бессараб був учнем Ісуса менше чотирьох років, але його життя з Богом принесло плоди в різних країнах світу.

Тамара також побачила у смерті чоловіка благословення Ісфари, міста, в яке їх покликав Бог. «Ми довго молилися, щоб Бог звернув увагу на це місто, — пояснила вона, — і це сталося. У Бога був Свій задум, і тепер Він звернув увагу багатьох людей у всьому світі на Ісфару. Бог готує особливе благословення... і ми просимо Його лише про одне: можливість продовжувати наше служіння на тому місці, де було вбито Сергія».

У цьому місті була одна людина, якій вони особливо хотіли розповісти про Ісуса, — син керівника місцевої мечеті, заарештований за вбивство Бессараба. І в Сергія вже був план щодо цього молодика, який убив його друга, а тепер сидів у в'язниці.

«Колись ми зустрінемося з цим хлопцем, який убив Сергія, тому що ми займаємося тюремним служінням по всьому Таджикистану й обов'язково розповімо йому про Ісуса».

ДЛЯ РОЗДУМІВ

В історії Сергія Бессараба є багато аспектів, які кидають виклик нашій вірі, але сьогодні ми зупинимося на двох із них. По-перше, поміркуйте про час, який ви проводите наодинці з Богом. Сергій присвячував чотири години на день вивченню Святого Письма, молитві та поклонінню — і *вважав, що цього недостатньо!* Він *хотів проводити ще більше часу* зі своїм Небесним Отцем. Як ви проводите час із Богом? Чи хочете ви *щодня* проводити більше часу в Його присутності? Яким є ваш наступний крок? Можливо, ви ще тільки збираєтесь розпочати щодня проводити час із Богом. Можливо, вам потрібно вивчати Слово Боже або приділяти більше часу молитві. Запишіть *свій наступний крок* і візьміть на себе зобов'язання зробити його вже сьогодні.

По-друге, поміркуйте ось про що: товариш Бессараба, Сергій, молився щодня *протягом трьох років*, щоб його друг пізнав Христа, — навіть після того, як той сказав йому перестати даремно витрачати час. Якщо я молюся про що-небудь щодня протягом тижня, я думаю, що молюся справді наполегливо! А три роки? Щодня? За кого Бог закликає вас боротися в молитві стільки, скільки потрібно? Запишіть імена цих людей, а потім встановіть на телефон щоденне нагадування про те, щоб молитися за них.

МОЛИТВА

«Як лине той олень до водних потоків, так лине до Тебе, о Боже, душа моя!» (Псалом 41:2).

«Господи Ісусе, дай мені **бажання** постійно перебувати у Твоїй присутності, навчатися у Тебе й дозволяти Тобі формувати мене. І нехай це бажання буде настільки сильним, що навіть чотири години на день здадуться занадто коротким часом, щоб угамувати мою спрагу спілкування з Тобою. Допоможи мені правильно й мудро

використовувати свій час, щоб мати можливість якомога довше перебувати у Твоїй присутності та за вивченням Твого Слова! Допоможи мені, Господи, постійно перебувати в молитві, особливо за тих, хто ще не знає Тебе. Допоможи ніколи не втомлюватися, не зневірятися і не відволікатися від того, щоб просити Тебе явити Себе цим людям. Амінь».

Ваш щоденник

Із мого щоденника

Сьогодні я чув, що чотирьох чоловіків із села, яке ми відвідаємо завтра, зараз утримують у таборі в затоці Гуантанамо. Це село, мабуть, розсадник мусульманських фанатиків!

Наша присутність стала неабияким натхненням для членів церкви Серія. Досі ніхто з іноземців не відвідував їхню церкву — вони приїжджали лише до найближчого міста. Нас пригостили обідом (картоплею фрі: сумішшю картоплі, грибів та цибулі й хлібом — у них є хліб із найрізноманітнішими начинками!), напоїли чаєм, після чого було тривале спілкування.

ЦИТАТИ ДЛЯ РОЗДУМІВ

«Один і той самий Бог дозволив побити камінням Степана і вивів із в'язниці Петра. Бог завжди вірний, і Його благодаті завжди достатньо».

Роуз, дружина пастора, який прийняв мученицьку смерть на півночі Нігерії¹.

«Благословенний Бог і Отець Господа нашого Ісуса Христа, Отець милосердя й Бог потіхи всілякої, — що в усякій скорботі Він нас потішає, щоб змогли потішати й ми тих, що в усякій скорботі знаходяться, тією потіхою, якою потішує Бог нас самих. Бо поскільки множуються в нас терпіння Христові, — так через Христа й потішення наше множується. Бо як терпимо скорботи, то на вашу потіху й спасіння; коли потішаємось, то на вашу потіху в терпінні тих самих страждань, які терпимо й ми. А наша надія певна про вас, бо ми знаємо, що ви співники як у терпіннях, так само і в потісі.

Бо не хочемо, браття, щоб не відали ви про нашу скорботу, що в Азії трапилась нам, бо над міру й над силу були ми обтяжені, так що ми не надіялися навіть жити. Та самі ми в собі мали присуд на смерть, щоб нам не покладати надії на себе, а на Бога, що воскрешує мертвих, що від смерти такої нас визволив і визволяє, і на Нього й покладаємось, що й ще визволить Він, як pomoжете разом і ви молитвою за нас, щоб за дар ласки, що нам виявлений багатьма, багато-хто дяку складали за нас».

Друге послання до коринтян 1:3–11

---

1 Журнал «The Voice of the Martyrs», червень, 2001.

ДЕНЬ 11

НАПАД СТРАХУ В ЕРИТРЕЇ

«Тому то ось Я намовлю її, і попроваджу її до пустині, і буду
говорити до серця її».

КНИГА ПРОРОКА ОСІЇ 2:16

.....

Асмера, Еритрея, 2004 р.

Під час міжнародних поїздок за дорученням «Голосу мучеників» я двічі пережив неймовірний страх. Один із цих нападів страху стався в понеділок увечері, коли я мав вилетіти з Еритреї.

Наші господарі — пастори заборонених євангельських церков в Асмері — сказали мені та моїм колегам, що про нас розпитує поліція. Хто ці іноземці? Що вони тут роблять? Це був наш останній день у селі; пізно ввечері ми мали вилетіти додому.

Під час перебування в Еритреї ми з перших вуст чули розповіді про переслідування, яких еритрейська церква

зазнавала вже протягом кількох місяців, відколи уряд заборонив євангельським церковним громадам проводити богослужіння. Ми взяли інтерв'ю у християн, які відбули ув'язнення за віру в транспортних контейнерах або ж тюремних таборах у спекотній пустелі. Один брат навіть ліг на підлогу, щоб продемонструвати нам, як його пов'язали в позі, схожій на рогалик.

Я ніколи не забуду жінку на ім'я Ле Тей. Під час проходження нею обов'язкової військової служби одна християнка привела її до Бога, і вона стала членом нової духовної сім'ї, де віруючі допомагали одне одному. Коли сімдесят братів-християн було заарештовано, Ле Тей та ще одна віруюча почали контрабандою переправляти ув'язненим провізію. «Як я могла не діяти, коли мої брати страждали?!» — сказала вона.

Однак через деякий час жінок затримали й покарали. Прагнучи зламати віру Ле Тей, уряд президента Ісаяса Афеверкі, який на момент написання цієї книжки все ще перебуває при владі, запроторив її до в'язниці, розташованої у спекотній пустелі, де ув'язненим надавали мінімум їжі та спричиняли максимум дискомфорту.

Але те, що, на думку влади, могло зламати віру жінки, насправді лише зміцнило її.

«Я присвятила своє життя Христові, тому я не мала боятися», — пояснила Ле Тей.

Вона процитувала 16-й вірш із 2-го розділу Книги пророка Осії: «Тому ось і Я захоплю її, приведу її в пустелю і говоритиму до серця її». Ле Тей розповідала, як ця обіцянка, дана насамперед норовливим дітям Ізраїля, особистим чином виконувалася й для неї впродовж місяців її перебування у в'язниці. Так, вона була у пустелі. *Але Бог був там із нею.* Він ніжно звертався до її серця та духу, щодня підбадьорюючи та зміцнюючи її.

«Це був чудовий час», — сказала Ле Тей про шість місяців ув'язнення. Вона розповіла, що дні минали швидко, оскільки християни разом служили Богові.

За час перебування в Еритреї я чув багато подібних історій. Але сам був жахливо наляканий: я зовсім не хотів потрапити до еритрейської в'язниці. Якщо поліція розпитувала про нас, їм уже, мабуть, відомо, що в нас квитки на вечірній рейс. І якщо нас захочуть затримати, то зроблять це до того, як ми сядемо в літак.

Дорогою до аеропорту я нервував. Я був схвилюваний, простягаючи свій паспорт жінці за стійкою реєстрації. І дуже нервував, коли проходив паспортний контроль. Я не міг розслабитися, навіть коли ми вийшли на злітно-посадкову смугу й піднялися трапом. Лише коли екіпаж оголосив, що двері зачинено й починається підготовка до злітання, я зітхнув із полегшенням і почав розслаблятися, спостерігаючи за тим, як шасі відриваються від землі. «Я повернуся додому, як і планував!»

Через кілька місяців мені було неймовірно соромно за те полегшення, яке я відчув того вечора. У ході масових облав по всій Еритреї було заарештовано кількох керівників церкви, із якими ми зустрічалися. Наші друзі тепер сиділи у в'язницях. Немовлят, яких я тримав на руках, розлучили зі своїми батьками...

...Минуло понад п'ятнадцять років із того вечора в аеропорту Асмери. Але навіть коли я зараз пишу ці слова, деякі з моїх братів по вірі все ще перебувають у в'язниці. Я часто думаю про них і молюся, щоб вони відчували таку ж дивовижну дію Святого Духа, яку пережила Ле Тей, і щоб колись сказали мені, що перебування у в'язниці було «чудовим часом» і що роки ув'язнення пролетіли непомітно.

Якщо ви послідовник Ісуса Христа, ці християнські сім'ї в Еритреї — *ваші рідичі* в Господі. І я дуже сподіваюся, що ви теж скажете, як сказала Ле Тей: «Як я можу не діяти, коли мої брати й сестри страждають за Ісуса?»

Будь ласка, моліться за тих, хто й досі перебуває в еритрейських в'язницях. Моліться, щоб вони відчували Божу присутність. Моліться про задоволення їхніх фізичних потреб та захист їхнього здоров'я. Моліться, щоб Бог дав їм можливість свідчити про Христа навколишнім і щоб за час, проведений у в'язниці, вони могли побачити плоди своєї віри та служіння.

Того вечора, коли ми їхали в аеропорт, я боявся. Але через двадцять і трохи годин я благополучно дістався додому, обійняв свою сім'ю й подякував Господу за безпечне повернення. Моліться разом зі мною, щоб наші брати, ув'язнені в Еритреї, після майже двадцяти років розлуки нарешті воз'єдналися зі своїми сім'ями.

ДЛЯ РОЗДУМІВ

Чого ви боїтеся? Що змушує вас здригатися або не дає заснути ночами? У день свого арешту засновник «Голосу мучеників» пастор Річард Вурмбранд згадав, що заклик не боятися повторюється у Біблії 366 разів — раз на кожен день, навіть якщо рік високосний. Це було особливо важливо для пастора Вурмбранда, тому що його заарештували 29 лютого.

Якою б не була сьогоднішня дата, можливо, вам знадобиться згадати ці 366 закликів. Знайдіть один із віршів із зверненням не боятися й запишіть його у свій щоденник. Запам'ятайте його й повторюйте вголос, коли наступного разу у вас станеться напад страху.

Богу, який прокладає наш шлях, можна довіритися. Він має силу посилати нам добро й благословення у будь-якій ситуації, навіть якби нас замкнули у вантажному контейнері в еритрейській пустелі. Саме тому, що Він такий надійний і всесильний, нам немає чого боятися.

МОЛИТВА

«Господи, допоможи мені ніколи не дозволяти страху утримувати мене від виконання Твоїєї волі. Допоможи мені завжди йти дорогою, яку Ти проклав переді мною. Господи, благослови, будь ласка, моїх братів і сестер в Еритреї. Оберегай тих, хто перебуває у в'язницях. Захищай їх, дбай про них і допоможи їм відчувати Твою дивовижну присутність. Будь ласка, дай їм знати зараз, через Твого Святого Духа, що ми молимося за них. Амінь».

Ваш щоденник

Із мого щоденника

Сьогодні вранці ми взяли інтерв'ю у пастора, заарештованого й побитого 2002 року. Близько року тому його знову заарештували й допитували впродовж п'яти днів. Його розповідь була дивовижним свідченням Божої вірності, а його дух любові та смирення є величезним благословенням для нас. Він почав свою розповідь із запевнення, що з ним ще не так погано поводитися й що інші в'язні постраждали набагато сильніше.

ДЕНЬ 12

«ЯКЩО БОГ МОЖЕ ВИКОРИСТОВУВАТИ НАС...»

«І почув я голос Господа, що говорив: “Кого Я пошлю, і хто піде
для Нас?” А я відказав: “Ось я, — пошли Ти мене!”».

КНИГА ПРОРОКА ІСАЇ 6:8

.....

Південно-Східна Азія, 2014 р.

Ми зустрілися у кафе на жвавій вулиці однієї зі столиць
Південно-Східної Азії. Коли ввійшли Стів і Мей, єдине, що
можна було сказати про них, — це те, що вони непоказні. Я
б назвав їх непримітними людьми. Однак ці пересічні люди
підкорили свою волю волі Бога, і Він прийняв їхню покору й
дав їм напроцуд плідне служіння.

Коли Стів і Мей розповіли свою історію, стало зрозуміло,
чому місцевий християнин, який познайомив нас, сказав про
них: «Вони прості скромні люди».

Стів виріс у США. Меї народилася в Південно-Східній Азії, але її сім'я покинула цей регіон під час В'єтнамської війни (яку в'єтнамці, до речі, називають Американською війною). Провівши разом із сім'єю два роки в таборі біженців і сідаючи нарешті в літак, щоб іммігрувати до США, дівчинка пообіцяла собі: «Я ніколи більше не повернуся до Південно-Східної Азії!» Бог, Який бачить наше майбутнє так само ясно, як і сьогодні, мабуть, усміхнувся на її слова! Я часто уявляю, як Бог, усміхаючись, хитає головою, коли ми даємо подібні обіцянки.

Сім'я Меї оселилася у місті, де жив Стів. Стів і Меї покохали одне одного ще в шкільні роки й після закінчення школи одружилися. Вони були звичайними скромними трудівниками. Стів мав евакуаторний бізнес. Сім'я зростала, будуючи своє життя на основі християнських цінностей.

Після того, як діти вирости й пішли з дому, Стів і Меї почали відчувати, що Бог кличе їх на служіння. Його заклик був зрозумілим, однак подробиць вони не знали. Вони зробили крок віри: продали свій будинок, бізнес, спакували валізи, поцілували на прощання дітей та онуків і вирушили до Південно-Східної Азії — місця, куди Меї обіцяла собі більше ніколи не повертатися!

Стів і Меї мали намір заснувати служіння дівчаткам, які стали жертвами торгівлі людьми. Подружжя прибуло до Південно-Східної Азії і почало робити перші кроки. Однак на кожному етапі шляху вони натикалися на труднощі та перешкоди. Вони не могли прочинити двері навіть настільки, щоб утворилася хоча б шпарина!

Подружжя почали мучити розчарування та сумніви. Невже вони неправильно зрозуміли Божий поклик? Можливо, їм узагалі не варто було їхати до Азії? А якщо Бог покликав їх, то чому ж Він не допомагає? У чому проблема?

Поступово Бог почав відкривати Стіву та Меї Свій шлях. Меї та її родичі належать до етнічної групи, розкиданої по всій

Південно-Східній Азії, зокрема й у таких закритих країнах, як В'єтнам, Лаос та Китай. Бог розплющив очі Стіва і Меї на нагальну потребу її одноплемінників у християнському навчанні та музиці.

Стів вирішив відкрити вдома невелику студію звукозапису. На YouTube він переглянув відео про технічне та програмне забезпечення для запису звуку та редагування. Потім на eBay придбав уживане студійне обладнання. Коли його надіслали, він обладнав невелику студію, а Меї запросила знайомих одноплемінників, і вони взялися до роботи. Стів, який не говорить мовою цієї етнічної групи, редагував програми, а коли стикався з труднощами — звертався до YouTube та інших сайтів, що пропонують онлайн-навчання.

Вони розміщували записи в інтернеті, а також їх транслювала Далекосхідна телерадіокомпанія.

Спочатку подружжя працювало над програмами з біблійного навчання. Потім почали записувати християнські пісні мовою народу Меї. Так уперше з'явилися записи християнських гімнів рідною для представників цієї етнічної групи мовою!

Стів і Меї почали отримувати електронні листи з усієї Азії — і навіть з усього світу — від одноплемінників Меї, серця яких торкнулося їхнє служіння. Завдяки цьому служінню одні повірили в Ісуса, інші зміцнилися у вірі, щоб протистояти переслідуванням та тиску з боку їхніх сімей.

Коли відвідати Стіва і Меї приїхали майстри звукозапису, вони вражено розглядали студію. «Це неправильно!» — вигукнув один із них, зазначивши, що комп'ютер не можна розташовувати в одному приміщенні з мікрофоном, тому що чутливий мікрофон уловлює шум комп'ютера.

І все ж, коли вони слухали готові програми, якість звуку була настільки бездоганною, начебто їх записали у професійній студії у Нешвіллі чи Нью-Йорку.

«Як вам це вдалося?» — дивувався один із професіоналів.

«Не знаю, — відповів Стів. — Я ж лише водій евакуатора!»

Сидячи в кафе та слухаючи розповідь Стіва і Меї, я думав про те, що це було справжнім дивом. Вони й уявити не могли, що Бог дозволить їм — водію евакуатора та домогосподарці — впливати на людей у всьому світі та благословляти їх своїм служінням.

«Знаєте, — сказав Стів наприкінці нашої розмови, — якщо Бог може використовувати нас, немає меж тому, що ще Він може зробити!»

Якщо Бог міг використовувати жінку, яка зареклася ніколи не повертатися до Південно-Східної Азії, для того щоб почати там служіння... Якщо Бог може використовувати водія евакуатора, який розмовляє лише англійською, для редагування радіопрограм незрозумілою для нього мовою...

Якщо Бог може використовувати «неправильно» облаштовану студію звукозапису, щоб створювати найчистіший звук для прославлення Його мовою, якою це прославлення ніколи раніше не записувалося... «Якщо Бог може використовувати нас, немає меж тому, що Він може зробити!»

ДЛЯ РОЗДУМІВ

Хтось колись сказав: «Бог не кличе кваліфікованих. Він кваліфікує покликаних». Якщо ми готові відмовитися від тихого й безтурботного життя, комфорту, своїх планів та особистої безпеки, то Бог готовий використати нас дивним чином для збудови Свого Царства. Мойсей мав ваду мовлення, Давид був пастухом, наймолодшим у сім'ї. Петро був звичайнісіньким рибалкою. А Стів — водієм евакуатора.

Стів і Меї відмовилися від комфортного життя в США, щоб жити по вірі. Вони переїхали за тисячі кілометрів від своїх дітей та онуків. Вони продовжували йти, коли здавалося, що кожен шлях упирається в глухий кут. І тепер вони бачать плід, який

Бог учинив через їхні смирення і готовність служити Йому там, куди Він їх покликав.

Чи впокорилися ви повністю перед Богом? Чи готові піти туди, куди веде Бог, і робити те, до чого Він покликав вас? Якщо ні, то поміркуйте над тим, від чого саме вам так складно відмовитися? Чи готові ви просити Бога *дати* вам бажання йти за Ним? Запишіть у свій щоденник, від чого вам потрібно відмовитися заради Христа. Потім запишіть свою молитву, в якій ви віддаєте все Богові, підпишіть і поставте дату.

МОЛИТВА

«А я відказав: "Ось я, — пошли Ти мене!"» (Ісаї 6:8).

«Господи, я готовий іти, куди б Ти мене не послав, і виконувати те, до чого Ти мене покликав. Допоможи мені побачити й усунути будь-яке небажання в моєму житті, щоб Ти міг ефективно використовувати мене для виконання Твоєї волі. Амінь».

Ваш щоденник

Із мого щоденника

Будинок, у якому нині живуть Мей і Стів, усього за кілометр від того місця, де був розташований табір біженців, де колись жила її родина. Жінка розповіла, що, проходячи повз, вона впізнала це місце по огорожі, хоча зараз там знаходиться якесь сільськогосподарське підприємство.

«Для того щоб утримувати людей, потрібна зовсім інша оцінка, не така, як та, за якою утримують тварин», — сказав мені Стів.

Історія Стіва і Мей вразила й надихнула мене. Вони звичайні люди, яких покликав Бог, але вони відповіли: «Ось ми — пошли нас!» І тепер їхнє благівістя лунає по всій Південно-Східній Азії, а завдяки Далекосхідній телерадіокомпанії та інтернету — і по всьому світу. Слава Богові!

Слухати

Інтерв'ю зі Стівом та Мей можна знайти на сайті «Голосу мучеників» www.vom-gu.org у розділі «Радіо “Голос мучеників”».

ДЕНЬ 13

ЗРАЗОК СВЯТОСТІ

«Для моєї ноги Твоє слово — світильник, то світло для стежки моєї».

КНИГА ПСАЛМІВ 118:105

.....

Гонконг, 2015 р.

Джон Шорт — легенда місіонерського служіння, принаймні для мене. Минуло понад п'ятдесят років відтоді, як Бог покликав Шорта трудитися на Його ниві в Китаї. Джон сів на корабель і вирушив до Гонконгу, який на той час був найближчою точкою, звідки можна було дістатися до наглухо закритої Китайської Народної Республіки. Він ніс служіння забезпечення китайської церкви та християн Гонконгу християнською літературою. Коли Китай відчинив двері для туристів, Джон швидко подав заяву на візу. З того часу він здійснив безліч поїздок цією країною. Результатом його праці стала передача до рук китайських християн тисяч і тисяч Біблій.

Згодом Бог відчинив двері для служіння Джона в інших частинах Азії: у Бірмі, В'єтнамі й навіть у Північній Кореї.

У 2013 році Джон відвідав Північну Корею, і його поїздка зайняла більше запланованого ним часу, оскільки за наказом влади 73-річного австралійця було затримано. Його звільнили лише через 13 днів — після того, як Джон підписав зізнання у тому, що він «хотів, аби якнайбільше північнокорейців стали християнами». Амінь!

Після звільнення Джон дав лише два інтерв'ю: одне — газеті свого рідного міста в Австралії, а друге мені для передачі «Радіо “Голос мучеників”».

Я прилетів до Гонконгу й наступного дня вирушив до «Кімнати християнської книги». Це служіння, яке Джон очолював упродовж багатьох десятиліть. Я прийшов якраз на початок щоденного короткого вивчення Біблії, в якому брав участь увесь персонал. Кожен почергово прочитав уривок із Біблії. Слово Боже було в центрі всіх обговорень. Потім ми помолились.

Після молитви я разом із персоналом пообідав, а пізніше того ж дня взяв інтерв'ю у Джона. Наступного дня я розмовляв із його дружиною Карен. Я дуже хотів почути її історію. Коли Джона затримали, вона перебувала в Гонконгу, і саме їй довелося мати справу з цікавими журналістами й навіть із північнокорейськими шпигунами.

Джон розповів, що, коли він прибув до Північної Кореї, співробітники митниці провели ретельний огляд його валізи. Як і під час будь-яких інших поїздок, зверху на речах Джона лежала його особиста Біблія.

«Біблія для мене завжди на першому місці, а мою особисту Біблію я завжди кладу поверх свого майна, — пояснив мені Джон. — Перед кожним в'їздом [до Північної Кореї] багаж ретельно перевіряють. Якщо працівники митниці запитують: «Що це?» — я відповідаю: «Це Біблія, моя особиста Біблія». Вони кажуть: «Ви не можете ввезти це до Північної Кореї». Я відповідаю: «Якщо мені не можна взяти з собою мою Біблію,

то доведеться скасувати мій візит, тому що я християнин і читаю Біблію щодня. Я нікуди без неї не поїду». Зазвичай вони дзвонять кудись і, трохи посперечавшись, кажуть: «Ми не можемо дозволити вам ввезти це в країну». Я знову заперечую: «Але мені потрібна ця Біблія. Без неї я не поїду далі». Я відчуваю, що у такий спосіб свідчу їм про Христа. Тоді вони здаються: «Наявність Біблії буде зазначено у ваших документах, і ви зобов'язані показати її при виїзді з країни». На що я погоджуюсь: «Це ж Біблія англійською мовою. Не думаю, що корейцям вона потрібна так само, як мені. Це моя особиста Біблія. Даю вам слово, що я вивезу її з країни».

Тоді Джон приїхав до Північної Кореї у складі туристичної групи, і одним із місць, які ця група відвідала, був буддійський храм. Коли туристи приїхали подивитися храм, виявилось, що він зазнав вандалізму. Північнокорейські гіді, завдання яких полягало в тому, щоб показати іноземцям, яке прекрасне життя в Північній Кореї, були збентежені. Вони металися храмом, намагаючись оглянути ушкодження і з'ясувати, чи можна їх швидко усунути й продовжити екскурсію, чи ж це кине тінь на Шановного Вождя і їм потрібно негайно везти іноземців у інше місце. Нам важко собі це уявити, але свобода цих гідів, а можливо, навіть саме їхнє життя, можуть залежати від того, як вони відреагують у такій ситуації.

Скориставшись плутаниною, Джон непомітно сховав кілька евангелізаційних брошур у дворі храму, де, як він сподівався, їх знайдуть після його відходу. Він замовив переклад цих брошур корейською мовою і їх друк, а потім сховав у таємному відділенні своєї валізи.

Наступного ранку Джон збирався вилетіти з Пхеньяна назад до Пекіна. Однак, коли він підійшов до машини, яка мала доправити його в аеропорт, йому повідомили, що він нікуди не полетить. Брошури знайшли, і Джонові доведеться дати пояснення владі. Так почалися тривалі виснажливі

допити. Спочатку поліцію цікавили брошури: хто їх переклав? Де їх надрукували? Однак незабаром вони перейшли на самого Джона. Йому наказали записати буквально всі події кожного року його життя, які північнокорейці потім перевірили. Пізніше Джон дізнався, що вони відрядили своїх агентів до його офісу в Гонконзі й навіть до будинку в Австралії, де минуло його дитинство.

Для Джона це був не перший випадок затримання та допитів, тому він добре усвідомлював ціну, яку доведеться заплатити, щоб відповісти на Божий поклик, і був готовий зробити все від нього залежне. Бадьорим голосом із австралійським акцентом він розповів мені про переслідування й про те, як видатні святі китайської церкви, яких він знав особисто і з якими служив пліч-о-пліч, вплинули на його віру й зміцнили її. Багато хто з них провів у в'язницях не тижні й навіть не роки, а цілі десятиліття. Джон часто цитував їхні висловлювання. Ось одна з цитат, яка мені особливо запам'яталася: «Страх і віра не можуть співіснувати в моєму серці. Коли ми живемо вірою, довіряючи Господу кожну мить свого життя, страхові в серці просто немає місця».

Допит продовжувався. Але у Джона все ще була його Біблія, і він давно вирішив, що послання цієї книги є основою його життя. У них із Карен навіть був власний метод читання. Усе своє подружнє життя вони читали Слово Боже щодня. Окрім інших книг Біблії, вони щоденно читають розділ із Книги Приповістей Соломонових та розділ із Євангелії від Івана. Перший день місяця вони починають із першого розділу цих книг. Другого дня читають другий розділ і так далі.

Протягом усього часу тримання під вартою Джона було позбавлено контакту з зовнішнім світом. Йому не дозволили навіть зателефонувати дружині, щоб повідомити, що з ним усе гаразд. Джон розповів мені, через кілька місяців після свого звільнення і після того, коли життя частково повернулося у

звичне русло, як щоденне читання цих розділів і усвідомлення того, що Карен також їх читає, давало йому почуття духовного зв'язку, міцніше, ніж міг би дати телефонний зв'язок.

Наступного дня я узяв інтерв'ю у Карен. Під час арешту Джона я розмовляв із нею по телефону. Тепер ми сиділи одне навпроти одного за столом у їхньому будинку. Зі своїм австралійським акцентом Карен давала спокійні, вдумливі відповіді на мої запитання. У ті роки, коли вони з Джоном служили в Китаї, його нерідко затримували. Карен звикла молитись за нього, не знаючи, що саме відбувається з ним у цю мить.

«Як я молилася за Джона? — перепитала вона. — Я просила Господа лише про одне: щоб у нього не відібрали його Біблію. Я міркувала так: «Поки у нього є Писання і він може його читати, з ним усе буде гаразд». На щастя, Бог почув мою молитву».

У Карен не було потреби губитися у здогадах, що її чоловік читає того чи іншого дня.

«У нас є давня звичка: на додаток до інших розділів, щодня ми читаємо певний розділ із певної книги Біблії. Було приємно усвідомлювати, що якщо у Джона є Біблія, то в певний день ми з ним читаємо один і той самий уривок».

Упродовж тринадцяти днів, незважаючи на відсутність зв'язку, Джон та Карен практично читали на одній і тій же сторінці. І коли Джон зателефонував і попросив дружину приїхати до Пекіна, щоб його забрати, вона подякувала Богові за відповідь на свої молитви про його благополучне повернення додому. Однак, незважаючи на те, що сталося, Карен і тепер не заперечувала проти повернення Джона в майбутньому до Північної Кореї.

Вона навіть сказала, що, коли Господь знову відчинить двері, вона збирається поїхати туди разом із ним!

ДЛЯ РОЗДУМІВ

Історія Джона і Карен, а також той факт, що Писання має для них абсолютний пріоритет, змусили мене багато про що замислитися. Чи так серйозно й ви ставитеся до Божого Слова? Чи є Його вивчення такою ж невід'ємною й обов'язковою частиною вашого життя, що інші можуть, поглянувши на календар, знати, що ви читаєте сьогодні? Або, подивившись на годинник, сказати: «Зараз 6-та ранку. Вони читають Слово»? Читання Слова Божого змінює мене зсередини. Воно може змінити й вас. Однак для цього ви маєте, як Джон і Карен Шорти, зробити його взірцем своєї святості, опорою у вашому повсякденному житті.

Ухваліть рішення читати Слово Боже щодня і складіть план. Можливо, вам варто почати, як це роблять Джон і Карен, із щоденного читання розділу з Євангелії від Івана та з Книги Приповістей. Немає значення, чи скористаєтеся ви друкованою Біблією, чи цифровою на телефоні. Знайдіть і прочитайте уривки з Писання про Боже Слово (можете почати з Євреїв 4:12; Псалом 117; 2 Тимофія 3:16–17; Ісаї 40:8. Є також багато інших!) і занотуйте свої роздуми у щоденник. Потім запишіть, як ви плануєте застосувати ці вірші на практиці.

МОЛИТВА

«Господи, дай мені любов до Твого Слова! Допоможи мені прагнути пити з цього живого джерела щодня. Допоможи мені чути Твій голос, коли я відкриваю сторінки Писання, і нехай Твоє Слово змінює мене, щоб я із кожним днем усе більше уподібнювався до Твого Сина, Ісуса Христа. Амінь».

Ваш щоденник

Із мого щоденника

Уперше я зустрівся із Джоном Шортом у листопаді 1999 року. Ми з колегами вирушили до Китаю та дорогою заїхали у Гонконг. Ми опинилися там у недільний ранок і пішли у церкву Джона. Я пам'ятаю, що того дня він запросив нас на післяобідній чай у шикарний готель «Тенінсула» в Гонконзі. Він сказав, що номер там коштує від 350 доларів за ніч, і я пам'ятаю, що замовив чай з льодом (який, як я тепер знаю, не дуже популярний в Азії і його не підливають безкоштовно). Тому велику частину нашої розмови я просидів із порожньою склянкою, думаючи, як було б чудово, якби інші країни запозичили американський звичай безкоштовно підливати гостям напої! На той час Джон уже працював у Китаї кілька десятиліть і став героєм місіонерського служіння. У ході тієї зустрічі я й уявити не міг, що колись він опиниться під арештом у Північній Кореї.

Слухати

Інтерв'ю з Джоном і Карен Шортами можна знайти на сайті «Голос мучеників» www.vom-gu.org у розділі «Радіо «Голос мучеників»».

МОЛІТЬСЯ ЗА ПЕРЕСЛІДУВАНИХ ХРИСТИЯН

Іноді важче бачити, як страждає той, кого ми любимо, аніж постраждати самому.

Подружжя та діти переслідуваних християн зазнають таких страждань, а також страждань, які виникають, коли їхнє власне життя опиняється під загрозою і вони не мають засобів для існування або члени їхньої родини перебувають у в'язниці.

МОЛІТЬСЯ СЬОГОДНІ за подружжя та дітей ув'язнених християн. Моліться, щоб Бог підбадьорив їх і наділив їх силою, а також щоб Він задовольнив їхні фізичні та духовні потреби.

Моліться за шлюби, на які вплинула насильницька розлука, щоб Бог дарував чоловікові та дружині духовну єдність через Свою присутність та Своє Слово.

Моліться, щоб діти не розчарувалися й не ображалися на Бога через те, що їхніх батьків ув'язнено, але щоб вони продовжували нести вірне служіння Царству Божому, за яке готові страждати їхні батьки.

ДЕНЬ 14

ПАЛЬТО, ПРОБИТЕ Кулями

«Мій Бог послав Свого Ангела, і позамикав пащі левів, і вони не пошкодили мені, бо перед Ним знайдено було мене невинним, а також перед тобою, царю, я не зробив шкоди».

КНИГА ПРОРОКА ДАНИЇЛА 6:23

.....

Північний Ірак, 2008 р.

У 2008 році пастор Хакім був одним із небагатьох протестантських пасторів, які залишилися в Мосулі серед хаосу війни в Іраку. Коли ми зустрілися з ним, він розповів, що два роки тому в його церкві несли служіння три пастори. Одного з них убили сунітські радикали. Інший переїхав до Європи заради безпеки своєї родини. А Хакім вирішив залишитися, щоб пасти стадо Боже в Мосулі.

За вісім днів до нашої зустрічі троє озброєних чоловіків перегородили Хакімові шлях, коли він під'їжджав до стоянки неподалік місця роботи. Як пізніше дізнався пастор, цих людей

послали вбити його, і вони розпитували його колег. «Де цей християнин?!» — кричали вони.

Троє чоловіків із автоматами наказали Хакімові зупинити автівку. Однак він розумів, що зупинка рівносильна смерті. Тож Хакім швидко дав задній хід. На жаль, три кулі все ж влучили в нього. У лікарні лікарі-мусульмани запитували Хакіма, хто він такий, і дивувалися: «Те, як кулі влучили [минувши життєво важливі органи та великі кровоносні судини], — це просто чудо!»

Через вісім днів після стрілянини Хакім приїхав до іншого міста, щоб зустрітися зі мною та моїм колегою. Його рани все ще були перев'язані. І одягнений він був у пальто, яке було на ньому того ранку. Він просунув палець в один із кульових отворів поруч із гудзиком на передній полі пальта. Потім зняв сорочку, щоб показати нам ще забинтовані рани, дві хрестоподібні пов'язки на лівому боці грудей.

Я не міг збагнути, як це можливо: у пальті Хакіма дірки від куль, у його грудях дві вогнепальні рани, а він усе ще живий і сам ходить. «Це медалі, які я отримав у бою», — тихо промовив пастор, указуючи на пов'язки й рани під ними. І це правда, адже він переможець у великій духовній битві. Однак його «медалі» були не з тих, які хоче заслужити кожен християнин.

Хакім та його дружина Надіра розповіли мені історію свого служіння. Бог покликав їх служити церкві в Мосулі, і, незважаючи на хаос, насильство і смерть, що панували навколо, вони не чули, щоб Він відкликав їх звідти. Тож вони залишилися.

Тиск на них був сильний — тиск із боку сунітських радикалів, метою яких було змусити кожного християнина у місті прийняти іслам чи залишити його. Вони регулярно телефонували Хакімові, щоб змусити його зректися Христа й повернутися в іслам. А коли це не вдалося, почали залякувати погрозами про те, що станеться з ним та його сім'єю.

Тиск чинили й родичі, які перебралися до Європи. «Ідьте звідти, — переконували вони щотижня по телефону. — Тікайте у безпечне місце. Ми готові прийняти вас та піклуватися про вас. Приїжджайте до нас!»

Доньки Хакіма та Надіри були студентками Мосульського університету. Щодня, доки вони не отримали дипломи, їм загрожувала небезпека. За рік до того за розповсюдження Біблій в університеті вбили студентку-християнку. Кожному членові сім'ї Хакіма та Надіри був чудово відомий ризик, на який вони наражали себе в Мосулі. Однак, незважаючи на те, що вони ризикували самим життям, сім'я залишилася, оскільки Бог не наказав їм утікати.

Щотижня Хакім і Надіра пояснювали своїм родичам у Європі: «Бог покликав нас нести служіння в Мосулі. І ми залишимося тут!» Надіра розповіла нам англійською зі східним акцентом, як Бог втішав її, особливо у дні, які безпосередньо передували розправі над чоловіком. Вона реально переживала Його присутність. Жінка відчувала, як Його рука зміцнює її і наповнює силою, що так знадобилася їй у години та дні, які настали після нападу на чоловіка.

ДЛЯ РОЗДУМІВ

Коли я згадую Хакіма і Надіру та їхню історію, мені спадають дві думки. По-перше, думка про здатність Бога захищати людей, яких Він покликав. Хакім отримав три вогнепальні поранення, серед них два — у груди, а через вісім днів він уже ходив і сам розповідав нам про це! Якщо Бог хоче, щоб ви пережили щось незалежно від того, наскільки це жахливо чи небезпечно, ви виживете!

Друга думка — про рішучість відповідати на заклик Бога доти, доки Він не змінить цей заклик. Як часто, коли дорога

стає кам'янистою та важкою, ми шукаємо інший, легший шлях? Але іноді Бог багато чого навчає нас і готує нам великі благословення саме на найважчих дорогах.

Якщо сьогодні ви йдете важким шляхом, запишіть, чого Бог навчає вас і як Він діє у вашому житті. Якщо ви зараз перебуваєте на рівній та легкій дорозі, напишіть молитву подяки за час відпочинку та спокою.

МОЛИТВА

«Господи Ісусе, дякую Тобі за Твої дивовижні силу та здатність захищати й підтримувати тих, кого Ти покликав на служіння. Допоможи мені відповісти на Твій заклик і продовжувати відповідати щодня й щомиті, доки Ти не покличеш мене кудись іще тут, на землі, або не забереш у «батьківщину кращу, небесну», яка буде моєю вічною домівкою. Амінь».

Ваш щоденник

Із електронного листа Шарлотті

Щойно я брав інтерв'ю — абсолютна бомба! — у пастора з Мосула, який МИНУЛОЇ НЕДІЛІ (наступного дня після свого дня народження) отримав три вогнепальні поранення. Він був тут, із нами, і я розмовляв із ним та його дружиною. Він показав нам пов'язки на своїх наскрізних ранах. ВІН УСЕ ЩЕ БУВ ОДЯГНЕНИЙ У

ПАЛЬТО... ІЗ ДІРКАМИ ВІД КУЛЬ! (Чи здивує тебе, якщо я скажу, що був трохи схвилюваний?)

Він показав на рани й промовив: «Це мої медалі, отримані в бою». А його дружина розповіла, що у ніч перед нападом на чоловіка вона слухала християнську музику й Господь утішав її... Вона як ніколи раніше відчувала його близьку присутність. Потім вона лягла спати, а наступного ранку на чоловіка було скоєно напад. Вона напала на мене Сабіну Вурмбранд, коли сказала, що ніколи не вмовлятиме чоловіка покинути служіння, бо до нього його покликав Бог.

Усі родичі переконують подружжя залишити Мосул, мотивуючи це тим, що там небезпечно, що треба подбати про своїх дочок. Але Хакім і Надіра відповідають, що нікуди не поїдуть, бо в Мосул їх покликав Ісус. Ця людина — єдиний пастор євангельської церкви, який залишився в місті з двомільйонним населенням!

Дивне, дивовижне, прилоломливе свідчення! Воно цілковито вартувало такої далекої подорожі!

ДЕНЬ 15

СВІДЧЕННЯ ВІРИ

«Не обманюйтеся, Бог осміяний бути не може. Бо що тільки людина посіє, те саме й пожне!

Бо хто сіє для власного тіла свого, той від тіла тління пожне. А хто сіє для духа, той від духа пожне життя вічне. А роблячи добре, не знуджуймося, бо часу свого поженемо, коли не ослабнемо».

ПОСЛАННЯ ДО ГАЛАТІВ 6:7–9

.....

Непал, 2012

Непал — одне з найкрасивіших місць, де я бував. В одному з міст, які ми відвідали, я міг, у ясний день вийшовши на балкон свого готельного номера, побачити чотири з десяти найвищих гір світу. А коли летиш туди, то доводиться дивитися в ілюмінатор літака УГОРУ, щоб побачити верхів'я гір — ова!

Саме в Непалі я зустрівся з пастором на ім'я Саліндру, чоловіком, який був готовий зносити побої заради вже померлого члена своєї громади!

Коли християнин із невеличкого непальського містечка, якого ми назвемо Білал, помер, для його сім'ї було важливо

поховати його тіло. Багатьом християнам, які живуть у Європі та Америці, складно зрозуміти важливість, яку місцеві сім'ї надають цьому ритуалу, адже для непальських християн поховання з установами надгробка — це не просто спосіб захоронити тіло, а «Авен-Езер» (див. 1 Самуїлова 7:12) — промовисте свідчення про віру людини та її вірність Богові.

Населення міста, в якому жив Білал, становило близько тридцяти тисяч чоловік, а християнських сімей у ньому на той час було лише чотири-п'ять. Коли Білал помер, радикальні індуси прийшли забрати його тіло для кремації, згідно зі звичаєм індуїзму, проте сім'я відмовила їм, тому що вони хотіли влаштувати християнський похорон.

Пастор Саліндра, молодий чоловік, який очолює церкву, членами якої є родичі Білала, якраз прийшов до них, щоб допомогти з організацією похорону, коли на вулиці пролунали крики. За короткий час навколо будинку зібрався великий натовп індусів. Вони кричали та погрожували, *вимагаючи* віддати їм тіло для здійснення останнього індуїстського обряду та кремації.

Розповідаючи мені цю історію, Саліндра пояснив, що в житті індуса є три важливі віхи: народження, шлюб і смерть. Кремувавши тіло Білала, індуси сподівалися знищити його християнське свідчення. Кремація стала б для усіх символом того, що *насправді* Білал помер не християнином, а в останні хвилини життя відкинув «чужу» релігію — християнство — і повернувся в індуїзм. Могила ж, навпаки, була б незаперечним свідченням того, що померла людина *була* християнином. Інакше чому його тіло поховано, а не кремовано згідно з індуїстським звичаєм?

Саліндра вийшов із дому та сказав індусам, що Білал був християнином і сім'я хоче провести християнський похорон. Натовп розлютився. Кілька людей схопили Саліндру та двох інших християн і побили їх кулаками та ціпками. Рятуючись,

трое християн сіли на велосипеди та швидко покинули місце подій. Але натовп шалено переслідував їх.

Християни знайшли притулок у будинку Бімали, літньої вдови-християнки, яка вчасно відчинила двері своїм одновірцям, які рятувалися від переслідувачів. Жінка пустила їх досередини, незважаючи на розгніваний натовп, який наздоганяв їх. Навіщо їй було провокувати напад на свій дім, даючи у ньому притулок християнам?

«Я слуга Господа, — сказала Бімала, — тому я маю бути сильною. Я не боюся, бо Він із нами. Я знала, що це створить для мене проблеми, однак я знаю й те, що маю бути сильною!»

Натовп розгніваних індусів відступив, і християнам вдалося під'їхати на мотоциклах і доправити пастора Саліндру та інших із будинку вдови у більш безпечне місце. Там пастору обробили рани, що він отримав під час нападу. Згодом рани загоїлися, проте в серці Саліндри точилася боротьба. Упродовж тижня після нападу він не міг спати.

«Я молився за себе і, читаючи Біблію, зрозумів, що маю пробачити індусам, які напали на мене, бо Господь каже, що якщо ми не прощаємо іншим, то й нам не буде прощено. Ці слова проникли мені у саме серце».

Бог продовжував спонукати Саліндру пробачити нападникам, нагадуючи йому про прощення, яке він сам отримав завдяки жертві Ісуса Христа.

«Я також багато робив неправильно, припускався помилок... Але так діє Господь. Він пробачив мені. Тому і я маю пробачити. Господь говорив зі мною. Він сказав мені: “Пробач їм. Вони повинні прийти до Мене”. І я відповів: “Так, Господи! Я маю служити їм, щоб вони прийшли до Тебе”». Через місяць після нападу Саліндра зміг повністю пробачити тим, хто напав на нього й побив.

Він продовжував нести служіння у цьому місті, хоча після цих подій його громада скоротилася вдвічі. Багато християн зі страху розбіглися. Вони не хотіли наражати себе на ризик стати мішенню радикальних індусів через те, що відвідують церкву та збираються разом з іншими християнами для поклоніння Богові. Для тих, хто залишився в церкві, Саліндра почав проповідувати серію проповідей із метою навчити їх протистояти переслідуванням, із якими, як він переконаний, вони обов'язково зіткнуться.

«Колись ми помremo, — каже Саліндра своїй пастві. — Життя тут, на землі, коротке. Що б із нами не сталося через те, що ми — християни, що б нам не довелося здолати, навіть якщо доведеться прийняти смерть, — ми приймемо все це, тому що нас чекає вічне життя з Христом».

Віруючі, які були надто налякані, щоб приходити в церкву, іноді просили Саліндру відвідати їх удома й помолитися з ними. Вони не хотіли публічно називатися християнами, однак усе ж бажали зустрічей зі своїм пастором, підбадьорення й молитви. Саліндра вірить, що колись вони наберуться мужності й повернуться у церкву. «Я вірю, що одного разу вони прийдуть знову, — каже він, — бо вони пізнали Господа».

І все ж у цьому місті залишився надгробок, знак, що свідчить про те, що тут є християни. І всі майбутні покоління сім'ї Білала зможуть прийти до його могили й згадати його віру. «Бачите! Наш пращур був християнином! Якби він був індусом, його кремували б. Не було б могили, не було б жодного сліду його життя. Але він був християнином! І його надгробок — це свідчення його віри».

ДЛЯ РОЗДУМІВ

У представників європейської та американської культур зовсім інше ставлення до смерті. Ми, на відміну від християн Непалу, не вважаємо надгробок свідченням нашої віри. Однак усі ми *залишаємо* після себе свідчення. Усі ми своїм життям залишаємо знаки для своїх сімей, своїх церков та невіруючих, які живуть навколо нас. Які знаки віри залишаєте ви? Що скажуть люди після того, як ви підете у вічність? Чи скажуть вони: «Він був справжнім християнином!»? Чи у них виникнуть сумніви? Напишіть десять слів, якими можна описати духовну спадщину, яку ви хочете залишити для своєї сім'ї та друзів. І живіть сьогодні так, щоб залишити ці очевидні знаки вашої віри в Христа.

МОЛИТВА

«Господи, Творець Всесвіту, Якому підвладний час, допоможи мені жити сьогодні так, щоб моє життя залишило благочестивий слід у вічності та видимий слід на землі для всіх тих, хто мене оточує. Допоможи мені жити так, щоб після моєї смерті мої сім'я, колеги та друзі могли без вагань сказати: «Він був справжнім християнином!» Амінь».

Ваш щоденник

Із мого щоденника

Ми познайомилися з пастором, чие життя перебуває у постійній небезпеці через його служіння благовістя. Його відрахували зі школи у восьмому класі за неуспішність, але він керує церквою, яка заснувала чотирнадцять дочірніх громад! Вірний брат і працівник на ниві Божій! Після закінчення нашої з ним розмови стався курйоз: він сказав, що не хоче виходити з нами з дому, бо якщо домовласник побачить його з іноземцями із Заходу, то підвищить орендну плату!

ЦИТАТИ ДЛЯ РОЗДУМІВ

«Як зауважила Елізабет Елліот, навіть мученицька смерть не є надзвичайним послухом, якщо ви — послідовник Спасителя, Який помер на хресті. У такому разі мученицька смерть починає раптово здаватися звичайним послухом».

Девід Платт¹

«І не тільки нею, але й хвалимося в утисках, знаючи, що утиски приносять терпеливість, а терпеливість — досвід, а досвід — надію, а надія не засоромить, бо любов Бога вилилася в наші серця Святим Духом, даним нам».

Послання до римлян 5:3–5

---

1 Уривки з «RADICAL: TAKING BACK YOUR FAITH FROM THE AMERICAN DREAM», David Platt, авторське право © 2010 David Platt. Використано з дозволу «WaterBrook Multnomah» - «Penguin Publishing Group», філія Penguin Random House LLC. Авторське право захищено.

ДЕНЬ 16

«ЦЕ БУВ ЧУДОВИЙ ЧАС!»

«Тоді цар Навуходоносор здивувався, і поспішно встав, заговорив та й сказав до своїх радників: «Чи ж не трьох зв'язаних мужів ми кинули до середини огню?» Ті відповіли та й сказали цареві: «Певне, царю!» Він відповів та й сказав: «Та ж я бачу чотирьох мужів непов'язаних, що ходять посеред огню, і шкоди їм нема, а вигляд того четвертого подібний до Божого сина!»».

КНИГА ПРОРОКА ДАНИЇЛА 3:24–25

.....

Китай, 2002 р.

Це був мій другий візит до Китаю за дорученням «Голосу мучеників». Цього разу я зміг узяти з собою дружину в її першу поїздку за кордон, поїздку, яка дала б їй можливість побачити працю, яку я здійснював для цієї християнської організації. Спочатку ми поїхали до В'єтнаму, де взяли інтерв'ю у переслідуваних християн із племені *хмонг*; інтерв'ю тривало

під час їзди на задньому сидінні фургона, тому що не було жодного місця, де ці люди були б у безпеці, зустрічаючись із жителями Заходу.

Із В'єтнаму ми вирушили до Китаю, де зустрілися з сестрою Тонг, яка лише за кілька тижнів до нашого приїзду вийшла з в'язниці. Мені потрібно біло взяти у неї інтерв'ю, а потім написати розповідь про неї та її тюремне ув'язнення.

Сестра Тонг проводила у своєму будинку в Китаї зібрання незареєстрованої церкви. Від тамтешніх громад вимагали, щоб вони пройшли державну реєстрацію та перейшли під контроль Бюро у справах релігій. Зареєстровані церкви зобов'язані проводити зібрання тільки з дозволу уряду, повідомляти, коли і де вони проводять кожне зібрання, хто веде богослужіння й хто проповідує, а також дотримуватись заборони на відвідування церкви неповнолітніми.

Будь-яке зібрання віруючих без дозволу уряду є «незаконними релігійними зборами». Осіб, затриманих під час таких зборів, піддають допитам, арешту, а часто й ув'язненню. Хоча на практиці в ті роки співробітники Бюро громадської безпеки зосереджувалися в основному на господарях будинків, які приймали християн, та керівниках громад і не намагалися заарештувати кожного присутнього на зібранні.

Таким чином, сестру Тонг, яка проводила зібрання у своєму будинку, заарештували та на шість місяців відправили до в'язниці. Уряд спробував «перевиховати» її і прищепити їй комуністичне мислення, яке замінило б її «розум Христів» (див. 1 Коринтян 2:16).

Сестра Тонг пройшла довгий шлях, щоб зустрітись з нами в безпечному місці; адже, якби її спіймали під час зустрічі з іноземцями, її очікували б серйозні неприємності. Сестра Тонг була крихітною жінкою з вузькими плечима. Моя дружина, зростом метр сімдесят, здавалося, височіла над нею, немов

скеля. Ми привітали її і через перекладача обмінялися кількома словами. Потім я дістав диктофон, щоб розпочати інтерв'ю.

Перше запитання: «Не могли б ви розповісти мені про в'язницю?»

Цим запитанням я планував підготувати ґрунт для її свідчення і перейти безпосередньо до її страждань. Я сподівався почути жахливі подробиці про те, наскільки важким було тюремне життя: яке тверде там було ліжко, яка жахлива їжа, які величезні шури! Я з нетерпінням чекав, поки перекладач перекладе моє запитання з англійської на китайську мову. Диктофон працював; ручка в моїй руці була наготові, щоб занотувати кожну подробицю жахливої картини, яку опише жінка.

Коли сестра Тонг почула моє запитання, її обличчя осяяла небесна усмішка — інакше просто не скажеш. Вона щось відповіла перекладачеві китайською. Він переклав.

«Так звичайно. Це був *чудовий час!*»

Збентежено й недовірливо я зиркнув на перекладача. Я запитав про *в'язницю*, а сестра Тонг широко всміхнулася й відповіла, що там було чудово. Перекладач, мабуть, не зрозумів мого запитання. Щось тут було не так, адже, на мою думку, жодна людина не могла сказати, що в'язниця — це чудово. Як думаєте?

Чи могла?

Перекладач запевнив мене, що він правильно переклав моє запитання, а також відповідь: «Так, звичайно. Це був *чудовий час!*»

Тепер у мене з'явилося багато запитань до сестри Тонг. Хіба у в'язниці може бути чудово? Що могло викликати таку усмішку на її обличчі при одній згадці про ув'язнення?

Вона радісно відповіла мені.

У в'язниці було чудово, тому що там із нею був Бог! Сестра Тонг розповіла, наскільки близькими та особливими були її

стосунки з Ісусом під час ув'язнення. Вона відчувала, що Він приділяє їй особливу увагу, і її серце щодня зігрівалося Його присутністю та дотиком. У в'язниці вона почувала себе так близько до Творця всесвіту, що не могла називати цей час інакше як чудовим.

Чудовою була не лише присутність Христа; з його волі сестра Тонг несла у в'язниці важливе служіння. Вона спромоглася привести кількох своїх співкамерниць до віри в Бога. Що може бути чудовіше, ніж бачити людину, яку вирвали з царства п'ятери й привели у вічне Царство Ісуса Христа?!

«Так, звичайно. Це був чудовий час!»

Сестра Тонг не хотіла витрачати час на розповідь про фізичні умови свого перебування у в'язниці; духовні умови були для неї набагато важливішими. І ці умови були чудовими!

Розмова з сестрою Тонг змінила мене. Вона трансформувала мій світогляд.

До цієї розмови я ніяк не міг уважати в'язницю чудовим місцем. Ув'язнення — це *страждання*, а страждань треба уникати, якщо можливо, чи не так? Однак сестра Тонг не уникала страждань і тепер згадувала про них із такою дивовижною усмішкою на обличчі, ніби вона щойно зазирнула через щілину на небеса.

Якщо в'язниця — це не місце страждань, а чудове місце, то чим іще я міг знехтувати? Що ще може бути чудовим, якщо воно приходить із руки люблячого Спасителя? Чи може бути чудовою хвороба? Чи може бути набутком безробіття? Чи може фінансова втрата бути благословенням? А що, коли все це спричиняє новий і глибший досвід близькості з Христом?

Що, якщо це приводить до глибокого пізнання Бога й більш повної посвяти Йому себе? Що, якщо цей досвід по-новому відчиняє двері служіння й дозволяє нам благовістити людям, яких інакше ми ніколи не зустріли б? Чи є щось, що не є чудовим, якщо Бог використовує його для Своєї слави?

Перекладач не спотворив ні запитань, ні відповідей. Однак того дня слова сестри Тонг перевернули у моєму розумі все догори дригом. Вони змінили моє ставлення до в'язниці та страждань і розплющили очі на те, що навіть «найгірші» місця на землі можуть бути місцями благословення та Божої присутності. Вони справді можуть бути *чудовими*.

ДЛЯ РОЗДУМІВ

Що в житті не виправдало ваших надій чи очікувань і яку ситуацію чи обставини ви не можете назвати *чудовими*? Чи можливо, що Бог діє навіть за таких обставин? Чи можливо в цій ситуації відчувати Його присутність по-новому, по-особливому? Можливо, Він помістив вас в обставини, у яких ви зустрінетеся з кимось, із ким інакше ніколи не зустрілися б, — із кимось, хто ще не знає про любов Ісуса до нього. Чи готові ви визнати, що ця ситуація — якої ви, можливо, не очікували й, імовірно, не бажали — *чудова*? Напишіть у своєму щоденнику про цю ситуацію чи обставини й про те, як у них ви бачите роботу Бога.

МОЛИТВА

«Господи, дякую Тобі за те, що з Тобою навіть тюремна камера може бути чудовою. Я приношу до Тебе свою непросту ситуацію із _____». У Твоєму Слові написано: «Радійте завжди в Господі» (Філіп'ян 4:4), і тому зараз я ухвалю рішення радіти, незважаючи на мої обставини. Я прошу про те, щоб, подібно до сестри Тонг, я міг відчути особливу близькість із Ісусом навіть в обставинах, серед яких не хотів і не планував опинитися. Будь ласка, дай мені духовні очі, щоб бачити потреби людей, які оточують мене, та бажання проповідувати і Твоє ім'я, і Твою любов для всіх, із ким я зустрічаюся. Амінь».

Ваш щоденник

Із мого щоденника

Нелегко вловити наших любих братів і сестер розповісти про труднощі, які вони пережили. Вони не бажають навіть згадувати про ці труднощі! Примушувати їх описувати арешт чи тюремну камеру — це все одно, що виривати зуби.

ДЕНЬ 17

«ТЕПЕР ВІН ЩЕ БІЛЬШЕ ЛЮБИТЬ БОГА»

«Наші уста тоді були повні веселощів, а язик наш — співання!
Казали тоді між народами: “Велике вчинив Господь з ними!”
Велике вчинив Господь з нами, — були радісні ми!»

КНИГА ПСАЛМІВ 125:2–3

.....

Прага, Чехія, 2017 р.

Одна річ — просто їхати на зустріч із кимось, хто пережив гоніння. Зовсім інша — збиратися зустрітися з людиною, яку добре знаєш, одразу після того, як вона зазнала жорстоких переслідувань. Ось що зробило цю подорож особливою: у певному сенсі перед цією поїздкою запитань у мене було значно більше, ніж перед «звичайним» відрядженням за дорученням «Голосу мучеників».

Мені потрібно було взяти інтерв'ю у Петра Яшека лише через вісім днів після його звільнення з в'язниці у Судані, де він провів 14 місяців. Його судили за шпигунство й засудили

до «довічного» ув'язнення, що в суданському законодавстві дорівнює 20-ти рокам позбавлення волі та ще чотирьом рокам додатково. На щастя, чеський уряд домовився про його звільнення, і тепер він повернувся додому.

Я ніколи не думав, що мені доведеться зустрітися з Петром за *таких* обставин. Ми були співробітниками на Божій ниві понад десять років і разом подорожували переслідуваними країнами. Він бував у нашому домі, а моя сім'я зупинялася у його. Проте все це було *до* тих 14 місяців в'язниці, зокрема й перебування в одній камері з бойовиками ІДІЛ, також заарештованими в Судані. Хто знав, наскільки Петро, із яким ми от-от мали зустрітися у Празі, відрізнятиметься від Петра, якого ми так добре знали? Ми порадилися з експертами, чого очікувати і як допомогти Петру впоратися з пережитим жахом та стражданнями. А що, якщо його катували? Що, якщо його розуму чи тілу завдано непоправної шкоди? Чим ми можемо допомогти йому? Як довго кровоточитимуть рани тих 14 місяців ув'язнення?

Мій літак приземлився у Празі ближче до вечора, і ми планували зустрітися з Петром та його родиною за вечерею. Я швидко прийняв душ і в призначений час спустився у вестибюль готелю. Там уже чекав Петро. Так, він схуд, але широко всміхався. Яка честь була обійняти його і сказати: «Ласкаво просимо додому!» — і розповісти, як ми та багато інших людей молилися за нього!

Наступні чотири дні ми провели разом. Петро докладно розповідав про те, що з ним сталося, почавши з того, як він вирушив до аеропорту, щоб вилетіти з Судану, але після отримання посадкового талону його затримали співробітники служби безпеки країни. Того дня він перервав свою розповідь на тому, як він сидів у дворі в'язниці «Кобер» і читав псалми, коли прийшов один із наглядачів і повідомив: «Петре, тебе звільняють!»

В історії Петра було так багато дивовижних деталей: співкамерники-іділівці майже втопили його, але Бог його врятував; його помістили в одиночну камеру, але він вважав це благословенням; він сидів у в'язниці, але міг регулярно розмовляти по телефону зі своєю сім'єю.

Однак найдивовижніша частина його історії полягає в тому, як Бог підготував його до ув'язнення. Усе життя Петра було, по суті, підготовкою до нього. Починаючи з дитинства, коли Петро ріс у сім'ї переслідуваного пастора в комуністичній країні, й закінчуючи подорожами світом із метою надання допомоги переслідуваним християнам, — Петро довго й наполегливо навчався того, як вистояти серед гонінь. Але, крім усього цього, Бог підготував його ще одним унікальним способом: через сон.

За два роки до поїздки Петра в Судан йому наснився сон, у якому він бачив себе в тюремній камері. Він виразно чув, як зачинилися двері камери і як клацнув замок. Тоді уві сні він зрозумів, що його ув'язнення буде довгим. Сон був такий реальний, такий глибокий, що наступного ранку, прийшовши до церкви, Петро був настільки стривоженим, що стурбований друг-християнин запитав його: «Петре, що сталося?»

Через два роки, у день арешту Петра в Судані, його допитували майже цілу добу, перш ніж нарешті зачинили в камері в штаб-квартирі Національної служби розвідки та безпеки. Камера призначалася для одного в'язня, але там їх було вже шестеро: один на ліжку, а ще п'ятеро на підлозі. Ті, хто лежав на підлозі, підсунулися, щоб дати місце ще й Петру.

Петра привів у камеру співробітник служби розвідки, а коли християнин повернувся і глянув на двері, що зачинялися, він подумки перенісся у свій сон. Це були *ті самі двері*, які він бачив уві сні. Того ж кольору. Таке ж маленьке віконце посередині. Той самий клацаючий звук, коли вони зі гуркотом зачинилися. Тоді Петро зрозумів, що Бог готував його до перебування у цій камері ще два роки тому.

Це була перша з безлічі чудових деталей в історії Петра. Я й досі дивуюся тому, що він провів у суданській в'язниці 14 місяців і не заразився малярією. Я був у Судані лише *шість днів* і повернувся додому з цією жахливою хворобою!

Петро розповів про той день, через чотири місяці від початку ув'язнення, коли він привів деяких зі своїх співкамерників до віри у Христа. До цього він був засмучений і стривожений, він запитував Бога, як довго йому доведеться просидіти у в'язниці. Однак із того дня, коли він побачив, як Бог наділяє його владою здійснювати духовний вплив на навколишніх, його настрій змінився. І його молитва також змінилася. Він уже не запитував: «Як довго, Господи?», а говорив: «Я залишуся тут так довго, як Ти хочеш, і допоки Ти даєш мені можливість служити».

Петро розповів, як сильно він жадав Слова Божого, коли йому нарешті дозволили мати Біблію. Єдиний спосіб читати її — стоячи біля вікна камери й ловлячи бліді промені сонця, що ледь проникали в нього, тому він стояв із ранку до обіду, жадібно насичуючись Писанням. Він прочитав усю Біблію за три тижні!

Служіння, яке Бог дав Петру в ув'язненні, розширювалось. Його перевели до іншої в'язниці, де була тюремна каплиця. Там він міг проповідувати сотням ув'язнених. І тепер він був готовий до цього, тому що час, який він провів, насичуючись Словом Божим, дав йому теми для проповідей.

Час нашого з Петром спілкування у Празі добігав кінця, і я дивувався, як Бог унікальним чином підготував його — і його дружину, і дітей — до цього випробування, а також підтримав його та допоміг йому пережити це випробування.

Коли я повернувся додому, Шарлотта запитала мене, як Петро. Упродовж кількох місяців ми разом молилися за нього, і обоє не раз думали про те, які страждання йому довелося перенести та як це вплинуло на нього.

«Приголомшливо! — сказав я їй. — Петро залишився таким самим. Тільки тепер він ще більше любить Бога».

ДЛЯ РОЗДУМІВ

Ще Петро розповів мені про те, як у в'язниці йому допомагали молитви Божого народу. Його завжди дивувало, що щовечора, коли о дев'ятій звучав «відбій» і гасло світло, він відразу ж засинав. Повернувшись додому, Петро дізнався, що члени його церкви взяли на себе зобов'язання щовечора о восьмій годині відкладати свої справи й молитися про нього — про його безпеку, спокій та здоров'я. Раптом Петро зрозумів причину свого мирного сну: восьма година вечора в Чехії — дев'ята в Судані. Його здатність засинати — незалежно від того, що відбувалося довкола — була прямим наслідком того, що саме в цей час за нього молилися! Візьміть на себе зобов'язання щодня молитися про християн, таких як Петро, які перебувають у в'язницях за віру в Христа. Ви можете знайти їхні імена та історії на нашому сайті (і написати їм листи). Встановіть на свій телефон нагадування або помістіть їхні фотографії або молитовні картки у свою Біблію або на холодильник, проте ухваліть рішення молитися щодня й пам'ятайте з розповіді Петра, яке значення мають ваші молитви.

МОЛИТВА

«Господи, допоможи мені ніколи не недооцінювати силу молитви в моєму житті та в житті тих, за кого я молюся. Дякую Тобі за те, що Ти підготував нас і даєш нам сили справитися з усім, із чим нам доводиться стикатися. Допоможи мені сміливо йти вперед, покладаючи надію на Тебе. І нехай труднощі, з якими я стикаюся, сприятимуть тому, щоб, як і Петро, я полюбив Тебе ще більше. Амінь».

Ваш щоденник

Із мого щоденника

Перед звільненням Петра його друзі переживали, яким він став після 14 місяців ув'язнення? Як воно вплинуло на нього? Якої шкоди завдали його тілу та розуму суворі умови в'язниці? Тепер я із величезною радістю міг повідомити їм, що випробування не завдали Петру жодної шкоди. Він залишився тим самим Петром... Тільки тепер він любить Бога ще більше, ніж раніше! Як чудово було провести з ним час.

Слухати

Інтерв'ю з Петром Яшеком можна прочитати на сайті «Голосу мучеників» www.vom-gu.org у розділі «Радіо “Голос мучеників”».

МОЛІТЬСЯ ЗА ПЕРЕСЛІДУВАНИХ ХРИСТІЯН

Мені дуже подобається молитися про те, щоб через Свого Святого Духа Бог повідомив нашим переслідуваним братам і сестрам, що за них моляться.

Петро дізнався, повернувшись додому з Судану, що кожного вечора, коли він лягав спати, за нього підносилися молитви до Бога.

Я чув й іншу історію про те, як Бог відповідає на такі молитви. Якось я запитав Грасію Бернхем, місіонерку на Філіппінах і колишню заручницю радикального мусульманського угруповання, чи знала вона, що за неї та її чоловіка Мартіна молилися, коли вони перебували в заручниках.

Грасія розповіла, що в різні моменти довгих місяців їхнього полону чоловік часто дивився на неї і казав: «У цю мить хтось молиться за нас!» А іноді вона говорила те саме йому. Вони знали це якимось дивовижним чином!

МОЛІТЬСЯ СЬОГОДНІ, щоб християни, які зазнали переслідувань, знали — у той час, коли ви молитесь! — що їх не забули, і в цю мить хтось молиться за них.

ДЕНЬ 18

РАДІТИ БОЖОМУ ЗАДУМУ

«І було слово Господнє до Йони, Амїттаєвого сина, таке:
“Устань, іди до Нїневїї, великого міста, і проповідуй проти нього,
бо їхнє зло прийшло перед лице Моє”. І встав Йона, щоб утекти
до Таршішу з-перед Господнього лица. І зійшов він до Яфи, і
знайшов корабля, що йшов до Таршішу, і дав заплату його,
і ввійшов у нього, щоб відплисти з ними до Таршішу з-перед
Господнього лица».

КНИГА ПРОРОКА ЙОНИ 1:1–3

.....

Йорданія, 2016 р.

Пастор Акіль очолює євангельську церкву в Йорданії. Країна, як і більшість Близького Сходу, майже повністю мусульманська. Церква Акіля не є незаконною, однак,

безумовно, не має популярності в місцевого населення. Загрози і тиск через служіння церкви, особливо через будь-яку роботу з мусульманами, є повсякденною складовою життя її членів.

Після того, як у сусідній Сирії розгорілася громадянська війна, що зруйнувала країну зсередини, десятки тисяч біженців ринули на батьківщину Акіля. Акіль знав про їхнє складне становище й усвідомлював, які страхи їм довелося пережити у своїй країні. Але в нього вже було служіння, яке поглинало майже весь час: він керував церквою. До того ж він і так уже зазнавав тиску та погроз через роботу з мусульманами.

Якось до церкви зателефонував чоловік, який запропонував Акілю фінансову допомогу на служіння сирійським біженцям. Акіль ввічливо відповів: «Дякую. Але моя відповідь: ні!» Його щоденний графік і так був щільним. Він не шукав ні нових служінь, ні нових можливостей заповнити свій календар.

Однак Акіль ясно відчував, що Бог закликає його не закривати своє серце ні для біженців, ні для цієї можливості нового служіння. Акіль провів безсонну ніч у молитві. Спочатку він намагався сперечатися з Богом і пояснити Йому, як сильно завантажений. Однак до ранку пастор ухвалив правильне рішення та передзвонив чоловікові, який пропонував фінансову підтримку для служіння біженцям. «Так, — сказав він, — я готовий допомогти в організації гуманітарної допомоги, якщо ваша пропозиція все ще в силі».

Так почалося служіння Акіля біженцям. Він разом із іншими членами своєї церкви почав відвідувати район, де тисячі біженців жили у тимчасових притулках, наметах, недобудованих будинках та скрізь, де лише можна було знайти прихисток. Вони не мали змоги заробляти на прожиття. Їхніх дітей не вітали у місцевих школах.

Біженці були людьми різних віросповідань. Деякі — номінальними християнами, деякі — езидами, деякі — шиїтами, деякі — сунітами. Їх об'єднувало лише те, що всі вони були в

розпачі, усі перебували далеко від дому й усі не мали засобів для існування. Окрім надання гуманітарної допомоги, Акіль і християни з його церкви молилися, щоразу пояснюючи, що молитимуться Ісусові — *Ісі аль Масіху*, а не Аллахові чи Мухаммеду. На їхній подив, украй рідко хтось відмовлявся від молитов. Зрештою, біженці відчайдушно потребували допомоги, то чому б не попросити її ще й у Ісуса?

Якось Акіль зі своїми помічниками відвідали будинок жінки з дітьми, і пастор запропонував помолитися. Мати погодилася і дозволила помолитися також за здоров'я свого маленького сина, який від народження страждав на ваду серця. Пастор та інші християни помолитися за цю сім'ю та про зцілення хлопчика в ім'я *Іси аль Масіха*, а потім залишили будинок і продовжили надавати допомогу іншим сім'ям. Наприкінці дня вони повернулися у своє місто.

Через кілька днів у пастора задзвонив телефон. Дзвонила мати, яка отримала допомогу, та, за сина якої молилися Акіль і його команда.

«Мені потрібно, щоб ви записали молитву, якою ви молилися за мого сина!» — вигукнула жінка.

Пастор був збентежений.

«Гаразд, думаю, я зможу написати цю молитву. Але скажіть, навіщо це вам?»

«Шуми у серці, які були у мого сина від народження, зникли! Лікарі кажуть, що не бачать жодних ознак того, що в нього взагалі колись були проблеми із серцем! Мені потрібно, щоб ви записали ту молитву, яку ви промовили, бо я хочу молитися нею за всіх своїх дітей».

В ісламі чітко визначено, що і коли казати Аллахові. Ця мусульманка стала свідком того, як Ісус зцілив її сина. Вона зрозуміла, що Він справді відповідає на молитви. Тому тепер вона жадала молитися лише Йому. І хотіла бути впевненою, що скаже Йому правильні слова!

Акіль радісно усміхнувся й подякував Господу за Його цілющий дотик до серця хлопчика. Він пояснив матері, що не сказав жодних особливих слів, які зцілили її сина. Це не слова зцілили хлопчика, а *Той*, Кому їх було адресовано. Ісус Христос, Син Божий — Той, Кому Акіль молився за її сина, і саме Він почув цю молитву, відповів на неї і дарував зцілення серця малюка.

Цій матері не знадобилося багато часу, щоб вирішити присвятити своє життя *Ісі аль Масіху* — Тому, Хто чує наші молитви й відповідає на них.

Розповідаючи мені цю історію, Акіль був трохи збентежений. Адже він перечив Богові, говорив, що надто зайнятий, щоб узяти на себе ще одне служіння. Окрім того, його співвітчизники потребували Бога. Невже Бог не може послати когось іншого, щоб служити сирійцям?

Узявши на себе відповідальність за сирійських біженців, Акіль знову й знову бачив, яким дивним чином діє Бог. Біженців-мусульман засмучувало те, що їхні одновірці не хочуть їм допомогти. А християни прийшли на допомогу. Акіль бачив Божу руку в дії. Він бачив, як Бог чудовим чином задовольняє потреби людей. Він бачив, як хворі одужують. Бачив, як мусульмани — навіть ісламські керівники — залишають іслам, щоб іти за Ісусом. І це відбувалося не раз на рік, а щодня і стало звичайним, майже очікуваним явищем.

Служіння біженцям стало для Акіля улюбленою справою. Саме воно приносило йому найбільше задоволення. І саме через це служіння Бог діяв найбільш очевидно та могутньо. Тепер пастор знаходив найвищі задоволення і радість у служінні, якого він намагався уникнути.

ДЛЯ РОЗДУМІВ

Коли Акілю було надано можливість — і фінансування — служити сирійським біженцям, він відмовився: «Дякую, але ні», адже це не вписувалося в його плани. Проте Бог змінив ставлення пастора й допоміг відповісти згодою на Його заклик. Згодом саме це служіння стало для Акіля найбільш плідним і тепер дарує найбільше задоволення.

Звісно, Акіль був не першим, хто так відреагував на Божий заклик. Йона теж утік (точніше, намагався втекти) від Божого покликання. Мойсей молився: «Молю Тебе, Господи, нехай піде інший, кого маєш послати» (див. Вихід 4:13). Ми не можемо сказати «так» кожній можливості, яка виникає у житті. Але коли Бог явно кличе нас, ми маємо ухвалювати рішення відповісти на Його заклик.

Можливо, Бог відчинив перед вами двері, в які ви не наважуєтеся увійти? Можливо, Він закликав вас до чогось, а ви відповіли: «Дякую, але ні»? Знайдіть час, щоб поміркувати над цим. Запишіть, що утримує вас від того, щоб відповісти «Так!». Подумайте, можливо, Бог пропонує вам шлях, на якому Його рука діятиме могутнім чином, — шлях до радості й задоволення, що перевершує ваші очікування.

МОЛИТВА

«Небесний Отче, покажи мені шлях, яким іти, і допоможи мені чути Твій голос, пізнавати Твою волю й завжди бути готовим відповісти «Так!» на Твій заклик. Дозволь мені побачити Твою силу в служіннях, у яких я беру участь, і бути Твоїм представником для навколишніх у будь-якій ситуації. Амінь».

Ваш щоденник

Із мого молитовного листа

Ось кілька особливо важливих для мене моментів поїздки:

- Готовність біженців прийняти Добру звістку. Християни, які надають гуманітарну допомогу, кажуть біженцям, що хочуть помолитися за них в ім'я Ісуса. Дуже мало хто відмовляється. Як радісно чути про зцілення, чудеса й звернення багатьох людей до Христа!
- Служіння біженцям, яке передбачає підтримку роботи лікарні та стоматологічної клініки, школи та курсів професійної перепідготовки. Це єдине у тому регіоні служіння, в якому бере участь «Голос мучеників», щотижня рятуючи сотні життів.
- Відвідування помешкання сирійської біженки та двох її дітей. Цей візит дуже схвилював нас, бо ця мусульманка, здавалося, не мала жодної надії. Чоловік пішов від неї, її діти були травмовані тим, що бачили у Сирії. Але вона з радістю вітала людей із церкви, які запропонували їй спілкування та допомогу. Перед від'їздом ми помолилися, щоб вона знала, що Бог любить її і що Він піклується про неї та її дітей.

ДЕНЬ 19

В'ЯЗНИЧНА БІБЛІЯ

«Тому то, коли хто в Христі, той створіння нове, —
стародавнє минуло, ото сталось нове!»

ДРУГЕ ПОСЛАННЯ ДО КОРИНТЯН 5:17

.....

Туреччина, 2016 р.

«Мій батько такий євангеліст, що якби він благовістив цій
сільничці, то й вона покалася б!»

Ми сиділи в європейській частині Стамбула за столиком у
ресторані на даху хмарочоса, звідки на всі боки відкривався,
захоплюючи дух, приголомшливий краєвид. Лише трохи
повернувши голову, можна було побачити собор Святої Софії,
Блакитну мечеть та Босфор, яким пливли кораблі.

Сім'я, з якою ми зустрічалися, — батько й мати, дорослий
син та його дружина, а також їхня дочка-підліток, — утекли
з Ірану кілька місяців тому.

Батько, Хумаюн, в Ірані був наркоманом, безнадійно
залежним, як і багато інших у цій країні з одним із найвищих
показників наркоманії у світі. Якось уві сні Хумаюнові явився
Ісус, і коли він прокинувся, то відчув, що отримав звільнення

від згубної залежності. У нього більше не було бажання вживати наркотики. Це чудо переконало Хумаюна в тому, що Ісус є набагато могутнішим за пророка ісламу, що насправді Він — Син Божий, Який розмовляє з нами й зціляє нас! Хто не захоче йти за таким Богом?

Відтоді Хумаюн більше не вживав наркотиків, і стан його здоров'я значно покращився. Духовні зміни, однак, були ще більш разючими.

Можна було б припустити, що дружина Хумаюна, побачивши, що її чоловік позбавився наркозалежності й тепер поводитьсь з нею набагато краще, ніж раніше, була у захваті. Однак насправді його дружина розлютилася. Як він міг накликати таку ганьбу на неї та всю їхню родину?! Як міг він залишити іслам і податися за якимось Ісусом?!

Родина наполягала, щоб дружина розлучилася з Хумаюном, але вона не готова була розірвати їхній шлюб. Вона покинула Хумаюна на якийсь час, проте очевидні зміни в його житті поступово підкорювали її серце. Зрештою, вона також вирішила піти за Ісусом, і будинок сім'ї став світочем Євангелії у їхньому рідному місті. Хумаюн по-особливому ставився до наркоманів і палко бажав привести кожного з них до Христа. Він простягнув їм руку допомоги й бачив, як вони приймають Христа та відмовляються від наркотиків.

Хумаюн був природженим благовісником. Кожна розмова з ним, здавалося, торкалася теми віри й того, що Ісус є Богом, який відповідає на молитви. (Хоча я не думаю, що він насправді благовістив би сільничці!)

Офіціант подав чай, і, коли він наповнював наші склянки та розкладав кубики цукру, розмова на мить перервалася. На даху сусіднього будинку сиділа біла чайка...

Ви можете подумати, що надання допомоги наркозалежним схвалюється місцевою владою. Тільки не в Ірані, й особливо якщо при цьому згадується ім'я Ісуса. В очах поліції та

релігійних діячів Хумаюн не допомагав наркоманам. Він заохочував віровідступництво, а це тяжкий злочин, який у цій країні передбачає тюремне ув'язнення або навіть смертний вирок. Таким чином, Хумаюн опинився у в'язниці.

В ув'язненні у Хумаюна не було Біблії. Але він познайомився з іншими християнами, і вони швидко вирішили це питання. Кожен із ув'язнених християн почергово брав блокнот, у який записував біблійні вірші, вивчені напам'ять до арешту. Упродовж трьох років, проведених Хумаюном у в'язниці, цей блокнот був для нього (й для інших ув'язнених) Біблією.

Однак Хумаюн не єдиний у своїй сім'ї постраждав за віру. Після його арешту затримали і дружину, оскільки вона також брала участь у керівництві їхньою домашньою церквою та приводила до Христа інших жінок. Їхній син, Хайдар, «відсвяткував» своє вісімнадцятиріччя у в'язниці, тому що він також свідчив іранцям про Ісуса, Який повністю зцілив його батька від наркоманії.

Після звільнення з в'язниці Хумаюн продовжив доручене йому Богом служіння. Однак було складно. Влада пильно стежила за кожним його кроком, і продовження цієї роботи наражало на небезпеку інших християн.

Із важкістю на серці сім'я вирішила залишити Іран. Вони переїхали до Туреччини, де їм довелося пройти довгий імміграційний процес, перш ніж отримали дозвіл легально працювати.

Однак служіння Хумаюна іранцям не припинилося лише тому, що він поїхав із країни. Щовечора він сідає перед екраном комп'ютера й у відеочаті спілкується з іранськими християнами. Він наставляє керівників церков і паству та спонукає їх продовжувати своє життєво важливе служіння.

Євангеліст не припиняє благовістити лише тому, що він виїхав із країни. Хумаюн швидко поповнив свій словниковий запас турецькими словами й уже почав благовістити туркам —

у продуктовому магазині, у ресторані й скрізь, де він зустрічав людей, які потребують Христа. Розповідаючи про це й перекладаючи нашу розмову батькам, Хайдар зі сміхом похвалився тим, що його тато може повернути до Христа навіть сільничку!

«Тож яке у вас майбутнє?» — запитали ми, очікуючи, що сім'я розповість нам про хід їхньої справи щодо набуття статусу біженців та шансів перебратися на Захід. Їхня відповідь здивувала нас: вони сподівалися повернутися до Ірану. Так, вони хотіли повернутися до свого народу, до уряду, який переслідував і, зрештою, кинув їх за ґрати. Вони не ненавиділи його. Їх турбувала доля мільйонів іранців, ув'язнених ісламістами у в'язницях, які потребують того, щоб їм розповіли про Спасителя, Який прагне звільнити та зцілити їх і мати з ними стосунки.

Як може людина з серцем благовісника виїхати на Захід, коли у неї на батьківщині так багато роботи?

ДЛЯ РОЗДУМІВ

Як Ісус змінив вас? Які складові вашої старої природи, «до Христа», відійшли в минуле? Як ви стали «новим творінням»? Як Ісус змінив вас за останні дванадцять місяців чи останні шістьдесят днів? Над якими сферами вашого життя Господь працює зараз, а які Він формує, щоб зробити вас більш схожими на Нього? Запишіть у своєму щоденнику, як Бог змінив вас і які зміни може побачити у вас ваше подружжя чи близький друг.

Чи розповідали ви кому-небудь останнім часом про ці зміни? Люди можуть заперечувати ваші докази, авторитет Писання або інші засоби інтелектуального переконання, коли ви закликаєте їх прийняти Христа. Але їм надзвичайно важко відкинути ваш досвід, ваше свідчення про те, що сталося у вашому житті. Хумаюн розповідає про те, як упродовж багатьох років він

був наркоманом, а потім зустрівся з Ісусом — і наркотична залежність одразу зникла. Хто може спростувати це? І хто б не захотів зустрітися з цим Ісусом?

Попросіть Бога дати можливість цього тижня розповісти комусь про те, як Він діє у вашому житті.

МОЛИТВА

«Господи Ісусе, я дякую Тобі за сміливих благовісників, таких як Хумаюн. Будь ласка, допоможи мені усвідомити дивовижні зміни, які Ти робиш у моєму житті, і розповісти комусь на цьому тижні про те, як Ти змінив і продовжуєш змінювати мене, щоб я став більше схожим на Тебе.

Будь ласка, захисти моїх братів і сестер в Ірані та приведи ще багатьох іранців до віри в Тебе. Амінь».

Ваш щоденник

Із мого молитовного листа

Моя подорож була чудовою! Вона дарувала захопливі зустрічі з братами й сестрами, які служать Христові на передовій духовної битви, у найскладніших місцях, а також дала можливість побачити всесвітньо відомі пам'ятки.

Одним із найяскравіших моментів цієї поїздки була зустріч із сім'єю з Ірану. Батько провів у в'язниці понад три роки, мати — майже рік, і навіть їхнього сина заарештували за віру в

Христа, щоб покарати батьків (він «відсвяткував» своє вісімнадцятиріччя у в'язниці). Ісус врятував батька цього сімейства від наркотичної залежності, яка тривала понад тридцять років. У в'язниці він служив іншим наркоманам і навіть ув'язненим, засудженим до страти. Він сказав, що саме в ув'язненні зрозумів, як Бог може використовувати страждання, щоб благословити людину.

ДЕНЬ 20

«УСІ МИ ЗНАЄМО...»

«Бо вчинено вам за Христа добродійство, — не тільки вірувати в Нього, але і страждати за Нього».

ПОСЛАННЯ ДО ФИЛИП'ЯН 1:29

.....

Китай, 2010-ті рр.

Якось у Китаї мені влаштували зустріч з одним із партнерів «Голосу мучеників», який доправляв у країну Біблії. Зараз я вже не пам'ятаю, чи назвав він мені своє ім'я, чи я видалив його зі своїх записів, щоб швидше забути, тож якби мої записи конфіскували, ніхто не знайшов би в них і згадки про нього. Я назву його паном Сі, хоча, запевняю вас, він — не голова КНР!

Один зі способів служіння «Голосу мучеників» християнам, які зазнають переслідувань у багатьох країнах, — це забезпечення їх Словом Божим. Саме у цьому й полягає їхнє друге прохання після прохання молитися за них. Автор Послання до євреїв сказав, що Слово Боже «живе та діяльне» (див. Євреїв 4:12), і

наші брати й сестри, які страждають за ім'я Христа, прагнуть доступу до нього. У Китаї підтримка переслідуваних християн полягає в тому, що «Голос мучеників» доставляє їм Біблії у всі провінції країни, використовуючи всі можливі засоби.

Пан Сі прийшов до нас уночі. Наш візит до нього поставив би його під удар. Він здавався таким одухотвореним і спокійним, що в мене одразу склалося враження, ніби ця людина нічого не боїться. Коли він розповів свою історію, я зрозумів чому. У його сім'ї він не перший зазнає переслідувань.

Після комуністичного перевороту 1949 року дід Сі був пастором домашньої церкви та місіонером у різних частинах Китаю і провів у в'язницях понад десять років. Пан Сі запевнив нас, що термін ув'язнення його діда був відносно коротким; багато керівників церкви тієї епохи провели у в'язницях понад два десятиліття.

Батько пана Сі був дияконом. Його також неодноразово затримувала поліція. Мій новий знайомий розповів, що, коли він був ще дитиною, у місцевості, де жила їхня родина, було дуже мало автомобілів. Тому щоразу, коли вони бачили на своїй вулиці автівку, це означало, що поліція приїхала заарештувати батька. Пан Сі сказав, що кожного разу, коли до їхнього дому наближався автомобіль, батько спокійно просив матір зібрати йому з собою одяг на випадок, якщо його «візит» у поліцейську дільницю перетече в дні чи тижні у в'язниці.

Не дивно, що пан Сі, який виріс у такій сім'ї, також служить Богові. Йому чудово відома ціна цього служіння, тому він не був ані здивований, ані збентежений, коли йому також довелося її заплатити. Понад те, у переслідуваннях він навіть вбачає користь.

«Переслідування схожі на вогонь, — сказав він мені, — який *очищає* все довкола. Якщо ми хочемо отримати чисте золото, то маємо піддати його дії вогню». Він сказав, що християнство

стає зрозумілим для китайців, які вважають його західною релігією, а всі складові західної культури популярні.

«Благословення гонінь для церкви полягає у тому, що, коли церква стикається з труднощами, вона очищується і в ній залишаються лише люди, присвячені Богові». Таким чином, переслідування залишають у церкві віруючих, які серйозно ставляться до віри у Христа — досить серйозно, щоб погрози арешту чи фізичної розправи не могли перешкодити їм збиратися для поклоніння та благовістити навколишнім. А ті, хто у церкві лише тому, що християнство популярне, швидко відпадають.

Церкви, наповнені чистим, очищеним золотом, як правило, нестримні.

Пан Сі — один із таких віруючих. Як і його діда та батька, його самого неодноразово затримувала поліція, і вже кілька разів він відбував п'ятнадцять діб адміністративного арешту. Я почав розпитувати пана Сі про його перше тюремне ув'язнення, і перше слово, яке він сказав у відповідь, було слово «*честь*».

«Я нарешті став, як мій дід! — сказав пан Сі. — Цікаво, що він провів п'ять років у в'язниці у [вилучено з міркувань безпеки] провінції, і те, що трапилося зі мною, сталося у тій самій провінції, близько до місця, де відбував ув'язнення дід. Бог наділив нашу сім'ю неабиякою честю. Багато років тому мій дід був тут і страждав за Господа, а сьогодні тут я. Це великий привілей. Мій батько також так вважає. Він сказав: “Багато років тому я приїхав сюди, щоб забрати твого діда, а сьогодні я забираю тебе з тієї самої провінції”. І додав: “Господи, дякую. Який я вдячний Тобі!”»

Мені знадобився час, щоб осмислити те, що сказав пан Сі. Хто з батьків у моїй країні, зокрема й я сам, був би *вдячний* за те, що його дитину заарештували й запроторили до в'язниці? Однак пан Сі пояснив:

«Християнство — це стосунки, і Бог є реальним, тому ми маємо особисті стосунки з Ним. І коли ми говоримо: «Боже, ми довіряємо Тобі», це не просто слова. Ми довіряємо Йому, знаючи, що Він дав нам Велике доручення, і для нас неабияка честь бути Його служителями. Я не бачу причин, щоб не бути щасливим. Це справді велике благословення від Бога!

До того ж ми приводимо людей до спасіння. У в'язниці є люди, які втратили будь-яку надію, їм загрожує смертний вирок, і вони незабаром залишать цей світ. А ми маємо можливість проповідувати їм Євангелію і рятувати їхні душі від смерті. Яке це було благословення, коли я вперше пережив таке чудо!».

Від першого тюремного терміну пана Сі його позиція залишається незмінною. Нині він знає, що його служіння з розповсюдження Слова Божого може призвести до повернення у в'язницю на три роки — або навіть більше. Однак він не втрачає через це сон.

«Переслідування та страждання, — сказав пан Сі, — від них неможливо сховатися. Якщо ви — справжній християнин, вас будуть гнати. Вас обов'язково переслідуватимуть, якщо ви захочете бути благочестивою людиною (див. 2 Тимофія 3:12).

Понад те, всі ми знаємо, що якщо ми ухвалили рішення служити Господу, то колись, може і не зараз, нас, обов'язково переслідуватимуть».

Ми закінчили розмову, попрощалися, і пан Сі пішов. Його фігура швидко розчинилася в темряві. Він повертався до своєї сім'ї та служіння і, цілком можливо, до нових переслідувань, арештів та ув'язнення. Дивлячись йому в спину, я подумав про те, як би я хотів, щоб роздуми про майбутні негаразди та проблеми залишали мене таким же спокійним, як цього сміливого брата в Господі.

ДЛЯ РОЗДУМІВ

Брат Сі, як і багато членів нашої християнської сім'ї, які живуть у ворожих до Євангелії країнах і в країнах, де її проповідь обмежено, добре знає ціну послуху Христові.

«Усі ми знаємо, — каже він, — що переслідування неминучі». Тому, коли вони починаються, не дивно, що вони не застають цих сміливих християн зненацька і не руйнують їхньої віри, оскільки ці люди підготувалися до гонінь і, коли вони настають, упевнено кажуть: для нас честь постраждати за Христа, Який постраждав за нас!»

Як ви, живучи у відносному комфорті, можете «вирахувати видатки» вашого слідування за Христом (див. Луки 14:28)? Чого коштуватиме ваша віра? Чого вона вам уже вартує? Він чого ви готові *добровільно* і з *радістю* відмовитися, щоб продовжувати йти за Ісусом? Складіть у своєму щоденнику перелік таких «видатків», а також запишіть, як ви можете сприймати кожну жертву як високу честь на шляху слідування за Христом.

МОЛИТВА

«Господи Ісусе, я хочу жадати Тебе більше, ніж будь-чого в житті. Допоможи мені, усвідомлюючи ціну слідування за Тобою, ухвалити рішення, що Ти — **усе**, що мені потрібно, і що Ти цінніший для мене, ніж моя сім'я, дружні стосунки, матеріальні блага, комфорт чи будь-що, що може відвернути мене від Тебе. Амінь».

Ваш щоденник

Із мого щоденника

Швидкісні поїзди справді комфортні... та швидкі. І тепер у них є СТРАВЖНІ УНІТАЗИ! Більше жодних присідань, і ніщо не випадає на рейки. Вони схожі на вакуумні унітази в літаку й навіть мають сидіння!

(Примітка автора: ТАК, я справді пишу в своєму щоденнику про якість туалетів!)

Слухати

Інтерв'ю з братом Сі можна знайти на сайті «Голосу мучеників» www.vom-gu.org у розділі «Радіо “Голос мучеників”».

ЦИТАТИ ДЛЯ РОЗДУМІВ

«Християнство не заперечує реальності страждань та зла. Пам'ятайте, що після того як Ісус зійшов на гору Преображення, Він сказав Своїм учням, що йде до Єрусалима, де Його розіпнуть, і Він здобуде перемогу над смертю. Ісус не сумнівався, що Йому не уникнути страждань. Він знав, що страждання необхідні. У чому Він був упевнений, то це у виправданні. Наша надія не ґрунтується на ідеї, що ми уникнемо болю та страждань. Радше її засновано на переконанні, що ми переможемо страждання.

Надія християнина тверда й спокійна, непохитна навіть перед газовою камерою, навіть перед лицем невиліковного раку. Якою б страшною не була Страсна п'ятниця, ми впевнені, що попереду — Великодня неділя. А якщо ми помremo? Ісус також помер, і, якщо Ісус помер, ми віримо, що тепер Він живий і що ми також житимемо».

Бреннан Меннінг¹

«Майте, брати мої, повну радість, коли впадаєте в усілякі випробовування, знаючи, що досвідчення вашої віри дає терпеливість. А терпеливість нехай має чин досконалий, щоб ви досконалі та бездоганні були, і недостачі ні в чому не мали».

Послання Якова 1:2–4

1 Уривки з «THE RAGAMUFFIN GOSPEL: GOOD NEWS FOR THE BEDRAGGLED, BEAT-UP, AND BURNT OUT», Brennan Manning, авторське право © 1990, 2000, 2005 Brennan Manning. Використано з дозволу «WaterBrook Multnomah» - «Penguin Publishing Group», філія Penguin Random House LLC. Авторське право захищено.

ДЕНЬ 21

ПОДВІЙНА ЧАСТКА — ЧАСТИНА 1

«Терпіть один одного, і прощайте собі, коли б мав хто на кого
оскарження. Як і Христос вам простив, робіть так і ви!»

ПОСЛАННЯ ДО КОЛОСЯН 3:13

.....

Малатія, Туреччина, травень 2007 р.

Деякі історії про переслідування стають для мене, як і для інших співробітників «Голосу мучеників», особистими. Одна з таких історій, яка назавжди залишиться в моєму серці, — це мученицька смерть трьох віруючих в офісі християнського видавництва в турецькому місті Малатія у квітні 2007 року.

Перші повідомлення у ЗМІ про це вбивство стали сенсацією. У них йшлося про те, що вбивці живцем розчленували християн і що їхні страждання перед смертю були немислимыми.

Я читав про це в інтернеті, навіть не підозрюючи, що Бог дозволить мені особисто познайомитись із сім'ями цих вірних Богові чоловіків. Прочитавши повідомлення про цей жах, сидячи

за обіднім столом зі своєю сім'єю і читаючи біблійне оповідання про те, як Єлисей підняв плащ Іллі, що впав на землю, я згадав неймовірні страждання моїх братів по вірі в Туреччині. Тому, сидючи за столом, на якому стояв ще не прибраний посуд, я заплакав. Моя дружина і двоє синів здивовано дивилися на мене, не розуміючи причини раптових ридань.

Під час молитви після прочитання уривка зі Святого Письма я просив Бога, щоб п'ятеро дітей, які залишилися без батьків унаслідок цього акту антихристиянського насильства, отримали, як і Єлисей, подвійну частку духа їхніх батьків — духа, який спонукав цих людей віддати життя за Христа й не зректися Його чи переїхати у більш безпечне місце служіння.

Через сім тижнів після тієї вечері я стояв біля дверей видавництва «Зірве» в Малатї. Біля будинку було припарковано поліцейський автомобіль, і сім'я, у якої я зупинився, попередила мене, що залишатися там довго було б нерозумно. Думка про те, що по той бік дверей із темного дерева трьом моїм братам по вірі перерізали горло лише через те, що вони були послідовниками Христа, гострим болем озвалася у моєму серці. Двоє із цих чоловіків були турками; їх називають першими мучениками сучасної турецької церкви. Третій був німецьким християнином; він переїхав до Туреччини, щоб служити турецькому народові й нести йому світло Євангелії.

Убивці вдавали, що хочуть більше дізнатися про християнську віру, а можливо, навіть стати послідовниками Христа. Деякі з них відвідували церковні богослужіння. Усіх п'ятьох затримали на місці вбивства; у їхніх кишенях лежали записки про те, що вони захищають свою країну та свою релігію — іслам.

Моя поїздка до Туреччини була недовгою. Друг мого друга завіз мене у Малатю. Там я збирався зустрітися з Сюзанною Геске, вдовою німця Тільмана, проте, прибувши на місце, я дізнався, що виникли проблеми й Сюзанна, можливо, не зможе приділити мені часу.

Однак я усе ж зателефонував удові, і ми поїхали до неї на квартиру. Ми говорили про Тільмана, його вбивство та її переживання. Вона разом з іншою вдовою (третій убитий чоловік був заручений, але ще не одружений) через кілька *годин* після трагедії зробили заяву по національному телебаченню Туреччини про те, що прощають убивць їхніх чоловіків. Як вони могли це зробити? Я запитав: «Зараз тільки й говорять, що про те, як ви простили убивцям, про що ви заявили на національному телебаченні. Як ви змогли це зробити?»

Сюзанна відповіла: «У перший день після вбивства тут було багато людей із усієї Туреччини. Багато турецьких християн-протестантів. Мені повідомили, що сюди їдуть журналісти національного телеканалу, і запитали: “Ти хочеш щось сказати? Що в тебе на серці?” Тоді я подумала: “Що ж мені сказати?”»

«Отож, це було наступного дня — по суті, через двадцять чотири години після убивства?» — зауважив я.

«Навіть раніше, — відповіла Сюзанна. — Я не відчувала гніву, у моєму серці не було нічого подібного. Нічого. Я подумала: “Це ж ненормально!” Моя маленька донечка ридала й кричала про всіх цих поганих турків, про те, що вона хоче негайно повернутись до Німеччини, про те, як тут усе погано. Вона була дуже *сердита* на них. А я зовсім не відчувала злості, й це здавалося мені незвичайним. Потім у мене з’явилася думка: “Але ж ці люди не знали, що чинили!” — і я подумала: “У Біблії ж є *віриш про це!*” Тоді я сказала собі: “Насправді я можу пробачити їм. Господь пробачив мені так багато, тому і я маю пробачити їм!” Я справді не тримаю на них зла. Може, колись настане час скорботи, і я відчую гнів. Але думаю, що навіть тоді... я все одно зможу пробачити їм, бо вони справді не знали, що робили. Якщо вірити тому, що каже поліція та очевидці, то вони насправді не знали... І, на щастя, я можу повторити: “Я прощаю їм, бо Господь простив мені...”»

«Ви говорите так, ніби для вас це честь...» — сказав я.

«Це від Господа, — твердо заявила Сюзанна. — Це неможливо зробити самотужки. Нізачо!»

ДЛЯ РОЗДУМІВ

Це неможливо зробити самотужки. За моїми спостереженнями, почуття Сюзанни та її реакція дуже незвичайні. Більшість опитаних мною християн, які зазнали жорстоких переслідувань, не змогли простити своїм кривдникам так швидко. У більшості випадків це був тривалий процес боротьби з гіркотою та образою, спроб пробачити і віддати свої біль, гіркоту та гнів у руки Бога та дозволити Йому назавжди позбавити їх усього цього. Цілком імовірно, що багато читачів цієї книжки також пережили свої особисті трагедії. Хтось образив вас, заподіяв вам біль або якимось іншим чином поставив вас у становище, коли вам потрібно пробачити.

Але ж це так складно! Важко звільнити свого кривдника від відповідальності за завдані ним біль і шкоду, сказавши: «Він не знав, що чинив» (див. Луки 23:34). Насправді, це неможливо. *Це неможливо зробити самотужки.* Незалежно від того, чи відбувається це миттєво, як це було з Сюзанною, чи протягом тижнів, місяців чи навіть років — усю роботу виконує Бог. Саме Його благодать допомагає нам прощати.

Напишіть у своєму щоденнику про ті сфери вашого життя, які потребують особливого Божого втручання. Як довго існує ця потреба?

МОЛИТВА

«Господи Ісусе, дякую Тобі за те, що Ти пробачив мої гріхи; Ти Сам переніс біль та страждання на хресті, взяв на Себе мій гріх і поніс за нього покарання.

Боже, як Ти пробачив мені, так і я саме зараз ухвалюю рішення пробачити _____ за заподіяну мені образу

Господи, я вирішив пробачити цій людині, але мені потрібна Твоя допомога! Забери гнів, гіркоту та обурення, які я відчуваю. Дай мені можливість, завдяки Твоїй надприродній силі, полюбити людину, яка образила мене, продемонструвати їй те саме повне й безумовне прощення, яке Ти дарував мені. Допоможи мені зараз, і завтра, і наступного дня, і всі дні після цього не повертатися більше до моїх образ. Допоможи мені простити щиро й назавжди, як Ти зробив це для мене. Амінь».

Ваш щоденник

Із мого щоденника

Здається, кожен виліт за кордон стає складнішим за попередній. Сьогодні Шарлотта припустила, що це тому, що я думаю, ніби «мій успіх закінчується». Але я аж ніяк так не думаю. Напевно, просто з кожним роком я все гостріше усвідомлюю, що моє життя минає, що час, який я можу провести вдома з синами Камероном і Кедріком, невпинно спливає.

Подорожувати складно, тому що надто багато часу доводиться просто сидіти й сумувати за домом. Щойно літак торкнеться землі, щойно я дістануся додому й займуся справою, проблема зникне сама собою, тому що мій розум знову буде зайнятий.

ДЕНЬ 22

ПОДВІЙНА ЧАСТКА — ЧАСТИНА 2

«Сиротам батько й вдовицям суддя, то Бог у святому мешканні
Своїм!».

КНИГА ПСАЛМІВ 67:6

.....

Малатья, Туреччина, 2007 р.

Вона була гарна, ніжна й тендітна. Вона була цілковито
вбита горем.

Бути незаміжньою християнкою в Туреччині — непросто.
Церква у цій країні, де проживає понад сімдесят мільйонів
людей, настільки нечисленна, що шанс знайти собі нареченого
невеликий. Додайте до цього переслідування з боку
родичів і сусідів-мусульман, вороже налаштованих стосовно
новонавернених християн, і ви зрозумієте, наскільки це складно.

Однак ця дівчина гідно пройшла свій шлях і знайшла
справжнє кохання. До весілля залишалося лише кілька місяців.

Але перш ніж настав цей щасливий день, її нареченого вбили — він був одним із трьох християн, які загинули в офісі християнського видавництва в Малатї. Тепер я сидів за столом навпроти неї. Того ж дня я відвідав могилу її нареченого і зустрівся з його батьками-мусульманами, які все ще були сердитими через те, що їхній син залишив іслам, за що так жорстоко поплатився.

Під час вечері всіх присутніх переповнювали емоції. Дівчина показала нам на телефоні відеозапис, на якому її наречений, Угур Юксель, сміявся й танцював на стільці. Я не розумію по-турецьки, але я бачив, який він був щасливий, коли знімали це відео. Дівчина усміхалася, а потім, дивлячись на те, що виробляє її наречений, розреготалася. Її очі, усе ще вологі від сліз, світилися любов'ю.

«Він був такий добрий!» — сумно промовила вона. Так, це прикметно для їхньої культури. Угур дуже добре ставився до неї. Він був душевним та життєрадісним хлопцем. Він любив Бога й не зрікся Його навіть тоді, коли сім'я піддала його остракізму. Навіть коли від нього відвернулися давні друзі. Він любив Ісуса; він хотів служити Йому до останнього подиху й запропонував їй служити Йому разом із ним.

Але Угура вбили. Коли поліція увірвалася до приміщення видавництва, він був ще живий. Швидка допомога dopravила його до лікарні. Але рани виявилися несумісні з життям. Він утратив надто багато крові. І його життя, принаймні тут, на землі, неможливо було врятувати. Так почалося його нове життя у вічності з Христом. А на землі залишилася його спустошена й згорьована наречена, чие горе, що переповнювало її розбите серце, виливалося з куточків її очей і текло по щоках.

Пізніше місцеві християни пояснили мені, що страждання дівчини протягом семи тижнів після вбивства були набагато сильнішими, ніж я міг собі уявити. До вбивства мало кому було відомо, що вона християнка. Про це не здогадувалися

навіть деякі члени її родини. Тепер про це писали на перших шпальтах газет по всій Туреччині, і не тільки про це. Місцеві медіа опублікували ім'я та адресу дівчини, що зробило її легкою мішенню для тих, хто хотів би «допомогти» їй повернутися в іслам або висловити свій тріумф з приводу вбивства її «невірного» нареченого.

Однак це був не єдиний тягар, який звалився на плечі цієї тендітної дівчини. У турецькій культурі, як мені пояснили, незаміжня жінка в подібній ситуації не може відкрито показувати своє горе, тому що це поставить під сумнів її моральність; якщо вона ридатиме і побиватиметься за молодим чоловіком, який не був її офіційним чоловіком, це розцінять як факт, що їхні стосунки мали фізичне втілення.

Тому їй доводилося бути особливо обережною навіть у тому, скільки горя вона могла показати за межами вузького кола своєї християнської громади. Їй доводилося приховувати свої страждання навіть від власної сім'ї.

Але коли горе почне вщухати, а серцева рана — гоїтися, коли висохнуть гіркі сльози, які в неї шанси знайти ще одного молодого християнина, якого вона зможе покохати?

Для нас — як західних християн загалом, порівняно забезпечених, так і співробітників «Голосу мучеників» зокрема — бажання втрутитися та допомогти є природним і навіть звичним, коли ми бачимо подібну ситуацію й такі глибокі страждання. Мій мозок швидко почав розробляти «план порятунку» цієї дівчини, яка потрапила в таку біду. Можливо, її варто перевезти до великого міста, де є більше християн? А що, якби вона вийшла заміж за американця й переїхала до США, де була б поза небезпекою та поза досяжністю для своїх переслідувачів?

Однак ця дівчина не шукала «порятунку», і, якщо бути до кінця відвертим, ні я, ні мої колеги не могли запропонувати їй такий «порятунок». Але ми могли запропонувати спілкування. Ми могли нагодувати її вечерею, посидіти й посміятися, подивитися

відео з Угуром на її телефоні. Ми могли запропонувати їй серветку, коли у неї з очей текли сльози. Ми могли вислухати її розповідь про стрес, який вона щодня переживала в країні, де раптово стало відомо, що вона залишила іслам і стала «невірною», послідовницею Ісуса з Назарета. Ми могли помолитися разом із нею й продовжувати молитися за неї, коли вона на самоті пливтиме бурхливими життєвими водами, що вирують навколо неї.

Я не бачив цієї дівчини відтоді, як понад чотирнадцять років тому вона вийшла з ресторану в центральній Туреччині. Я чув, що пізніше вона вийшла заміж, але, на жаль, мені більше нічого про неї не відомо. Я сподіваюся, що в подальші роки Бог розвіяв скорботу, яку я побачив того вечора, і перетворив її на велику радість. Я маю надію, що вона бачить у Бозі свого захисника (див. Псалмів 7:6) і знає, що Він дбає про неї якнайкраще, і що вона відчуває Його турботу про забезпечення всіх її потреб.

ДЛЯ РОЗДУМІВ

Нам властиве бажання «врятувати» того, хто переживає горе та страждання. Але іноді нам потрібно прийняти той факт, що не ми є «рятівниками», і підтримати людину, яка страждає, спілкуванням. Чи є у вашому житті хтось, кого ви намагалися «врятувати», замість того щоб вислухати, посміятися разом із ним, поплакати й помолитися з ним і за нього? Подумайте про те, що замість того щоб «рятувати», вам треба запропонувати цій людині спілкування. Запишіть молитву за цю людину й довірте її Господу. Після цього спробуйте налагодити з нею спілкування.

МОЛИТВА

«Господи, вилий заспокійливий бальзам Твоєї любові у всі мої стосунки з навколишніми. Даруй мені проникливість і мудрість, щоб

я знав, коли мені потрібно спробувати «врятувати» людину, а коли натомість запропонувати їй спілкування. Навчи мене служити людям, вислуховуючи їх, сміючись, плачучи разом із ними і молячись з тими, хто потребує Твоїх захисту, благодаті та мудрості. Амінь».

Ваш щоденник

Із мого щоденника

Нарешті ми вирушили до будівлі видавництва. Перед нею стояв автомобіль поліції, але ми все ж вирішили увійти й зробити знімки та відеозапис дверей офісу — їх усе ще було зачинено. У мені вирували дуже дивні й украй суперечливі емоції: журналіст у мені хотів задокументувати історію; «Індіана Джонс» був збуджений від припливу адреналіну, діючи під носом у поліції; а християнин у мені тремтів від думки, що по той бік цих дверей трьох моїх братів по вірі закатували до смерті — тоді як вони смиренно й із любов'ю закликали п'ятьох злочинців, озброєних ножами, перестати чинити зло, покаятися в гріхах і присвятити своє життя Ісусові Христу.

ДЕНЬ 23

ПОДВІЙНА ЧАСТКА — ЧАСТИНА 3

«За ваш сором подвійний і за ганьбу та смуток, ваш уділ, —
тому то посядуть вони в своїм краї подвійне, радість вічна їм буде!».

КНИГА ПРОРОКА ІСАЇ 61:7

.....

Стамбул, Туреччина, 2007 р.

Після мого візиту до Малатї та центральної Туреччини я вилетів назад до найбільшого міста цієї країни. Семсе Айдин, друга жінка, яка стала вдовою внаслідок нападу на християнське видавництво, жила у родичів неподалік Стамбула. План полягав у тому, що мій друг-пастор зустріне мене в аеропорту, і ми поїдемо до неї, щоб узяти інтерв'ю.

У призначений час за мною приїхав пастор, і ми вирушили на зустріч. За кілька хвилин задзвонив його мобільний телефон, і він відповів на дзвінок. Незважаючи на те, що я розумів не більше п'яти слів по-турецьки, за перші двадцять секунд розмови мені стало очевидно, що новини невтішні.

Пастор погано володів англійською, проте його знань було достатньо, щоб передати сенс телефонного дзвінка. «Вона просить не приїжджати. Каже, що надто втомилася».

У мене тьохнуло серце. *«Я пролетів десять тисяч кілометрів, щоб зустрітися з нею, — егоїстично подумав я. — Хіба вона не може сьогодні приділити мені хоч трохи часу, а відпочити завтра?!»*

Але — що для мене, відверто зізнатися, не притаманно — я швидко перейшов на подяку. Моя поїздка вже увінчалася неабияким успіхом. Я взяв інтерв'ю у Сюзанни; зустрівся з нареченою та батьками Угура; роздобув чудовий матеріал, яким тепер зможу поділитися з читачами бюлетеня «Голосу мучеників», із нашими радіослухачами та з усіма, хто лише захоче мене почути. Моє серце раптом наповнилося щирою хвалою та вдячністю Богові. Навіть без цього останнього інтерв'ю моя поїздка вже була надзвичайно успішною з погляду виконання моїх зобов'язань перед «Голосом мучеників».

«Дякую Тобі, Господи, — тихо молився я. — Дякую Тобі за зустрічі, яким Ти вже дозволив відбутися; благослови Семсе відпочинком й утіш її в горі. А мені дозволь благополучно дістатися додому і якнайточніше передати історії цих дивовижних людей».

Коли з мого розкладу раптово зникла зустріч, ми з пастором вирішили зайти до місцевого ресторану й поснідати, хоча час сніданку вже давно минув. За їжею, незважаючи на мою вкрай мізерну турецьку та його обмежену англійську, ми насолоджувалися розмовою, як раптом його телефон знову задзвонив.

Він заговорив турецькою, потім глянув на мене, усміхнувся й кивнув. Закінчивши розмову, він сказав: «Вона каже, щоб ми приїжджали, але ненадовго. Приблизно на годину».

Мені вже доводилося брати інтерв'ю менше, ніж за годину. «Алілуйя!» — вигукнув я. Це слово, мабуть, не

потребувало перекладу, тому що мій друг-пастор відповів турецькою: «Алілуй!»

Ми квапливо доїли сніданок і побігли до машини. Приблизно через півтори години ми зустрілися з американцем, завданням якого (як я дізнався пізніше) було перевірити мене, а також послужити моїм перекладачем. Це було останнє випробування, і незабаром я опинився в квартирі, де зустрівся з Семсе, двома її дітьми та родичкою, у якої вони зупинилися. Семсе тоді не дуже добре володіла англійською, зате її родичка говорила вільно.

«Це Естер, — познайомила мене Семсе зі своєю маленькою дочкою, яка соромилася і не знала, хто цей іноземець та чи можна йому довіряти. — А це — Еліша».

Кілька секунд я не міг отямитися від несподіванки. *Еліша* — це еквівалент імені Єлисей!

Історія трьох чоловіків, які віддали своє життя за Христа в Малатї, запала мені в душу за обіднім столом, коли ми з сім'єю читали біблійну історію про Єлисея. З того вечора я молився, щоб п'ятеро дітей отримали подвійну частку духа їхніх батьків-мучеників, як і Єлисей отримав подвійну частку духа Іллі. А тепер, коли я познайомився з останнім із цих дітей, виявилось, що його теж звати Єлисей!

Було помітно, що господарі здивувалися, чому на куточки моїх очей раптово нагорнулися сльози, тому мені довелося пояснити їм. Я гадаю, Бог використав цю історію, щоб встановити між нами зв'язок, тому що мій візит тривав не одну годину, а майже вісім. Семсе поділилася своєю історією та своїми почуттями і навіть дістала Біблію, щоб прочитати вірші, які Бог використав, щоб допомогти їй пережити попередні сім тижнів. Там були і сміх, і сльози, і їжа, і спілкування. Невдовзі я відчув, що став частиною їхньої сім'ї.

Семсе намалювала для мене портрет свого чоловіка, Некаті, пастора нещодавно заснованої в Малатї церкви, який того

фатального ранку відчинив для своїх п'ятох убивць двері офісу, сподіваючись, що вони хочуть більше дізнатися про Христа.

Віддане життя було не першою жертвою Некаті, яку він приніс заради Христа. Його мусульманська сім'я фактично відмовилася від нього після того, як жінка, з якою він хотів зустрічатися, — Семсе, привела його до віри в Господа. Під час служби в армії товариші й командири намірилися заподіяти йому стільки нещастя, щоб це примусило його покинути християнство і повернутися до свого релігійного коріння, до ісламу. Однак їм не вдалося зламати рішучість Некаті. Після армії юнака заарештували за розповсюдження християнської літератури.

Дехто з тих, хто планував вбити Некаті, відвідували його церкву. Вони вдавали, ніби цікавляться Євангелією, ставили багато запитань і просили призначити особисту зустріч. Некаті не був упевнений у ширості їхнього інтересу до християнства; він не до кінця довіряв їм. Однак того ранку християнин прийшов у офіс, щоб зустрітися з ними, відповісти на їхні запитання й запропонувати їм прийняти «дорогу, і правду, і життя».

Того ранку він почувався стомленим; він щойно повернувся з тривалої поїздки.

«Навіщо тобі йти? — запитувала його Семсе. — Навіщо марнувати час?»

«Навіть якщо їхні мотиви нещирі, — заперечив Некаті, — вони принаймні почують Добру звістку».

Можливо, вони просто намагаються створити проблеми чи закрити церкву, але навіть якщо це так, їхня спроба була шансом. А Некаті готовий був використати будь-який шанс, щоб проповідувати Христа.

Напередодні дня смерті, на Пасху, Некаті разом із іншими християнами Малатї брав участь у постановці п'єси, де розповідалася великодня історія. Він грав Христа, зокрема

«прибитого» до хреста. Тоді ніхто з присутніх навіть не здогадувався, що незабаром Некаті знову представлятиме Христа, цього разу насправді проливши кров і віддавши за Нього своє життя.

Коли ми сиділи у вітальні тієї квартири, Семсе говорила про прощення п'яťох чоловіків, які відібрали у неї коханого. Вона повторила слова Сюзанни про те, що зробити це вона змогла лише завдяки Божій силі. Звичайно, вона не могла зробити це власними силами. Семсе розповіла, що її готовність до самопожертви виходила безпосередньо з глибокої любові до Ісуса, Того, Хто спас її і перетворив мусульманина, із яким вона колись познайомилася в автобусі, на благочестивого християнина, чоловіка та батька їхніх дітей. Вона сказала, що для неї величезна честь — померти за Христа. А також величезна честь бути дружиною чоловіка, якого Бог обрав і благословив вінцем мученика.

Коли ми вийшли з квартири, щоб їхати назад у готель, моє серце переповнювало відчуття подяки. Бог відчинив двері, щоб я міг зустрітись і поговорити з усіма трьома жінками, які найбільше постраждали від нападу в Малатї. Він дозволив мені й сміятись, і плакати разом із ними, а також брати участь «у муках Його, уподоблюючись Його смерті» (див.: Филип'ян 3:10) з цими членами Тїла Христового в Туреччині.

Мене не залишало відчуття, що у цю поїздку мене відрядив сам Бог. Не хтось інший, не «Голос мучеників». З того дня, коли я плакав за обіднім столом, до дня, коли почув слова: «А це — Еліша», я бачив руку Бога на кожному етапі поїздки. У подорож вирушив я, але було очевидно, що мій маршрут розробив саме Він.

Я усміхнувся до свого друга-пастора й сказав по-турецьки: «Алілуйя!»

«Алілуйя! — радісно вигукнув він, заливаючись гуркотливим сміхом. — Алілуйя!»

Моє серце було сповнене радості. Тепер я був готовий летіти додому. Однак перед тим, як піднятися по трапу літака, Бог надав мені ще одну чудову нагоду послужити Йому.

ДЛЯ РОЗДУМІВ

Чи існує у вашому житті щось (або хтось), на що (або на кого) Бог закликає вас звернути увагу й скерувати свої зусилля, але ви вважаєте це марною тратою часу? Людина у вас на роботі, яка повністю закрита для любові Христа? Непоказне служіння, яке начебто *не має потенціалу*? Хтось, кому ви благовістили вже двадцять п'ять разів, але *не бачите* навіть натяку на результат і вважаєте, що свідчити йому про Христа у двадцять шостий раз буде марною тратою часу? Некаті Айдин був готовий «витратити час», аби хтось почув Добру звістку. Він підозрював, що молоді люди, які прийшли до нього в церкву, не були щирими. Проте він погодився на зустріч із ними, розсудивши, що навіть якщо вони просто намагаються створити йому неприємності, вони все одно зможуть почути Добру звістку, а значить, його час буде витрачено не даремно.

Запишіть у свій щоденник імена людей, на яких, як вам здається, ви марнуєте час. Відтепер щоразу, коли ви подумаєте про цих людей або зустрінетеся з ними, згадуйте приклад вірності Богові Некаті Айдина й продовжуйте свою працю!

МОЛИТВА

«Отче, дозволь мені завжди пам'ятати, що всі мої дні в Твоїх руках. Ти прокладаєш мені шлях. Дозволь мені ніколи не розглядати виконання завдань, які Ти ставиш переді мною, або спілкування з людьми, яких Ти до мене спрямовуєш, як марну трату часу, але допоможи мені завжди бачити можливість представити їм Тебе і, навіть якщо вони здаються незацікавленими, ніколи не нехтувати

можливістю благовістити їм, розповідаючи про Твої любов і жертву за них Твого Сина. Амінь».

Ваш щоденник

Із мого щоденника

Сенсе розповіла, що 2000 року, коли вона була на четвертому місяці вагітності, Некаті заарештували й протримали у в'язниці впродовж місяця. Після того як Некаті звільнили, вони вирішили зважити ризики благовістя в Туреччині та служіння Господу зі стовідсотковою віддачею. Вони говорили про те, що могли б займатися звичайною роботою, ходити до церкви й при цьому залишатися християнами — у такому разі їм, мабуть, удалось б уникнути тюремного ув'язнення та більшості неприємностей.

Того вечора вони одностайно вирішили йти за Христом зі стовідсотковою віддачею і виконувати все, до чого Він покликав їх, незважаючи на ризик.

Відтоді вони повністю присвятили себе служінню Господу.

МОЛІТЬСЯ ЗА ПЕРЕСЛІДУВАНИХ ХРИСТИЯН

«Голос мучеників» часто публікує історії про тих, хто проповідує Євангелію у ворожих до Доброї звістки країнах, де обмежують її проповідь. Я часто називаю цих хоробрих братів і сестер потенційно переслідуваними християнами. Вони несуть служіння благовістя у місцях, де християни зазнають особливо жорстоких переслідувань. Вони розуміють ризик, але продовжують відповідати на заклик Бога. Для більшості з них переслідування й покарання за їхню віру та християнську діяльність — це лише питання часу.

МОЛІТЬСЯ СЬОГОДНІ за тих, хто несе служіння у ворожих до Євангелії країнах і в державах, де її проповідь обмежено. Моліться за Божий захист їх та їхніх сімей. Просіть мудрості та проникливості для них в ухваленні рішень щодо служіння та того, як уникнути небажаної уваги до своєї діяльності. Моліться, щоб Бог дав їм сміливість проповідувати Євангелію і щоб їхні зусилля принесли щедрі плоди.

ДЕНЬ 24

ПОДВІЙНА ЧАСТКА — ЧАСТИНА 4

«Я посадив, Аполлос поливав, Бог же зростив, тому ані той, хто садить, ані хто поливає, є щось, але Бог, що родить! І хто садить, і хто поливає — одне, і кожен одержить свою нагороду за працю свою!».

ПЕРШЕ ПОСЛАННЯ ДО КОРИНТЯН 3:6–8

.....

Стамбул, Туреччина, 2007 р.

Провівши більшість дня із Семсе та її сім'єю, я перебував у вкрай піднесеному стані. Я був щиро вдячний Богові за Його милосердя, за те, що Він дозволив мені здійснити цю поїздку, зустріти обох удів, наречену та батьків Угура, відвідати могили двох із трьох мучеників, насолодитися їжею та спілкуванням, посміятися і поплакати з дорогішими у Божих очах свяtimi!

До мого раннього вильоту додому залишався один день. Я перебував в одному з моїх найулюбленіших міст, недалеко від

Блакитної мечеті та собору Святої Софії — двох найкрасивіших і найбільш вражаючих споруд у світі. Я подумав, що тепер розслаблюся і проведу останній день у Туреччині як турист. Однак перед тим, як я покинув країну, Бог подарував мені ще одне несподіване благословення.

У мене були друзі, які на той час жили у Стамбулі. Я надіслав їм електронне повідомлення, в якому писав, що збираюся відвідати їхнє прекрасне місто. Їхній будинок був повен: у них зупинилася група студентів із США, які приїхали до мусульманської країни, щоб на місці набути досвіду проповіді Євангелії.

Увечері я з радістю поїхав до них. Для американця завжди приємно зустріти співвітчизників у чужій країні. Нас поєднували спільна віра, мова та національність. І, звичайно ж, чудова турецька їжа! Яку насолоду ми дістали від спілкування!

Наприкінці вечора мене попросили розповісти про мою поїздку, моє служіння й особливо про зустрічі з вдовами з Малатії. Я швидко розкрив крихтний екран своєї відеокамери і показав студентам записи, на яких Сюзанна Геске розповідала про свою втрату, про те, як сила Христа та її віра допомогли їй вижити та пробачити вбивцям чоловіка.

Моє серце було сповнене захоплення, але водночас і смутку від того, що пережили мої турецькі сестри. Воно також було сповнене подяки за те, що Бог дозволив мені бути тут, зустрітись з ними, дізнатися і переповісти їхні історії. Як іноді трапляється, моє серце було настільки переповнене, що з моїх очей потекли сльози. Я не міг говорити про розбите серце нареченої Угура, не допустивши того, щоб частина й мого серця розбилася від її горя.

Студенти, яких я ніколи раніше не зустрічав і яких більше відтоді не бачив, виявили до мене неабияку доброту. Було помітно, наскільки їхні серця зворушені історією трьох

християн, готових померти за можливість розповісти турецьким мусульманам про Ісуса.

Я вважаю, що одне з моїх покликань — передавати християнам Божий заклик до місіонерського служіння і пояснювати, що заклик Христа «іти по цілому світові» (див. Марка 16:15) адресований не тільки апостолам, але й усім Його послідовникам у всі часи. Господь закликає Своїх учнів іти туди, де Його ім'я ще не проповідано. Одне з найбільших благословень для мене — це дізнатися, що Бог використав те, над чим я працював, — книжку, радіопередачу, статтю в інформаційному бюлетені «Голос мучеників», щоб допомогти комусь зрозуміти, що Він закликає *його* чи *її* до служіння.

Попрощавшись того вечора зі студентами, я повернувся назад до готелю і відразу відчув, що час, проведений із ними, був останнім Божим благословенням у цій поїздці — можливістю посіяти насіння заклику місіонерського служіння у серцях цих молодих людей. Таких шансів я намагаюся ніколи не втрачати!

Мені не відомо, які плоди виросли з цього насіння. Я ніколи більше не бачив цих студентів і не знаю, чим вони займаються й де перебувають. Бог дав мені можливість торкнутися їхніх сердець, і я зробив усе, що міг, щоб із Божою допомогою максимально використати її.

Наступного ранку я сидів у літаку, який мчав мене додому, і тріумфував від відчуття, що в це відрядження до Туреччини мене відправив сам Бог, щоб я зміг зустрітися з цими гнаними християнами, почути їхні історії і переповісти їх світові. Коли я повернувся додому, я матиму можливість розповісти про Сюзанну, Семсе та інших, із ким познайомився в Туреччині. Я із радістю приступлю до роботи над радіоінтерв'ю, в якому розповім про їхню вірність, і з нетерпінням чекатиму можливості написати статтю в бюлетень «Голос мучеників». А ще молитимусь про

можливість узяти інтерв'ю у Семсе для трансляції по радіо, щоб вона сама могла розповісти свою історію.

ДЛЯ РОЗДУМІВ

Бог не поміщає нас у певні місця і не посилає нам певні переживання без причини. А причина часто полягає не лише у випробуванні нашої віри чи формуванні нашого характеру. Часто Божа мета полягає у тому, щоб ми поділилися цим досвідом з іншими. Бог дає кожному з нас досвід, який сіє насіння віри й дає можливість пересадити це насіння у серця тих, хто нас оточує. Він не лише дає нам насіння, але й у певний час приводить у наше життя конкретних людей, щоб ми могли посіяти це насіння у вже підготовлений ґрунт.

Нам не завжди відомі результати нашої праці. Ми можемо не брати участі у поливі цього насіння, не бути поруч, коли воно зійде й принесе плід; ми можемо навіть не дізнатися, чи принесло воно плід узагалі. Однак наше завдання — сіяти все насіння, коли Бог дає нам можливість.

«Я посадив, Аполлос поливав, Бог же зростив...»

Опишіть у своєму щоденнику один випадок із вашого життя, який Бог використав, щоб дозволити вам поділитися Його благодаттю з іншими. Кому ви можете розповісти про це цього тижня, щоб прославити Бога?

МОЛИТВА

«Небесний Отче, допоможи мені побачити, як мій життєвий досвід сприяє появі насіння віри, яке можна сіяти в серця людей, що оточують мене, і допомагає мені сіяти це насіння за кожної можливості, яку Ти мені надаєш. Будь ласка, вирости вічний духовний плід із насіння, яке я сію для Твоєї слави! Амінь».

Ваш щоденник

Із мого щоденника

«Я переконаний, що моя зустріч із американськими студентами була можливістю посіяти в їхніх серцях насіння заклику до служіння переслідуваним християнам, — тепер чекатимемо, які плоди зростить Бог. Я відчуваю, що частина мого покликання — надихати людей на місіонерське служіння, і тому намагаюся використати для цього будь-яку можливість».

ДЕНЬ 25

ПОДВІЙНА ЧАСТКА — ЧАСТИНА 5

«...звіщаю кінець від початку, і наперед — що не сталося ще, і що говорю: “Мій замір відбудеться, і всяке жадання Своє Я вчиню”».

КНИГА ПРОРОКА ІСАЇ 46:10

.....

Колорадо, Різдво, 2017 р.

Часто Божий задум і могутню дію Божої руки, які розгортаються протягом багатьох років нашого життя, ми бачимо лише заднім числом.

Було Різдво. Ми з Шарлоттою приїхали до її батьків, щоб відсвяткувати народження Христа з сім'єю та друзями. Навпроти нас за величезним обіднім столом сиділа Семсе Айдин із дітьми, Естер та Елішею, — сім'я, із якою я познайомився десять років тому, коли рани від їхньої втрати були ще дуже свіжі.

Повернувшись додому з Туреччини через кілька тижнів після вбивства в Малатї 2007 року, я виразно відчував, що Бог

особисто обрав мене, щоб я став тим представником «Голосу мучеників», який зустрінеться з удовами та нареченою трьох закатованих християн, почує їхні свідчення, запише їхні історії і повернеться додому, щоб розповісти їх вільній церкві.

Тепер, сидючи за різдвяним столом, я ясно бачив причину, через яку Бог відправив у цю подорож саме мене. Бог поза часом; Він бачить те, що буде через десять років, так само ясно, як те, що відбувається сьогодні або сталося десять років тому.

Упродовж років, які спливали після смерті трьох моїх братів у Туреччині, я на відстані стежив за їхніми вдовами. Щоразу, коли я бував у цій країні й розмовляв із людьми, які їх знали, я цікавився, як у них справи, де і як вони живуть. Тому я знав, що невдовзі після убивства Некаті його родичі почали домагатися опіки над його дітьми. Вони хотіли виховати їх відданими мусульманами, на противагу «ганьбі сім'ї» — їхньому «невірному» батькові.

І не викликає сумнівів, що суддя-мусульманин у турецькому суді став би на бік скорботних бабусі й дідуся. Але Семсе, як і будь-яка любляча мати, не могла допустити й думки про те, що у неї відберуть дітей. Тому вона втекла з країни та врешті перебралася до США. З усіх місць, де вона могла опинитися на своїй новій батьківщині, вона обрала Денвер у штаті Колорадо.

Моя дружина виросла в Колорадо-Спрінгс, там і досі живуть її батьки. Отож, одного літа, коли ми планували відпустку, я зв'язався з Семсе і поцікавився, чи не хоче вона пообідати з нами, коли ми будемо в Колорадо. Жінка погодилася.

У нас було заплановано інші заходи в Денвері — я не пам'ятаю, чи відвідування Музею природи і науки, чи тренувального табору «Денвер Бронкос», — але ми запросили Семсе, Естер та Елішу на обід. Це був, як пригадується, 2011 рік. Батьки Шарлотти — двоє найщедріших і найпобожніших людей, яких я коли-небудь зустрічав, — супроводжували нас під час тієї поїздки до Денвера і також обідали разом із нами.

Семсе запропонувала зустрітися в ресторані «Денніс». Пізніше вона пояснила, що він розташований неподалік їхньої квартири й вони могли прийти туди пішки. Вона все ще не могла звикнути керувати автомобілем у великому місті. Ми разом пообідали. Діти мало говорили: вони не знали, хто ці американці й чому хочуть обідати разом із ними. Семсе згадала мій візит до них у Туреччині, незважаючи на те що протягом кількох тижнів після смерті Некаті у них було багато відвідувачів.

Наприкінці обіду батьки дружини сказали Семсе: «Ми живемо в Колорадо-Спрінгс. Якщо вам знадобиться допомога — дзвоніть!» Вони обмінялися номерами телефонів та адресами електронної пошти, і ми поїхали. Я був радий знову побачити Семсе. Я сподівався, що ми змогли підтримати та підбадьорити її. Навряд чи того дня я усвідомлював, що ця зустріч стане мостом, який зв'яже її з батьками моєї дружини.

Наступного разу, коли вони були в Денвері, то подзвонили Семсе й знову запросили її на обід. А потім ще й ще раз. Автомобіль Семсе потребував ремонту, а для мого тестя не існує машини, яку він не міг би полагодити, хоча він, звичайно ж, заперечує це. У наступні місяці та роки було ще багато обідів, розмов, сміху та сліз. Зрештою Семсе вирішила переїхати, щоб жити ближче до батьків моєї дружини.

Того дня у денверському ресторані «Денніс» зародилася дружба, яка триває й досі. Дідусь та бабуся моїх синів стали дідусям та бабусям й для дітей Некаті.

Того різдвяного дня, сидючи за обіднім столом, я згадав день у Туреччині за десять років до цього, день, коли я почув: «Семсе надто втомилася. Вона просить не приїжджати». А потім: «Приїжджайте, але ненадовго. Приблизно на годину». І ось через десять років наші сім'ї сидять разом за різдвяним столом. Того дня мій тесть запропонував Еліші помолитися — я не пам'ятаю вже, чи подякувати за їжу, чи попросити про

щось. Тепер у юнака був чоловічий голос, і зовні він був дуже схожим на свого батька в молодості, якого я бачив на фотографії. Еліша почав молитися — й одразу стало очевидно, що цей юнак знав Того, Кому він молився. То був молодий чоловік, на якому спочив Дух Божий. Цей хлопець продовжував справу свого батька, який так любив Ісуса, що був готовий віддати за Нього життя.

І поки Еліша молився, я запитував себе: чи можливо, що мої молитви, які прозвучали так багато років тому, було почуто? Чи можливо, що Еліша (цей молодий Єлисей!), чий батько прийняв мученицьку смерть за Христа, справді отримав подвійну частку духа Некаті?

ДЛЯ РОЗДУМІВ

Озираючись на своє життя і ходіння перед Богом, чи бачите ви явну дію Божої руки? Чи пригадуєте ви щось, на що ви, можливо, скаржилися, але тепер знаєте, що це було божественною ознакою Його роботи, яка на той час була ще невидимою для вас? Чи можете ви згадати, про що ви молилися, і чи розумієте, що зараз збираєте плоди цих молитов? Знайдіть час, щоб записати відповіді на ці молитви, подякувати Богам за Його працю й благословення, які стали результатом того, що ви йдете шляхом, який Він призначив для вас.

Приділіть час, щоб поміркувати про те, що в Бога можуть бути більш масштабні плани, пов'язані з вашими сьогодішніми обставинами, ніж те, що ви самі бачите чи знаєте. Ухваліть рішення прийняти дію Його руки, навіть якщо можуть минути роки, перш ніж перед вами відкриється вся повнота Його задуму. Опишіть свої почуття, навіть розчарування, з цього приводу. Найближчими роками ви зможете озирнутися й побачити, як Бог діяв у вашому житті.

МОЛИТВА

«Небесний Отче, дякую Тобі за те, що Ти бачиш усе від початку до кінця, що Ти дієш і чиниш Свою волю в моєму житті та серед моїх обставин. Я ухвалю рішення підкорити мою волю Тобі, щоб Ти міг використати мене так, як вважаєш за потрібне. Дозволь мені, будь ласка, бачити ту роботу, яку Ти виконуєш і виконуватимеш через мене протягом найближчих місяців і років. Амінь».

Ваш щоденник

Слухати

Інтерв'ю з Семсе Айдин можна знайти на сайті «Голосу мучеників» www.vom-gu.org у розділі «Радіо “Голос мучеників”».

ЦИТАТИ ДЛЯ РОЗДУМІВ

«У самому центрі християнських уявлень про дійсність стоїть Людина, яка померла за Своїх ворогів, молячись про їхнє прощення. Роздуми про це можуть привести християн лише до радикально іншого ставлення до тих, хто відрізняється від них. Це означає, що вони не в змозі піддавати своїх противників насильству та гніту».

Тімоті Келлер¹

«Тож усе я вважаю за втрату ради переважного познання Христа Ісуса, мого Господа, що я ради Нього відмовився всього, і вважаю все за сміття, щоб придбати Христа, щоб знайтися в Нім не з власною праведністю, яка від Закону, але з тією, що з віри в Христа, праведністю від Бога за вірою, щоб пізнати Його й силу Його воскресення, та участь у муках Його, уподоблюючись Його смерті, аби досягнути якось воскресення з мертвих».

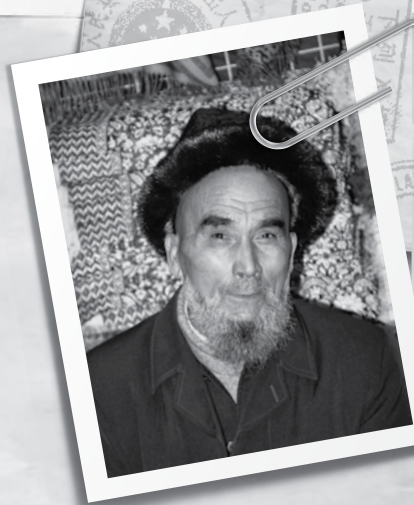
Послання до филип'ян 3:8–11

---

1 Уривки з «THE REASON FOR GOD: BELIEF IN AN AGE OF SKEP[1]TICISM», Timothy Keller, авторське право © 2008 Timothy Keller. Використано з дозволу «Dutton» - «Penguin Publishing Group», філія Penguin Random House LLC. Авторське право захищено.

ДЕНЬ 26

«ЯКБИ ВЕСЬ СВІТ ПОВІРИВ...»

«Так бо Бог полюбив світ, що дав Сина Свого Однородженого, щоб кожен, хто вірує в Нього, не згинув, але мав життя вічне. Бо Бог не послав Свого Сина на світ, щоб Він світ засудив, але щоб через Нього світ спасся. Хто вірує в Нього, не буде засуджений; хто ж не вірує, той вже засуджений, що не повірив в Ім'я Однородженого Сина Божого».

ЄВАНГЕЛІЯ ВІД ІВАНА 3:16–18

.....

Північно-Західний Китай, 2003 р.

Була середина зими, і в готелі було дуже холодно. Я спав у теплому одязі, щоб зігрітися. За вікном падав сніг.

Ми були недалеко від західного краю Китаю, у самому епіцентрі боротьби, яку очолювала комуністична партія

країни. Ця боротьба — не фізична, а психологічна й духовна. Китайський уряд хоче контролювати свій народ; він вимагає, щоб кожна людина насамперед була віддана партії та державі.

Населення цієї частини Китаю традиційно сповідує іслам. Їхня рідна мова — не китайська, якою говорить керівництво партії, а тюркська *уйгурська* мова. Щоб забезпечити контроль над територією, китайський уряд переселив сюди тисячі етнічних китайців — ханьців, щоб заглушити або хоча б послабити культурний вплив уйгурів.

Бути уйгуром — в очах китайського уряду вже означає зазнавати переслідувань. А що означає бути уйгуром та ще й християнином? Це гарантовано неприємності з усіх боків!

Удень ми поводитися як туристи: гуляли вулицями, купували на базарах сувеніри та все фотографували. Тільки після настання темряви нам вдавалося зустрітися з християнами, проте ми не могли піти до них додому — це привернуло б надто багато уваги. Тож вони приходили до нас.

Молодий чоловік, якого я називатиму Алі, ще в студентські роки почав замислюватися про причини напруженості між його уйгурським народом та етнічними китайцями — ханьцями, а також про те, як допомогти уйгурам уникнути жорсткого тиску з боку китайського народу та уряду. Він сподівався в ісламі знайти відповідь на запитання, як допомогти своїм одноплемінникам.

Розмірковуючи над цим, Алі зустрів християнина. Цей чоловік йому не сподобався, але він помітив, що його незрозуміло приваблює вчення, яке той проповідує. Алі почав вивчати християнство, запитуючи себе, чи може *воно* принести мир його народу.

«Я виявив для себе багато негативного в ісламі, — розповів нам Алі, — багато того, що я не міг прийняти. В ісламі немає справедливості, немає праведності. Тому я почав вивчати Біблію».

Батько Алі очолював місцеву мечеть. Його брат поїхав вивчати іслам до талібів в Афганістан. Родичі Алі були не з тих, хто змирився б із фактом, що один із них виявляє інтерес до християнства. І вони не змирилися. Коли вони виявили, що Алі читає Біблію, то спалили Писання.

«Ніколи більше не читай цієї книги! — наказали йому. — У ній усе — неправда. Усе в ній перекручено!»

Наступний день був днем щотижневої молитви. Коли сім'я Алі зібралася до мечеті, Алі заявив, що не піде з ними. З цього моменту сім'я почала всіляко переслідувати його й незабаром вигнала з дому.

«Я більше тобі не батько, — сказав батько Алі, — ніколи не повертайся у цей дім!»

Проте, позбавивши Алі даху над головою, родичі не заспокоїлися. Батько пішов до навчального закладу, який він відвідував, і влаштував там скандал, звинувачуючи викладачів у тому, що вони погано стежать за студентами, бо, якби вони сумлінно виконували свою роботу, його син не став би християнином.

Побоюючись арешту, Алі залишив навчання й поїхав. Він вирушив до далеких родичів, але батько Алі повідомив їм, що його син більше не мусульманин, і вони також відмовилися від нього. Навіть друзі перестали вітати його на вулиці й допомагати.

Алі жив просто неба, він незабаром захворів і потрапив у лікарню. Зазвичай у Китаї їжу пацієнтові приносять члени сім'ї, але сім'я Алі відвернулася від нього. На подив Алі, Бог передбачив навіть це. Йому почала приносити їжу співчутлива медсестра. Алі сказав нам, що, якби не вона, він, мабуть, помер би.

Сидячи і слухаючи історію Алі, я уявляв, як по молодій вірі хлопця завдавали удар за ударом. І все ж він витримав усі

ці удари й не зрікся своєї віри у Христа. Він не поступився. І відтоді на кожному етапі життя юнака Бог підтримує його.

Коли прийшов рахунок за перебування Алі у лікарні, Бог дав кошти на його оплату. Тепер, коли Алі покинув навчання й у нього не було домівки, йому потрібна була робота. Але хто ж найме юнака, який не лише не закінчив навчання, а ще й на додаток є християнином? Однак, завдяки чуду Божому, у найнесподіваніший момент Алі запропонували роботу. На кожному етапі свого шляху юнак бачив Божу руку, яка захищала й забезпечувала його.

У студентські роки Алі ставив собі запитання, що може принести мир його рідному уйгурському народу. Тепер він живе у спілкуванні з Князем миру й дуже хоче розповісти про Ісуса своїм одноплемінцям.

Я часто ставлю переслідуваним християнам, з якими зустрічаюся, запитання: *який ваш улюблений вірш із Біблії?*

Улюблений вірш Алі, мабуть, може процитувати напам'ять кожен християнин — 16-й вірш із 3-го розділу Євангелії від Івана.

«Бог говорить, що Він любить *усіх* людей, — пояснив мені Алі. — Мені подобається цей вірш, бо я теж люблю свій народ. Якби весь світ повірив в учення Христа, на землі був би мир!».

ДЛЯ РОЗДУМІВ

Ісус попереджав нас, що Його істина розділить сім'ї і зробить нас ворогами навіть із нашими родичами:

«Я ж прийшов “порізнити чоловіка з батьком його, дочку з її матір'ю, і невістку з свекрухою її”. І: “вороги чоловікові — домашні його!” Хто більш, як Мене, любить батька чи матір, той Мене недостойний. І хто більш, як

Мене, любить сина чи дочку, той Мене недостойний. І хто не візьме свого хреста, і не піде за Мною слідом, той Мене недостойний» (Матвія 10:35–38).

Можливо, вам не довелося на особистому досвіді відчути істинність цих слів Ісуса. Можливо, члени вашої сім'ї заохочували і підтримували вас на шляху віри й навіть сьогодні закликають вас уподібнюватися Христу. Якщо це так, знайдіть час, щоб написати молитву подяки за це благословення й помолитися за тих, для кого, як для Алі, слідування за Христом означає відмову від своєї земної сім'ї.

Якщо ж ви один із тих, хто змушений обирати між сім'єю та Ісусом, знайте, що ви не самотні й не забуті. Ісус бажає піклуватися про вас так само, як Він дбає про Алі та про багатьох інших братів і сестер, які живуть у країнах, де тривають переслідування за християнську віру, і яким також довелося зробити цей вибір.

МОЛИТВА

«Господи Ісусе, допоможи мені цінувати Тебе понад усе, навіть понад мою власну сім'ю! Амінь».

Ваш щоденник

Із мого щоденника

Для мене було цікавим те, що ні холод, ні сніг не сповільнювали ведення бізнесу в Китаї. Магазини — навіть вуличні кіоски — були переповнені! Схоже, місцеве населення звичне до снігу та мінусових температур.

Уся країна лежить в одному часовому поясі. Тож тут, на заході, сонце не встає майже до 9-ї години ранку. Це здається мені божевільям, але я впевнений, що з погляду Комуністичної партії Китаю це значною мірою полегшує контроль, управління та домінування над більш як мільярдом громадян.

ДЕНЬ 27

ПРОПОВІДЬ НА ПОХОРОНІ

«А Господа Христа святить у ваших серцях, і завжди готовими
будьте на відповідь кожному, хто в вас запитає рахунку про
надію, що в вас, із лагідністю та зо страхом».

ПЕРШЕ ПОСЛАННЯ ПЕТРА 3:15

.....

Середня Азія, 2002 р.

Я вперше бачив, як чоловік плаче при згадці про тортури. Сльози наверталися на очі пастора Рагімова, потім котилися по його щоках. Ми сиділи біля його будинку, був спекотний літній день, але з Каспійського моря віяв легкий приймний бриз.

«Мене били, — сказав він тихим голосом, який вирував емоціями. — Так багато разів мене били...»

Однак на наступному вдиху пастор додав, що він молиться за своїх гонителів: «Я нічого не можу з цим вдіяти, я просто молюся за них».

Багато що змінилося в його країні за десять років відтоді, як розпався Радянський Союз, і вона здобула незалежність. Не змінилося лише одне: бути християнином у цій країні й свідчити своїм співвітчизникам про Ісуса означає наражати себе на переслідування. Народи Середньої Азії нарешті скинули пута сімдесятирічного панування комуністичної ідеології, яка нав'язувала їм атеїстичне виховання, вороже ставлення до будь-якої релігії та глузування з будь-якого вияву віри.

Однак у міру викорінення комунізму відбувся підйом ісламської самосвідомості, а ісламісти ненавидять християнство ще більше, ніж комуністи. Комуністи вважали християн збурювачами спокою, гідними дисциплінарного покарання; радикальні мусульмани вважають їх віровідступниками, гідними смерті.

Пастор Рагімов був одним із перших серед своїх співвітчизників, які прийняли Ісуса як особистого Господа і Спасителя. Він пережив і гніт комуністичного режиму, і тиск хвилі радикального ісламу. І те, й інше принесло йому страждання.

Проте ні переслідування, ні утиски не змогли перешкодити Рагімову свідчити про Ісуса. Якщо, з якоїсь причини, пастор опинявся в селі, він вважав, що Бог хоче, щоб він проповідував його мешканцям Євангелію. Якщо його затримувала міліція, він гадав, що Бог послав його проповідувати міліціонерам. Якщо ж на його шляху зустрічалася група радикальних мусульман, Бог, мабуть, посилав його свідчити їм!

Пастор Рагімов розповів нам про те, як його пристрасть до проповіді Христа та полум'яна віра виявлялися у реальних ситуаціях.

Одного разу Рагімов приїхав у сільську місцевість якраз у той час, коли дорогою рухалася похоронна процесія. Помер один зі старійшин села. Скориставшись можливістю, Рагімов розпочав розмову з двома муллами (знавцями Корану та

релігійних обрядів мусульман), які мали головувати на похороні. Він поцікавився, що, на їхню думку, сталося з покійним після того, як він зробив свій останній подих.

Мулли не змогли дати йому однозначної відповіді.

«Навіщо ви взагалі тут, якщо не знаєте відповіді на таке важливе запитання?» — кинув їм виклик Рагімов.

«Якщо ти такий розумний, — відповів один із мулл, — то, може, сам і виступиш на похороні?»

Це була можливість, якою пастор не міг не скористатися! Він вийшов уперед і став поруч із ношами, на яких лежало бездиханне тіло померлого мусульманина. Рагімов розповів присутнім про надію на вічне життя з Богом через Ісуса Христа. Його аудиторія, що складалася зі ста п'ятдесяти осіб, серед яких були два мулли, а також сільський міліціонер, уважно слухала.

Після поховання багато жителів села підходили поговорити з Рагімовим. На знак визнання та поваги (як це заведено на Сході) вони цілували його в обидві щоки.

«Цей мулла кращий за всіх, кого ми коли-небудь чули, — сказали вони муллам. — Ми хочемо, щоб він повернувся до нашого села».

Рагімов був щасливий виконати їхнє прохання; пізніше він повернувся туди і показав їм фільм «Ісус».

Це був один із його щасливих спогадів — теплий прийом і відчинені двері для проповіді Євангелії.

Однак були й інші історії з зовсім іншими кінцівками. В одному селі, всього за кілька місяців до нашої розмови, пастору виявили зовсім не такий теплий прийом. Там Рагімов відвідував одну сім'ю. Коли він поїхав, до будинку сім'ї прийшли співробітники служби безпеки, зняли копії документів усіх членів сім'ї і наказали їм наступного разу, коли приїде Рагімов, повідомити міліцію, а також наголосили, що буде набагато краще та безпечніше для них, якщо вони взагалі перестануть спілкуватися з християнами.

Проте співробітникам служби безпеки не вдалося залякати ні сім'ю, ні пастора Рагімова. Під час нашої розмови він зізнався, що планує повернутися до цього села.

Він добре пам'ятає побиття, біль та страждання, яких зазнав там. Але також він добре пам'ятає і надію, яку отримав, коли відкрив для себе істину Доброї звістки, яка полягає в тому, що Бог послав Свого Сина як спокутну жертву за людей, які живуть у Середній Азії та в усьому світі.

Радість, яку переживає пастор Рагімов, бачачи, як його співвітчизники вперше чують це послання, і світло в їхніх очах, коли вони приймають обітницю Божої любові та вічності з Христом, перевершує всі тимчасові страждання та муки від побиття.

ДЛЯ РОЗДУМІВ

Як ми можемо завжди бути готовими дати відповідь кожному, хто в вас запитає «про надію, що в вас, із лагідністю та зо страхом» (див. 1 Петра 3:15) і розглядати кожную ситуацію як можливість проповідувати Євангелію? Рагімов — не перший віруючий, якого я зустрів у ворожій до християнства країні, який вбачає у похороні чудову нагоду проповідувати Євангелію. Я пам'ятаю пастора з Китаю, який сказав мені, що любить проповідувати на похороні, бо в такі моменти люди, природно, замислюються про вічність, а поліція майже ніколи не звертає жодної уваги на похоронні збори.

Чи вірите ви так само, як і пастор Рагімов, що кожна людина, з якою ви зустрічаєтеся, послана до вас Богом, щоб ви благовістили їй? Як таке переконання впливає на ваші дії та розмови? Встановіть на свій телефон нагадування щодня молитися про те, щоб Бог дав вам можливість розповісти про любов Ісуса тим, кого Він посилає на вашому шляху.

МОЛИТВА

«Господи, допоможи мені бачити кожного, кого я зустрічаю, Твоїми очима й розглядати кожну зустріч і кожну розмову як шанс принести благодать та євангельську істину в життя людини, яку Ти любиш і за яку Ти помер. Амінь».

Ваш щоденник

Із мого щоденника

Політ був справжньою пригодою!

Я сидів прямо біля аварійного виходу, і, коли літак викотився на злітно-посадкову смугу та почав набирати швидкість, збоку пролунав свист, ніби всередину дуло повітря! Мій колега поцікавився у стюардеси, чи двері зачинено герметично, і вона запевнила нас, що хвилюватися немає жодних підстав. Потім, при зльоті, панель, що закриває заскокку, відчинилася, і це мене сильно налякало! Літаку з салоном кольору авокадо та вицвілими синіми кріслами було щонайменше років двадцять.

Сидіння до того ж складалися вперед, тож якщо в кріслі ніхто не сидів і пілот гальмував, вони складалися самі. Смішно!

Понад те — я ще відчував запах газу!

Тільки коли завдяки моїй гарячковій молитві ми нарешті злетіли, я зміг розслабитися і навіть трохи подрімав.

ДЕНЬ 28

«МОЖЕШ ПІДТЕРТИСЯ ЦИМИ ПАПІРЦЯМИ!»

«Агіппа ж Павлові: “Ти малощо не намовляєш мене, щоб я став християнином”... А Павло: “Благав би я Бога, щоб чи мало, чи багато, — не тільки *но* ти, але й усі, хто чує сьогодні мене, зробились такими, як і я, крім оцих ланцюгів”».

КНИГА ДІЙ АПОСТОЛІВ 26:28–29

.....

Середня Азія, 2002 р.

Історії життя багатьох християн, у яких я брав інтерв'ю, до їхньої зустрічі з Христом справді дивовижні. Коли я познайомився з Тельманом, його направили на місіонерське служіння в ізольовану частину його рідної середньоазійської країни, туди, де не було жодної церкви. Мене вразила історія його життя до навернення до Христа.

Тельман був злочинцем, який виріс у сім'ї злочинців. Він відбув тюремний термін — за його словами, заслужений — за кримінальну діяльність. Його брати також були злочинцями.

Я запитав Тельмана:

«Як мусульманин із неблагополучної сім'ї може стати послідовником Ісуса Христа?»

«Його має торкнутися Святий Дух, — відповів він. — По-іншому ніяк».

Був теплий день. Ми сиділи на вулиці. Тельман розповідав свою історію. Поруч на міській площі бив фонтан. Можливо, ця приємна обстановка завадила Тельманові розповісти мені неприємні подробиці історії свого навернення до Бога. Він говорив про своє колишнє злочинне життя й про служіння, яким займається зараз, про труднощі цього служіння, проте й словом не обмовився про обставини свого навернення та пов'язані з цим проблеми. Цю частину історії я почув від іншого християнина, друга Тельмана.

Коли номінальний мусульманин і злочинець Тельман став послідовником Ісуса, його «зрада» розлютила родину. Він зганьбив увесь їхній рід, і хтось мав бути за це покараним. «Ідея зречення ісламу не могла належати самому Тельманові, — поблажливо вирішили родичі. — Його, мабуть, хтось збив із праведного шляху!» Тому вони звинуватили в усіх нещастях його дружину, і два брати Тельмана жорстоко побили її.

Бувши чоловіком, я міг лише уявити горе й сором, які, мабуть, пережив Тельман. Хіба чоловік не має боронити свою дружину? Якщо його родичі розгнівалися через його вчинок, хіба вони не мали розібратися з ним самим, замість того щоб бити дружину? Я розумів, чому я почув цю частину історії не від самого Тельмана. Йому, чоловікові, було складно про таке говорити.

Проте переслідування, яких зазнали Тельман і його дружина, не зупинили їх, а, навпаки, лише зміцнили в рішучості продовжувати йти шляхом, на який їх покликав Бог. Тельман пройшов курс біблійного навчання у своїй церкві, і його направили на місіонерське служіння в інший регіон

країни. Вони з дружиною зібрали речі й переїхали, спочатку зупинившись у її далеких родичів, щоб розпочати працю благовістя у новій громаді.

Проте тамтешня влада не хотіла, щоб у їхньому місті була церква. Тельмана викликали у відділок міліції, де допитували та залякували. Йому сказали, що без державної реєстрації діяльність церкви незаконна. Зрештою дозвіл на проживання сім'ї у цій місцевості скасували й наказали їм повернутися до столиці, де вони жили раніше.

Навіть зіткнувшись із протидією, Тельман та його дружина не здалися. Вони не збиралися відмовлятися від своїх планів заснувати церкву через брак якогось дозволу. Повернувшись до столиці, Тельман звернувся до пастора місцевої громади, яка мала державну реєстрацію та спромоглася підготувати документи, необхідні для місіонерського служіння Тельмана від свого імені.

Тельман повернувся до того міста й продовжив проводити там євангелізаційні зібрання. Його вкотре доправили у відділок міліції. Сидячи навпроти начальника, Тельман дістав офіційні документи, в яких ішлося про те, що уряд його країни дозволяє йому працювати тут.

Начальник міліції лише посміхнувся. «Можеш підтертися цими папірцями, — сказав він. — Закон тут — я!»

Тельмана знову викинули з міста. І знову це не завадило йому продовжити справу, до якої його покликав Бог. Якщо йому не дозволяють жити в місті, доведеться просто частіше приїжджати туди.

І він почав їздити туди — кілька годин автомобілем або ще довше автобусом — щотижня. У міру того, як Тельман проповідував Євангелію, число християн зростало. Багатьом, хто чув про відважного місіонера, було цікаво познайомитись і поспілкуватися з ним. *Він що, божевільний? Чому він повертається після того, як його вигнали з міста,*

а офіційні особи ясно дали зрозуміти, що тут у нього будуть неприємності? Як так сталося, що раніше він мав проблеми з міліцією через злочинну діяльність, а тепер міліція затримує його за спробу відкрити церкву? Що у вченні, яке він проповідує, так дратує владу?

Тельман просить молитися про продовження його служіння і про те, щоб якнайбільше мусульман у цьому місті визнали Ісуса Христа своїм Спасителем і Господом. Він також просить молитися, щоб Бог дав йому можливість отримати дозвіл на проживання там і вони з дружиною могли переїхати та повністю присвятити себе служінню, до якого Бог покликав їх, служінню, яке Він явно благословляє.

ДЛЯ РОЗДУМІВ

Коли Бог закликає вас до чогось, чи вас відлякує протидія? Як швидко ви здаєтеся, якщо з першої хвилини справи не йдуть гладко? Тельманові заборонили нести служіння на новому місці, але він не здався й отримав необхідні для цього документи. Потім йому сказали, що ці документи не мають ваги, але він і не подумав залишити своє служіння. Потім йому заборонили жити у місті, але він продовжував роботу, здійснюючи регулярні візити туди. Жодна з перешкод не завадила йому відповісти на Божий заклик до служіння у цьому місті.

Чи маєте ви таку ж рішучість? Чи готові ви молитися, працювати і розробляти нові стратегії свого шляху, обходити або долати будь-які перешкоди, які постають між вами та виконанням Божого покликання у вашому житті? Напишіть у своєму щоденнику про перешкоди, з якими ви стикаєтесь у духовному житті. Перерахуйте також шляхи їх подолання.

МОЛИТВА

«Господи Ісусе, допоможи мені сміливо продовжувати робити те, до чого, як я знаю, Ти закликаєш мене, незважаючи на перешкоди, незручності та проблеми, що виникають. Допоможи мені знаходити способи долати їх. Амінь».

Ваш щоденник

Із мого щоденника

[Третій день поїздки.] Мені знадобилося близько двадцяти восьми годин, щоб дістатися сюди, зокрема й тривале шестигодинне очікування у Лондоні. Я прибув учора близько півночі й ліг спати приблизно о другій годині. Звичайно ж, спав я погано, гадаю, не більше трьох годин.

Ми вийшли з готелю трохи пізніше восьмої ранку і повернулися лише о першій тридцять ночі — сімнадцять із половиною годин. На мій подив, весь день я почувався непогано! Слава Богові! За цей час ми проїхали 1100 кілометрів. Мій місцевий супровідник назвав мене героєм і сказав, що будь-який інший іноземець уже через сто кілометрів почав би скилимити!

ЦИТАТИ ДЛЯ РОЗДУМІВ

«Коли Церква повністю відокремлювалася від світу, вона завжди процвітала. Протягом перших трьох століть світ ненавидів Церкву. В'язниця, стовп, копита дикого коня вважалися надто м'яким покаранням для послідовників Христа. Коли людина ставала християнином, вона розлучалася з батьком і матір'ю, будинком і землею. Понад те, із власним життям. ...Але тоді була епоха героїв; це був час гігантів. Ніколи ще Церква не процвітала і не була такою по-справжньому успішною, як коли вона зазнавала хрещення кров'ю. Ніколи корабель Церкви не плив так стрімко, як коли на його палубу проливалися потоки крові мучеників. Ми маємо страждати і померти, якщо хочемо колись перемогти цей світ для Христа».

Чарльз Сперджен¹

«Отож, сину мій, зміцняйся в благодаті, що в Христі Ісусі вона! А що чув ти від мене при багатьох свідках, те передай вірним людям, що будуть спроможні й інших навчити. А ти терпи лихо, як добрий вояк Христа Ісуса!»

Друге послання до Тимофія 2:1–3

---

1 Charles H. Spurgeon, "Separating the Precious from the Vile," проповідь, 25 травня, 1860, у «The New Park Street Pulpit», том 6 (Grand Rapids, MI: Zondervan, 1964), с. 154.

ДЕНЬ 29

«НІКОМУ НЕ ЗУПИНИТИ ПРОПОВІДЬ ЄВАНГЕЛІЇ!»

«Отже, я свідкую тобі перед Богом і Христом Ісусом, що Він має судити живих і мертвих за Свого приходу та за Свого Царства. Проповідуй Слово, допоминайся вчасно-невчасно, докоряй, забороняй, переконуй з терпеливістю та з наукою».

ДРУГЕ ПОСЛАННЯ ДО ТИМОФІЯ 4:1–2

.....

Азербайджан, 2002 р.

До того як пастор Ялов став палким християнином і відважним благовісником, він був ще більш ревним мусульманином — набагато завзятішим послідовником Мухаммеда, ніж більшість його співвітчизників. Він здобув відмінну освіту й досяг

чудового фінансового становища, однак, на жаль, так і не отримав справжнього спокою.

Бувши побожним мусульманином, він читав Коран, сподіваючись отримати відповіді на запитання, які не переставало ставити його спрагле серце. Він навіть виконав один із важливих ісламських обов'язків, здійснивши *хадж*, паломництво до Мекки. Він робив усе, чого вимагала його релігія, та попри все його серце не мало спокою. Перебуваючи в пригніченому стані, він почав думати про самогубство.

«Я намагався жити за законами *шаріату*, — розповів Ялов мені та моєму колезі під час нашого візиту до столиці Азербайджану. — Я відчував, що в моєму житті чогось бракує. У Корані я не знайшов відповіді на свої запитання. Я вважав себе дурнем, вважав, що мені не вистачає знань. Я читав дедалі більше. Однак що більше я читав, то більше у мене виникало запитань, на які я не знаходив відповіді».

Якось місцевий пастор запросив Ялова на зібрання, на якому були присутні шість азербайджанців. Ялов був сьомим у цій групі та єдиним, хто ще не присвятив себе Христові. Упродовж шести місяців Ялов відвідував заняття групи й читав Біблію. Пастор розповів йому про Ісуса й можливість знати напевно, що станеться з ним після смерті. Ялов паралельно читав і Коран, порівнюючи слова Мухаммеда зі словами Ісуса.

Одного разу, коли він розгорнув Біблію, його погляд упав на 14-й вірш із 90-го Псалма: «Що бажав він Мене, то його збережу, зроблю його сильним, бо *знає Ім'я Моє він*» (*курсив мій*. — Т. Н.).

«Мені потрібно звернутися до Бога, — подумав Ялов, звершуючи молитву. — Але я не знаю, як Його звать». Бог почув його молитву, і через шість місяців занять у групі з вивчення Біблії, де Ялов був єдиним нехристиянином, вірші зі Слова Божого та слова пастора нарешті знайшли відгук у його

серці та розумі. Ялов присвятив своє життя Христові. Тепер у групі було семеро християн, які разом читали Біблію.

Зміни в Ялові були різкими та драматичними. Його дружина, бачачи, як Ісус змінив життя чоловіка, незабаром теж прийняла Його. Однак не всі в родині були задоволені вибором Ялова. Його мати вигнала його з будинку, що належить сім'ї, заявивши, що, залишивши іслам, він зганьбив себе і весь їхній рід.

Понад два роки Ялов ночував у своєму офісі. Щовечора він зсовував два столи, щоб влаштувати імпровізоване ліжко. Він прагнув далі навчатися благовістя і йти за Ісусом; він хотів привести до Христа не лише свою сім'ю, а й своїх співвітчизників. Після навчання Ялова відправили на служіння.

У мусульманській країні таке служіння дорого коштує. Незабаром Ялова заарештували разом із іншим віруючим. Їх протримали п'ятнадцять діб, допитували й змушували повернутися до ісламу та припинити євангелізаційну роботу.

Наступного року його знову заарештували разом із іншим пастором просто під час богослужіння. Їх протримали вісім діб у підвальній камері одиночного ув'язнення. Камера була розміром метр на метр із половиною; там не було можливості навіть лягти на підлогу та випрямити ноги.

У дверях камери було невеличке віконце, через яке наглядачі спостерігали за ув'язненими. Однак Ялов, згадавши, як Павло дав Тимофію вказівку проповідувати «вчасно й невчасно», вирішив, що віконце було зроблено у дверях саме для того, щоб він та його співкамерник могли проповідувати наглядачам. І вони почергово почали робити це.

Коли один із наглядачів поскаржився на сильний біль у животі, через віконце у дверях своєї камери Ялов помолився, щоб Ісус зцілив цю людину. Бог дав відповідь на молитву Ялова, і наглядач одразу відчув себе краще.

«Персонал тюрми знав, що ми не злочинці», — розповів мені Ялов. Він та його соратник попросили принести їм фільм «Ісус».

На їхнє здивування, наглядачі не лише погодилися принести фільм, а й дозволили служителям показати його іншим в'язням!

«Ми показали фільм «Ісус» прямо у в'язниці, — сказав Ялов. — Багато наглядачів увірували в Христа!»

Їхня тюремна церква продовжувала зростати. Невдовзі ще десять ув'язнених вирішили прийняти дароване Христом прощення й присвятити Йому своє життя. Після звільнення Ялова з в'язниці троє із цих ув'язнених також вийшли на волю. Тепер вони члени його церкви.

Оскільки час нашої розмови добігав кінця, я запитав свого нового друга, чи не думає він, що його знову заарештують. Мені здалося дивним, що він відповів на запитання, широко всміхаючись.

«Я дуже хотів би, щоб мене знову заарештували, — переконливо промовив він. — Той, хто мене заарештує, почує Боже Слово! Це буде ще одна можливість проповідувати Євангелію. Що б не трапилося зі мною, мільйони людей продовжуватимуть благовістити. Нікому не зупинити проповідь Євангелії!»

ДЛЯ РОЗДУМІВ

Чи є у вашому житті «віконця», через які навколишні можуть спостерігати за вами? Можливо, вони є на вашому робочому місці, у районі, де ви мешкаєте, або в школі, де навчаються ваші діти. Запишіть у своєму щоденнику, як кожне з цих «віконць» може дати вам можливість проповідувати Євангелію і розповідати про любов Ісуса навколишнім. Чи готові ви терпіти незручності й навіть труднощі, якщо вони дають більше можливостей познайомити людей із Христом?

МОЛИТВА

«Господи Ісусе, дякую Тобі за сміливість Ялова, мого брата по вірі, який каже: «Той, хто заарештує мене, почує Боже Слово!» Допоможи мені бути настільки сміливим, щоб сказати: «Той, хто працює зі мною... той, чиї діти навчаються в одному класі з моїми... той, кого Бог пошле на моєму шляху... почує Боже Слово! Амінь».

Ваш щоденник

Із мого щоденника

Хороша новина полягає в тому, що в місті, де ми збираємося зустрітися з місцевими християнами, з'явився новий готель.

Погана ж новина в тім, що ми зупинилися не в ньому.

Новий готель стоїть за містом, і мій колега вирішив, що він нам не підходить. Нам довелося б чекати близько години, доки за нами приїде таксі.

Тому ми оселилися у центрі міста, у готелі, порівняно з яким попередній готель, де ми зупинялися, здається вершиною розкоші!

Без туалетного паперу. На унітазі немає сидіння. Немає простирадл. Проточна вода з дивним запахом сірководню всього сім годин на добу.

Якщо сьогодні ввечері ми зможемо провести всі заплановані зустрічі, то завтра, думаю, я наполягатиму на переїзді до іншого

готелю. Зараз думка про те, щоб провести тут ще дві ночі, просто нестерпна.

Нас щойно перевели в «люкс» з кондиціонером... але цей номер не набагато кращий за попередній. Як мені хочеться додому!

ДЕНЬ 30

СЛІДАМИ АПОСТОЛІВ

«Бо на це ви покликані. Бо й Христос постраждав за нас, і залишив нам приклада, щоб пішли ми слідами Його».

ПЕРШЕ ПОСЛАННЯ ПЕТРА 2:21

.....

Китай, початок 2000-х років

Коли відвідуєш християн у Китаї, не потрібно багато часу, щоб зрозуміти, що картина релігійної свободи, яку уряд наполегливо намагається змалювати іноземцям, не відповідає дійсності. Під час однієї з поїздок мені вручили екземпляр журналу «Огляд Пекіна». На обкладинці було зображено жінку в одязі церковної хористки з хрестом на грудях і заголовок: «Гарантована свобода: всі релігійні справи ведуться релігійними групами незалежно».

Даніель (вигадане ім'я), який прийшов на зустріч із нами пізно увечері й пробував манівцями, щоб уникнути стеження, розповів зовсім іншу історію про стан «усіх релігійних справ».

Даніель — один із керівників великої незареєстрованої церкви й права рука старшого пастора, людини, яка провела багато років у в'язниці за своє служіння. Співробітникам

Бюро громадської безпеки, звичайно ж, добре відомо, хто такий Даніель.

«Телефонна лінія мого сусіда завжди вільна й завжди працює, — розповів він нам. — Моя ж лінія найчастіше вимкнена, а коли працює, я чую сторонній шум».

Усвідомлення того, що за нами постійно стежать, що кожна розмова прослуховується і записується, змусило б більшість із нас принаймні нервуватися. Даніель же дивиться на це інакше: якщо є люди, які його слухають, то він має можливість свідчити про Христа.

«За нами спостерігає не лише уряд, — говорить він, — а й невіруючі співгромадяни.

Через це він свідомо вирішив усім своїм життям свідчити про любов і прощення Ісуса Христа.

Даніель випромінює незворушний спокій і тверду віру в Господа. Він ретельно зважає кожне своє слово, і складається враження, що він не хоче кинути жодне з них на вітер. Його не бентежать паузи у нашій розмові. Мені він здається людиною, у якої на допиті в поліції навіть пульс не почастішає. Ми щойно познайомилися, але я вже захоплююся цим Божим чоловіком.

Ми запитали Даніеля, що станеться, якщо його застануть під час зустрічі з іноземними християнами, такими як ми, наприклад?

«Вас викинуть із Китаю і занесуть у чорний список, тож ви вже ніколи не зможете сюди повернутися».

«Так, але що буде з вами?»

«Цього поки не сталося, проте я цілком готовий, як казав апостол Павло [див. Дії 21:12–13], "не тільки зв'язаним бути, а й померти..."»

Для невіруючих слова Даніеля можуть здатися фаталістичними, проте він дивиться на це зовсім інакше.

«Труднощі та переслідування — це свого роду благословення, — сказав він нам. — Гоніння та скорботи роблять християнина

сильним та зрілим. Церква першого століття була зовсім не схожа на церкву в Західній Європі та Сполучених Штатах [нашого часу]. Вона була схожа на підпільну церкву Пакистану, Афганістану, Китаю та Північної Кореї. — Ми завжди говоримо: «Ідіть слідами апостолів». А де пролягають їхні сліди? Серед труднощів. Серед переслідувань!»

За рік до нашої розмови церква, в якій несе служіння Даніель, охрестила чотириста п'ятдесят новонавернених. Важко зберегти у таємниці діяльність церкви, яка так швидко зростає. А причина її зростання проста: вірні Богові християни старанно й наполегливо проповідують Добру звістку. Вони не вважають служіння благовістя обов'язком пастора чи інших лідерів церкви. Вони переконані, що благовісником має бути кожен віруючий у Христа.

Наш час із Даніелем добігав кінця. Він мав піти першим, уважно озираючись на всі боки, і околицями повернутися додому. Ми вип'ємо ще по чашці чаю і трохи почекаємо, перш ніж вийти з будинку, на випадок, якщо за виходом стежать.

Поки Даніель був із нами, я запитав його:

«Як ви готуетесь до ув'язнення на той випадок, якщо вас заарештують за служіння благовістя?»

«Найважливіше — духовна підготовка, — відповів він. — Важливо, наприклад, щодня більше читати Біблію і запам'ятовувати нові уривки. Так я підготуюся на випадок, якщо у мене заберуть Біблію».

«Ви думаєте, це станеться? — запитав я. — Думаєте, вас заарештують?»

«На все Божа воля, — спокійно відповів він. — Усе в руках Господа, а Він наказав нам виховувати учнів. Але я не думаю, що ми залишені чи самотні. Як говорив Неємія [див. Неємії 4:20], ця битва не наша, вона належить Господу. Це не ми битимемось, не ми боротимемося за себе. Ні, ні, ні. *Бог боротиметься за нас!*»

Даніель одягає пальто, і ми прощаємось. Він зникає у темряві холодної ночі й прямує далі шляхом, на який Бог покликав його, «слідами апостолів».

ДЛЯ РОЗДУМІВ

Розмірковуючи про життя апостолів, більшість із нас, мабуть, уявляють, як вони сидять біля вогню з Ісусом, як бачать тисячі людей, які навертаються до віри в Месію у день П'ятдесятниці, як хворі отримують зцілення, а кульгаві починають ходити. Коли ж ми уявляємо, що нас замкнули в темницю, побили, що ми пережили корабельну аварію або нас розіп'яли вгору ногами, нас охоплює сум'яття. Проте сліди апостолів пролягають і крізь усе це. Їхня дорога проходить як по узгір'ях віри та радості, так і по долинах темряви, болю та сумнівів.

Чи йдете ви сьогодні слідами апостолів? Де проходить нині ваш шлях — узгір'ям чи долиною? Найголовніше, чи йдете ви по ньому гідно?

МОЛИТВА

«Господи, допоможи мені бути готовим служити Тобі, де б не проходив шлях Твоєї волі — у комфорті та безпеці чи у стражданнях і болю. Допоможи мені гідно йти слідами апостолів і тоді, коли це легко, і тоді, коли це важко й боляче. Дозволь мені жити так, щоб ті, хто дивиться, як я живу, бачили Тебе в мені! Амінь».

Ваш щоденник

Із мого щоденника

Даніель сказав, що він готовий постраждати за віру, і почав готуватися до цього заздалегідь. У цій поїзді ми стикаємося з таким під час кожної зупинки... Ці віруючі готові до страждань, тому що вони готуються до них. Вони знають, що цей день настане, і готуються. Цікаво, чи хоче Господь навчити цього й мене — готуватися?

ДЕНЬ 31

«...І ЗАСПОКОЮ ВАС»

АФРУЗ — ЧАСТИНА 1

«Прийдіть до Мене, усі струджені та обтяжені, —
і Я вас заспокою!»

ЄВАНГЕЛІЯ ВІД МАТВІЯ 11:28

.....

Туреччина, 2003 р.

Ми з моїм колегою познайомилися з Афруз у церкві Туреччини, куди вона втекла з рідного Ірану. Коли подружжя увірувало в Христа на батьківщині й почало сміливо благовістити навколишнім, влада стала загрожувати відібрати у них доньку. Це змусило їх залишити країну в пошуках безпеки та притулку.

Афруз знайшла Ісуса, навіть не шукаючи Його, і Він назавжди змінив її життя. Незважаючи на те, що жінка втекла з рідної країни, незважаючи на те, що вона не знала, де опиниться її родина і коли вони знайдуть постійне місце проживання, Афруз

випромінювала спокій та впевненість, і я відразу ж відчув прихильність до неї. Вона знайшла спокій посеред бурі — знайшла Ісуса.

Ми сиділи у задній кімнаті церкви, де розміщувався центр допомоги біженцям. Навколо метушилися люди, готували їжу та задовольняли інші потреби біженців. Ми пили чай і слухали, як Афруз розповідає свою історію.

«Я навчалася у коледжі й працювала. Мені було дуже важко. Батька і матері не було поруч, тому я почувалася дуже самотньою. Я благала Аллаха допомогти мені.

Я намагалася щосили бути правовірною мусульманкою. Я дотримувалася всіх релігійних приписів ісламу і прагнула якомога глибше осягнути його вчення, стати якомога ближчою до Аллаха. Однак напруга лише наростала, а психологічний тиск вимотував мене й поглинав усі мої сили. Роботодавець перевів мене на місяць в іншу компанію, тому в мене виникло ще більше проблем і накопичилося ще більше роботи, і це окрім навчання.

Якось пізно ввечері у своїй кімнаті я скаржилася Аллахові: «Як мені важко! Це нестерпно! Я більше так не можу! Я одночасно працюю і навчаюсь. Чому ти мені не допомагаєш? Чому ти мене не заспокоюєш?!»

Я навіть погрожувала: «Якщо ти збираєшся допомогти мені, то сьогодні увечері маєш явити мені себе. Якщо ти не даси мені знамення, я піду в світ і житиму, як грішниця!» А потім додала: «Я не спатиму цілу ніч! Я чекатиму твого знамення, щоб перекоонатися, що ти тут зі мною!»

Так цілу годину я розмовляла з богом Мухаммеда і чекала побачити Аллаха. Стомившись, я поклала голову на молитовний килимок. Була вже північ. Раптом я побачила світло, яке проникало в мою кімнату й розливалось нею. Я злякалася і вибігла. Тоді я сказала собі: «Хіба я не

про це просила?» Тому я переконала себе, що мені треба повернутися, сісти на місце для молитви й чекати, що станеться далі.

У кімнаті було ясно. Я подумала, що настав ранок, але потім зрозуміла, що зараз ще ніч. Я підвела голову й побачила Ісуса Христа. Він був одягнений у біле. І хоча я ніколи раніше не бачила зображення Месії, якимось чином я зрозуміла, що це Він.

Мені подобалося писати вірші, тому в мене завжди наготові були папір і ручка. Я відразу ж почала робити записи.

Я написала [на фарсі]: «Прийдіть до Мене, усі струджені та обтяжені, — і Я вас заспокою!»

Я була здивована і навіть трохи розсердилася. Я шукала бога Мухаммеда, а до мене прийшов Ісус, Месія? Що це?! Я підняла молитовний килимок і сказала: «Усе, годі! Я йду спати!»

Наступної ночі вві сні я знову побачила Месію. Він сказав: «Хіба Я не казав тобі, щоб ти прийшла сховатися в Моїй тіні, щоб ти прийшла до Мене й була в безпеці?» Я відповіла: «Але ж Ти Месія. А де справжній Бог? Мені потрібно побачити Аллаха чи Мухаммеда!»

Уранці на роботі один із моїх колег помітив, що я засмучена, і поцікавився: «З тобою все гаразд?»

Я відповіла: «Моя мати в США, і я її давно не бачила. Не знаю, чи побачу її ще колись. Це мене турбує».

Він почав мене заспокоювати: «Бог завжди з тобою. Бог є любов. Принеси до Нього всі свої проблеми й турботи». Зазвичай в Ірані люди на роботі не підходять до колег і не кажуть: «Я християнин». Але цей чоловік підійшов до мене й сказав, що він християнин, після того, як я пропрацювала там три тижні. Тому, коли він заговорив зі мною про Божу любов, я почала скаржитися:

“Який Бог дозволив би мені так страждати, наражатися на такий тиск?”»

Афруз витягла блокнот, який вона носила з собою всюди, і показала своєму новому другові слова, які вона записала у своїй кімнаті в ніч видіння: «Прийдіть до Мене, усі струджені та обтяжені, — і Я вас заспокою!»

Колега витяг книгу й почав уважно перегортати сторінки, доки не знайшов ту, яку шукав. Він простягнув книгу Афруз і вказав на місце на сторінці.

Афруз подивилася і побачила, що слова у цій книзі (це був 28-й вірш із 11-го розділу Євангелії від Матвія) такі самі, як і ті, які вона записала у своєму блокноті.

«Що це за книга?!» — здивувалася Афруз. Вона ніколи раніше не бачила Біблії. Колега розповів їй, що це за книга, і навіть запропонував купити для неї таку саму.

«Це стало початком моєї віри», — тихо промовила Афруз.

Це був перший крок на довгому й надзвичайно нелегкому для Афруз шляху.

ДЛЯ РОЗДУМІВ

Можливо, в історії Афруз, яка волила до Бога: «Яви мені Себе! Я в розпачі!», ви бачите себе. У такому разі будьте хоробрим, друже мій. Бог відповідає на молитви й справді потужно та відчутно являє Себе в нашому житті.

Але, можливо, ви зараз не в глибокому розпачі, й вам здається, що ця молитва не має до вас жодного стосунку. Якщо це так, то, може, ви християнин-колега з цієї розповіді. Якщо Бог дає вам змогу бачити потреби інших людей, чи готові ви відкрити Його Слово й дозволити йому вселити мир та надію в ці зневірені душі? Чи готові ви вказати своєму колезі, другові чи

сусіду на Того, Хто справді може дати мир та спокій? Напишіть у своєму щоденнику, чи ви нині в стані відчайдушного духовного пошуку, чи ж здатні допомогти тому, хто в ньому знаходиться. Як ви розумієте слова про те, що Ісус пропонує «заспокоїти» вас, хоч би як важко вам було?

МОЛИТВА

«Господи Ісусе, цього тижня я хочу побачити, як Твоя рука діє у моєму житті. Наповни мене наново; дай мені мир і спокій замість втоми та боротьби. Дозволь мені розповісти про Твій мир тим, хто його потребує. Амінь».

Ваш щоденник

Із мого щоденника

Коли Афруз показала колезі записані нею слова, у відповідь він указав їй на них у Біблії. Незабаром після цього вона отримала спасіння!

Хіба це не ЧУДО Боже?! Там, куди не можуть потрапити місіонери й де так важко дістати Біблію, Бог Сам являє Себе людям у снах та видіннях!

МОЛІТЬСЯ ЗА ПЕРЕСЛІДУВАНИХ ХРИСТИЯН

Розповідь Афруз про її особисту зустріч із Ісусом не є чимось незвичайним для представників мусульманського світу. Благовісники часто розповідають мені, що коли вони вперше зустрічають мусульманина, то запитують: «Чи не снилися вам останнім часом якісь незвичайні сни?»

Мусульмани вірять в існування єдиного Бога. Вони вірять, що Бога потрібно слухатися. Тому вони готові йти за Ним, коли Він являє їм Себе, коли Ісус доводить, що Він є Богом.

МОЛІТЬСЯ СЬОГОДНІ, щоб Святий Дух міг потужно діяти у мусульманських країнах та в усьому світі. Моліться, щоб мусульмани, індуси, атеїсти, буддисти й усі інші пережили надприродну зустріч з Ісусом Христом, пізнали Його могутню силу, мали спрагу до Його Слова й усвідомлювали свою потребу в Спасителеві.

ДЕНЬ 32

«ДОВЕДІТЬ, ЩО ВИ ХРИСТІЯНИ»

АФРУЗ — ЧАСТИНА 2

«Тож, що Бог спарував, — людина нехай не розлучує!»

ЄВАНГЕЛІЯ ВІД МАРКА 10:9

.....

Туреччина, 2003 р.

Віра Афруз зародилася в ту мить, коли якось пізно ввечері Ісус з'явився їй у кімнаті в рідному Ірані й сказав, що Він може дати спокій їй і всім, хто «струджений і обтяжений». Так Афруз знайшла у Спасителеві душевний спокій. Однак її земне життя в *Ісламській Республіці* Іран, після того як вона залишила Аллаха і пішла за Ісусом, стало набагато складнішим.

Коли Афруз спробувала знайти нову роботу, вона побачила, що жоден роботодавець не наймає її, щойно дізнається, що вона перейшла з ісламу в християнство, оскільки уряд Ірану створює проблеми для компаній, які працевлаштовують

«віровідступників». Навіть якби їй і запропонували роботу, це була б низькокваліфікована праця із найнижчою заробітною платою і без будь-яких переваг. Проте спроба знайти роботу була для Афруз лише початком переслідувань.

Афруз познайомилася з чоловіком-християнином, і вони вирішили одружитися. Вони провели весільну церемонію у церкві, а це викликало гнів влади.

У першу шлюбну ніч до їхнього готельного номера увірвалися співробітники поліції і заарештували молодят. «Звідки нам узагалі знати, що ви одружені?» — заявили вони й зажадали пред'явити документи, що підтверджують шлюб, видані місцевою мечеттю.

«На мені сукня, яка свідчить про те, що я наречена, — пояснила Афруз. — А на моєму чоловікові костюм нареченого!» Однак поліцейських не задовольнило її пояснення, і вони продовжували вимагати інформацію про те, де відбулося весілля і як звати пастора, який провів церемонію одруження. З'ясувавши особу пастора, поліція почала погрожувати йому арештом.

Зрештою подружжя звільнили, і вони вирішили переїхати в іншу частину Ірану, де нікому не відомо про те, що вони віровідступники. Хотілося сподіватися, що там тиск на них буде меншим. Однак навіть у цьому «безпечному» місці вони почали отримувати погрози від радикально налаштованих мусульман, які якимось чином дізналися, що вони покинули іслам, щоб іти за Ісусом Христом.

Після народження дочки на Афруз та її чоловіка посипалися нові переслідування і погрози. Вони назвали свою доньку християнським ім'ям Еммануель, і коли пішли отримувати свідоцтво про народження, чиновники почали вимагати «доказ» того, що це справді християнське ім'я, а також документи, які підтверджують, що вони християни. «Доведіть, що ви християни!» — заявили вони.

В Ірані віровідступництво може каратися смертною карою. Документи, які «доводять», що Афруз та її чоловік залишили іслам, одночасно є і «доказом» їхнього «злочину», і підставою для винесення смертного вироку. Проте навіть якби вони й захотіли отримати такі документи, яка б мечеть видала їх? Отримати документи про те, що людина перейшла з будь-якої іншої релігії в іслам, — річ дуже проста, а отримати будь-які документи, що підтверджують, що вона покинула іслам, практично неможливо.

Афруз із чоловіком молилися про те, щоб Бог втрутився у їхню ситуацію, і продовжували служити у своїй церкві. Афруз очолила жіноче служіння й навіть почала виїжджати в інші частини Ірану. Однак влада не забула про їхнє відступництво.

Коли настав час віддати Еммануель у дитячий садок, там відмовилися прийняти її, а також надати документи, які будуть потрібні для вступу до початкової школи. Афруз знала, що станеться далі: влада звинуватить її з чоловіком у тому, що вони неналежно дбають про доньку й не дають їй можливості здобувати освіту. А потім позбавлять батьківських прав і відберуть Еммануель.

Афруз і її чоловік змирилися з тим фактом, що слідування за Христом в Ірані може привести їх до в'язниці. Однак думка про втрату доньки, про те, що її заберуть у них і виховуватимуть як мусульманку, була для них нестерпною.

Після довгих молитов і пошуків рішень подружжя одностайно ухвалило: вони не можуть втратити Еммануель, надто великий ризик. Тому сім'я втекла з країни, спочатку до Туреччини (де я й зустрівся з Афруз, щоб узяти в неї інтерв'ю), а потім до однієї з країн Заходу.

Через кілька років після зустрічі з Афруз у Туреччині я отримав від неї листа електронною поштою. Вона почула моє радіоінтерв'ю, яке транслювалося однією з християнських станцій у місті, яке вона тепер називає своїм домом. Чи був я

тим Тоддом, з яким вона розмовляла в церкві в Стамбулі? Як радісно було дізнатися, що Бог, як і раніше, діє через їхню сім'ю і що тепер вони в безпеці!

Афруз продовжує служити Христу в своїй новій батьківщині й часто розповідає свою історію на жіночих групах, закликаючи віруючих повністю присвятити себе Ісусові.

ДЛЯ РОЗДУМІВ

Іноді Бог закликає нас сповідувати Його навіть перед обличчям переслідувань, негараздів і страждань, навіть наражаючи себе на ризик смертної кари. В інших випадках Він велить нам піти, щоб тиск ослаб і ми unikнули небезпеки. Апостол Павло звернувся до кесаря й зажадав права захищати свою віру перед вищою владою. Того самого Павла спустили з міського муру в кошику, щоб він утік із Дамаска й урятувався від тих, хто намагався позбавити його життя. Бог по-різному спрямовував його на різних етапах його життя та служіння.

А ви? Чи сміливо ви протистоїте опозиції, чи шукаєте способів unikнути конфронтації? Чи був час, коли Бог наказав вам мужньо відстоювати свою віру перед супротивниками євангельської звістки чи навіть гонителями? Чи був також час, коли ви відчували, що Він велить вам відійти, замовкнути та unikати прямої конфронтації? Озираючись назад, чи бачите ви мудрість Його керівництва? Якими були результати вашого послуху Богові? Напишіть про це у своєму щоденнику.

МОЛИТВА

«Господи Ісусе, допоможи мені чітко чути Твій голос і бачити Твій задум щодо мене. Дай мені мужності й сміливості у часи, коли Ти закликаєш мене твердо стояти у вірі; дай мені мудрості та благодаті в часи, коли Ти наказуєш мені піти чи відступити. У будь-якій із цих

ситуацій дозволь мені бути благословенням для навколишніх. В ім'я Твоє молюся. Амінь».

Ваш щоденник

Із мого щоденника

Після цього ми зустрілися з іранським християнином, про якого нам розповідав [ім'я не розголошується], і відправили йому десять Біблій мовою фарсі. Коли він прийшов до нас у готель, ми поговорили кілька хвилин, а потім поквапилися відпустити його, тому що персонал готелю викликав у нас недовіру — надто вже вони цікавилися тим, коли ми приходимо й ідемо, а також тим, хто приходить до нас.

Персонал готелю скося дивився на нас, особливо коли ми запрошували християн, із якими зустрічалися, у свій номер. Я не знаю, що вони думають, але у нас від їхніх поглядів по шкірі проступають сироти — ЗНАДАТО вже уважно вони стежать за кожним нашим кроком. Цікаво, чи підслуховували вони мої телефонні розмови? У готелі не було сигналу супутникового зв'язку, який позбавив би їх можливості підслуховувати...

ДЕНЬ 33

«НАВІТЬ У КОРАНІ НАПИСАНО, ЩО ІСУС ПРИЙДЕ!»

«Кожен, хто вірує, що Ісус — то Христос, той родився від Бога. І кожен, хто любить Того, Хто породив, любить і Того, Хто народився від Нього. Що ми любимо Божих дітей, дізнаємося з того, коли любимо Бога і Його заповіді додержуємо. Бо то любов Бога, щоб ми додержували Його заповіді, Його ж заповіді не тяжкі».

ПЕРШЕ ПОСЛАННЯ ІВАНА 5:1–3

.....

Бангладеш, 2005 р.

Коли я познайомився з Хасемом Шаркар, йому було сорок п'ять років і він жив з Ісусом лише шість місяців. За ці кілька місяців його віра вже коштувала йому дому й роботи. Але він

не збирався зменшувати обертів у свідченні про свого Господа, а тим більше зрікатися Його.

Шаркар — неписьменний чоловік середнього віку, який працював поденником у своєму селі. Він народився у мусульманській сім'ї і, як і його батьки та інші жителі села, усе життя дотримувався вчення ісламу.

Якось до села Шаркара приїхав благовісник і показав його мешканцям фільм «Ісус». Шаркар уважно подивився фільм. З ісламського вчення він знав, що Ісус був пророком, однак Ісус, якого він бачив на екрані, був *не просто* посланцем Бога. У Шаркара відразу ж виникло до гостя безліч запитань. Поки вони говорили, він міркував про побачене у фільмі й зрештою повірив у те, що Ісус — Син Божий, адже Він давав відповіді, які не міг дати Мухаммед.

«Я люблю Ісуса, — пояснив мені Шаркар, — бо Він єдиний Спаситель. Я розумію це й тому прийняв Його. Я дуже радий цьому дару!»

Бувши поденником, Шаркар щодня з'являвся у центрі села, щоб дізнатися, кому із землевласників потрібен найманий працівник. Але коли стало відомо, що він більше не мусульманин, а «невірний» і «віровідступник», йому перестали пропонувати роботу, а його грошові заощадження швидко вичерпалися.

І все ж це не похитнуло віри Шаркара, не змусило його мовчати. Він просто не міг не свідчити про Ісуса. Лише за кілька тижнів після того, як Шаркар увірував у Христа, він запросив кількох молодих односельців піти з ним на християнське богослужіння до сусіднього села. Чоловіки пішли, почули Добру звістку й теж прийняли Ісуса.

Тепер Шаркар був не просто віровідступником; він був місіонером, через якого й інші мусульмани відступають від віри. Тепер було недостатньо уникати його — його треба було покарати.

Розлючені мешканці села оточили Шаркара, й гнівна лайка швидко змінилася побиттям. Усе обличчя Шаркара набрякло, посиніло й кривило.

Але людина, яка не вміла читати, бачила у переслідуваннях випробування згори. «Я віддав своє життя Ісусові, — сказав він мені, — отже, це своєрідна перевірка, яка покаже, чи насправді я християнин, чи ні».

І Шаркар гідно витримав випробування. За шість місяців життя з Ісусом він привів до віри тридцять мусульман. Частину своїх аргументів він почерпнув із вчення ісламу, яке старанно вивчав змалку. «Навіть у Корані написано, що Ісус прийде! — часто повторював він. — Там сказано, що саме Він проведе останню п'ятничну молитву. Про це знають усі! Це ж вчення ісламу!»

Коли я познайомився з Шаркаром, він жив у «безпечному притулку», який «Голос мучеників» заснував для бангладеських християн, вигнаних їхніми сім'ями та громадами. День там починається з молитви о п'ятій тридцять ранку. Шаркар, як губка, вбирав знання про те, як слідувати за Христом і благовістити.

Не вміючи читати, цей чоловік вивчав Біблію за допомогою аудіозаписів: мав чотири Євангелії на касетах і касетний програвач із ручним заводом, ручку якого потрібно обертати, щоб слухати Писання.

Незабаром після повернення додому з Бангладеш я натрапив на уривок із праці Освальда Чемберса, який нагадав мені про Шаркара:

«Ми схильні думати, що людина, обдарована за природою, неодмінно буде добрим християнином. Насправді це зовсім не питання наших здібностей, а, навпаки, нашої нездатності, не того, що ми принесемо з собою, а того, що закладе в нас Господь... Єдине, що важливо, це те,

що ми, відгукнувшись на могутній поклик Бога, стали Його друзями. Суспільство послідовників Христових складається з людей, які усвідомлюють свою убогість. Бувши християнами, ми більше не ставимо особистих цілей, але прагнемо досягнення Божих цілей...»¹.

Читаючи цю цитату й згадуючи тих, із ким я познайомився у Бангладеш, я усвідомив, як глибоко закарбувалася в моєму серці історія Шаркара. Якби я склав список обдарованих людей, наділених різноманітними здібностями, то Шаркар, імовірно, не потрапив би навіть у його першу половину. Він не вмів читати й увірував лише шість місяців тому. Але коли справа доходить до здійснення Божих цілей, Бог обирає Шаркара в першому ж раунді! За шість місяців слідування за Христом він неодноразово потрапляв у неприємності, навіть пережив побої, бо не переставав свідчити навколишнім про Ісуса! Він уже привів до Христа тридцять мусульман!

Мої спроби виправдати себе й свою власну ліню здаються жалюгідними у світлі мужності, завзяття та нестримного свідчення про Христа такого сміливого віруючого, як Шаркар.

ДЛЯ РОЗДУМІВ

Про що змушує вас замислитись історія Шаркара? Чи покладаєтеся ви на свої «здібності» у служінні Христові, чи дозволяєте Йому давати вам силу й посилати вас туди, куди Він вважає за потрібне для досягнення Своїх цілей? Просіть Бога показати вам сфери вашого життя, у яких ви досі розраховуєте

---

1 Взято з «My Utmost for His Highest» Oswald Chambers, ред. James Reimann, авторське право © 1992 Oswald Chambers Publications Assn., Ltd. Використано з дозволу «Discovery House Publishers», Grand Rapids MI 49501. Авторське право захищено.

на власні здібності, а не на те, що Господь заклад у вас. Запишіть або обговоріть із другом-християнином, як ви можете більше покладатися на Христа, а не на себе самого.

МОЛИТВА

«Господи Ісусе, дякую Тобі за приклад мого брата по вірі Шаркара. Допоможи мені з такою самою старанністю служити Тобі й свідчити про Тебе тим, хто мене оточує, використовуючи всі таланти, навички та знання, які Ти даєш. Я ще раз присвячую себе досягненню Твоїх цілей, які більші й вищі, ніж мої власні. Амінь».

Ваш щоденник

Із мого щоденника

Я лежу на ліжку під москітною сіткою і намагаюся заснути.

Сьогодні ми здійснили п'ятигодинну поїздку з Дакки, яка також передбачала переправу на поромі ШИРОКОЮ-ШИРОКОЮ річкою. І це у сезон посухи! Потім, причаливши, ми перетнули іншу річку на каное, після чого пішки пройшли кілометр до місця призначення.

Наскільки все це далеко від Оклахоми — я маю на увазі не лише відстань, а й культуру та технології!

ЦИТАТИ ДЛЯ РОЗДУМІВ

«Хоч цього не так багато в цей вік безхребетної релігії, проте в Біблії багато написано про місце моральної рішучості в служінні Господу. Старий Завіт розповідає, що «склав Яків обітницю», а Даниїл «поклав собі на серце». Павло «вирішив забути усе, крім Ісуса Христа і Його смерті на хресті». Насамперед, у нас є приклад Господа Ісуса, який «тримав обличчя Своє, мов кремінь», і йшов прямо до Хреста. Усі вони та багато інших залишили нам приклад духовної величі, народжений твердою волею чинити Божу волю! Вони не намагалися злетіти на небо на хмарі, але з радістю прийняли той факт, що мають «приліплюватись до Господа й служити Йому всім серцем». Нам треба здатися — і в цей жахливий, чудовий момент у нас може скластися враження, що наша воля назавжди зламана, але це не так. У процесі завоювання душі Бог очищає волю й робить її єдиною зі Своєю власною, але ніколи не руйнує її!»

Е. В. Ґозер²

«І, покликавши знов апостолів, вибили їх, наказали їм не говорити про Ісусове Ймення, та й їх відпустили. А вони поверталися з синаedrіону, радіючи, що сподобились прийняти зневагу за Ймення Господа Ісуса».

Дії святих апостолів 5:40–41

---

2 А. W. Tozer, “Moral Determination,” SermonIndex.net, 27 жовтня, 2020, <http://www.sermonindex.net/modules/articles/index.php?view=article&aid=4693>.

ДЕНЬ 34

ПОКАЛІЧЕНІ РУКИ — ЧАСТИНА 1

«Але як покличуть Того, в Кого не ввірували? А як увірують у Того, що про Нього не чули? А як почують без проповідника? І як будуть проповідувати, коли не будуть послані? Як написано: "Які гарні ноги благовісників миру, благовісників добра!"»

ПОСЛАННЯ ДО РИМЛЯН 10:14–15

.....

Сеул, Корея, 2008 р.

Я ніколи не забуду руки пані Чхве... та її сльози.

Ми познайомилися зі Чхве Ен Чин у південнокорейському Сеулі, проте вона виросла на півночі від демілітаризованої зони в Корейській Народно-Демократичній Республіці, державі-самітниці, повністю закритій від решти світу.

Щоб зрозуміти характер переслідувань християн у Північній Кореї, варто трохи розібратися у вченні *чучхе*, ідеології північнокорейського режиму, яка насправді є релігією, що нав'язується кожному громадянину країни. *Чучхе*

(«самобутність») учить, що члени сімейного клану Кім, який керує державою, є божественними істотами.

Дітей навчають перед їжею промовляти «молитву подяки»: «Дякую, отче Кім Ір Сене, за нашу їжу». Кожен північнокореєць повинен співати «гімни» прославлення династії Кім із національної збірки гімнів, яка містить шістсот таких пісень.

Тому, якщо людина йде за Ісусом, це не лише питання належності до іншої, чужоземної та ворожої релігії чи «західної» ідеї. Вірити в те, що Ісус — Господь, означає вірити, що Кім Ір Сен не Господь, а це вже державна зрада. Уряд Північної Кореї невпинно вистежує й невтомно переслідуює зрадників, особливо тих, хто має «нахабство» поширювати такі ідеї серед своїх співгромадян.

Пані Чхве була одружена з впливовим урядовцем — людиною, яка має достатній авторитет, щоб одним розчерком пера звільнити когось із в'язниці. Він «поклопотав» за друга їхньої родини, і чоловіка випустили на волю. На знак подяки друг прийшов до них додому з подарунком: вологою запліснявілою книгою, яку, щоб сховати надійніше, тримали закопаною в землю.

«Це історія про Людину з небес, яка допомагає бідним, — сказав чоловік подружжю Чхве. — Хочете прочитати?»

Чхве ніколи не чули ні про Біблію, ні про Ісуса, але історія заінтригувала їх, тому вони прийняли подарунок. Щовечора пані Чхве ретельно зашторювала вікна будинку, щоб ніхто не міг зазирнути всередину. У Північній Кореї заохочується стеження за сусідами та повідомлення про будь-які підозрілі дії у їхніх будинках. А пані Чхве хотіла бути певна, що про них не повідомлять.

Потім господиня дому сідала у кут і з головою накривалася ковдрою, яка утворювала над нею невеликий, але щільний «намет», у якому можна було читати. Після цього вона обережно,

щоб не підпалити ковдру, запалювала свічку й бралася за читання старої запліснявілої книги.

Чоловік, який приніс їм цей подарунок, порадив спочатку прочитати п'ять частин книги, перш ніж читати її цілком: перший розділ, який називається «Буття», а потім чотири інші розділи, написані одним автором, якого звали Іван. Він порадив прочитати ці частини тричі, перш ніж перейти до решти.

Щоночі пані Чхве читала годинами, перш ніж загасити свічку, вилізти з-під ковдри й ретельно сховати книжку назад у надійну схованку. Після читання її ніс був повний чорної сажі від воску, а розум — сповнений запитань. Жінку полонила Людина на ім'я Ісус, описана в Євангелії від Івана. «У Ньому було життя...» — прочитала вона у 4-му вірші першого розділу. «Оце Агнець Божий, що на Себе гріх світу бере», — було написано у 29-му вірші цього ж розділу. З тієї ж Євангелії вона дізналася, що світ ненавидить Його, а з Першого послання Івана — що тих, хто піде слідом за Ним, світ також ненавидітиме.

Були тут і радісні обітничі, обітничі перемоги та благословення. «І оце перемога, яка перемогла світ: віра наша», — ішлося в 4-му вірші 5-го розділу Першого послання Івана.

Текст настільки інтригував, що в пані Чхве постійно виникали нові запитання, відповісти на які було нікому. Однак через кілька місяців у неї з'явилася можливість отримати відповіді на деякі з них. До неї в гості приїхав дядько, який тепер мешкав у Китаї. Якось за обіднім столом пані Чхве помітила, що перед тим, як приступити до їжі, дядько схилив голову. Поки вона спостерігала за тим, як він молиться, Святий Дух діяв у її серці, і вона згадала історії, які читала раніше. Так запитання зникли, і народилася віра.

Наступного ранку дядько навчив пані Чхве пісні: «О, благодать, — спасенний я, мене Господь звільнив: хоч мертвим був — вдихнув життя, сліпим був, та прозрів». Пізніше племінниці вдалося отримати дозвіл на візит до

дядька у Китай. Перебуваючи там, вона вперше пішла на зібрання християн і, перш ніж повернутися до Північної Кореї, помолилася з пастором.

У країні, де кожен зобов'язаний шпигувати за іншими, віра пані Чхве недовго залишалася таємницею. Незабаром її заарештували за звинуваченням у «релігійному шпигунстві» та «розповсюдженні антикомуністичних ідей».

Атмосфера в кімнаті змінилася, коли пані Чхве продовжила свою розповідь. Слухаючи про те, як Бог торкнувся її серця Доброю звісткою і дарував їй спасіння, кожен із нас прославляв Бога й дякував Йому. Тепер, коли ми почули, чого пані Чхве коштувала віра у Христа, наші серця стиснулися, а на очі нагорнулися сльози.

«Мене забрали в поліцію, — продовжила свою розповідь пані Чхве, — і жорстоко кували. Мене змушували ставати на стілець і били по колінах. Мене били по обличчю й по всіх інших частинах тіла. Усе моє обличчя було в синцях і ранах. Від мене вимагали, щоб я зізналася у шпигунських діях і назвала ім'я людини, яка принесла нам Біблію. Я повторювала, що я не шпигунка й не чинила жодних шпигунських дій, спрямованих проти уряду Північної Кореї. Я не назвала ім'я цієї людини і наполягала на тому, що я єдина, хто читала Біблію».

Коли тортури не дали бажаних результатів, поліція змінила тактику...

ДЛЯ РОЗДУМІВ

Ні пані Чхве, ні її чоловік ніколи раніше не бачили Біблії і гадки не мали, хто такий Ісус. Легко подумати: *у Північній Кореї, звісно, є люди, які не мають уявлення про Ісуса, але на Заході таке неможливо*. Однак і тут таке є. Може, ви знайомі з кимось, хто не має уявлення про Ісуса чи ніколи

не бачив Біблії? Можливо, це іммігрант чи біженець із іншої країни. Або людина, яка ніколи не мала справи з християнами. Запишіть кілька імен і складіть план, як поговорити з такими людьми, щоб розповісти їм про Ісуса.

МОЛИТВА

«Ісусе, будь ласка, допоможи мені не вважати саме собою зрозумілим те, що людям, які мешкають навколо мене, відомо про Тебе й що вони знають Твоє Слово. Допоможи мені бачити можливості для того, щоб розповідати тим, хто ще не чув, про Тебе й про Твої істини. Амінь».

Ваш щоденник

Із мого щоденника

Сьогодні зі мною стався найнеприємніший випадок! Схоже, вага середньостатистичного корейця не така, як у мене, тому що під час інтерв'ю з північнокорейцем, із яким ми сьогодні познайомилися, мій пластиковий стілець розвалився просто піді мною, і я впав на підлогу!

Не те щоб я відкинувся на спинку стільця або розійдувався на ньому... стілець просто зламався піді мною ні сіло ні впало! Вони довго вибачалися й одразу ж принесли мені інший стілець... але це мене дуже засмутило.

Напевно, час сігати на дієту.

ДЕНЬ 35

ПОКАЛІЧЕНІ РУКИ — ЧАСТИНА 2

«Бо кожен, хто родився від Бога, перемагає світ. А оце перемога, що світ перемогла, віра наша».

ПЕРШЕ ПОСЛАННЯ ІВАНА 5:4

.....

Сеул, Корея, 2008 р.

Коли фізичні тортури пані Чхве не змусили її назвати ім'я людини, яка дала їй Біблію, північнокорейська поліція змінила тактику. Вони вирішили завдати їй ще й моральних страждань.

Пана Чхве викликали в поліцію та повідомили, що якщо він дасть свідчення проти своєї дружини та визнає її «злочин», який полягає у зберіганні й читанні Біблії, то незабаром вона зможе піти додому.

Потім вони повернулися до пані Чхве: «Твій чоловік дав проти тебе свідчення. Отож буде краще, якщо ти сама у всьому зізнаєшся».

Згадуючи про зраду чоловіка навіть стільки років по тому, пані Чхве ледь могла продовжувати розповідь. Вона часто зупинялася, щоб перевести дихання і витерти сльози.

«Після цього мені зв'язали ноги, підвісили головою донизу й стали бити. У в'язниці мене били щодня, упродовж усього дня. Мене змушували вставати й простягати руки в маленьке віконце в дверях, а тоді били по руках трубою. Я вся стікала кров'ю. Руки були такими роздертими й розбитими, що я не могла навіть поворухнути ними».

Продовжуючи розповідати свою історію, пані Чхве витягла руки, щоб показати сліди тортур. Кілька пальців були неприродно зігнутими. Я не міг уявити собі біль, який відчуває людина, коли її б'ють трубою по пальцях.

Коли почався суд над пані Чхве, чоловік зрозумів, що його обдурили, і замість того щоб свідчити проти дружини, він сміливо став на її захист. Дивно, але після закінчення п'ятигодинного судового слухання її визнали невинною.

Однак «невинність» пані Чхве була неприйнятною для влади, тому рішення судді скасували та призначили новий судовий розгляд. Другий судовий процес тривав лише годину. Пані Чхве не могла виступити на свій захист, адже перед судом її так сильно побили і її обличчя було таким опухлим, що вона не могла промовити ні слова. Цього разу її визнали винною й засудили до п'ятнадцяти років позбавлення волі.

«У в'язниці я весь час молилася, — сказала нам пані Чхве, — навіть коли мене били».

Вона також згадала деякі вірші, які читала на покритих пліснявою сторінках своєї Біблії. Вона згадала слова Ісуса й перефразувала їх: «Кожному, хто вдарить тебе по правій щіці, підстав і ліву».

Вона трималася за обітницю, яку прочитала у Першому посланні Івана, що її віра зможе перемогти світ, і вірила, що це є істиною, навіть коли йдеться про світ, створений режимом Кіма.

Провівши у в'язниці всього рік, пані Чхве схудла настільки, що важила лише тридцять кілограмів. Коли чоловікові дозволили побачення з дружиною, вона благала врятувати її. Пан Чхве продав будинок і зібрав гроші в усіх рідних та друзів, хто тільки міг допомогти. Він віддав охоронцям гроші й телевизор, і його план спрацював: дружину відпустили.

«До цього, — розповіла нам пані Чхве, — я вірила гаслу: “Моя країна — найкраща у світі!” Але лише у в'язниці я усвідомила, яка насправді Північна Корея. Я сказала чоловікові: “Якщо виживу, я не хочу жити на цій землі, бо тепер знаю, що це за країна!”»

Згодом пані Чхве вдалося втекти до Китаю і потім перебраться до Південної Кореї.

Часто, зустрічаючись із християнами, ми бачимо, що їхні рани загоїлися і вони змогли повністю пробачити своїм гонителям. Із пані Чхве цього поки не відбулося. Вона досить докладно описала нам, як, на її думку, Кім Чен Іра (на той момент керівника Північної Кореї) варто покарати за ті жахи, котрі він творив зі своїми співвітчизниками. Бачачи її сльози та неприродно зігнуті пальці, ми, звичайно ж, розуміли її гнів.

Коли ми познайомилися з пані Чхве, вона *вела* непримиренну війну зі злим режимом, що поневолює її батьківщину, проте ця війна велася не бойовою зброєю, а духовною. Вона працювала у складі команди християнської радіостанції в Сеулі, яка транслює Святе Письмо та християнські програми через демілітаризовану зону у Північну Корею. Одне зі служінь цієї станції полягає в тому, щоб дати північнокорейським перебіжчикам, таким як пані Чхве, можливість розповідати свої історії у прямому ефірі, щоб їхні співвітчизники на батьківщині могли дізнатися правду про своїх «шановних вождів» та повідомити друзям та родичам, що

вони живі й дісталися безпечного місця — знайшли притулок у Південній Кореї.

Пальці пані Чхве розбило та покалічено; її рукам ніколи не повернути колишню спритність і силу, які були в них до того, як їх били трубою. Але голос її сильний, оскільки він прославляє Бога й проголошує віру, яка може перемогти світ — навіть світ держави-самітника, яким тепер безжально править Кім Чен Ин.

ДЛЯ РОЗДУМІВ

Грецьке слово, перекладене в Першому посланні Івана 5:4 як «перемагає», має значення «виходити переможцем». Ми, християни, «виходимо переможцями», коли твердо стоїмо у вірі, долаючи спокуси та гоніння — аж до смерті.

Розмова з пані Чхве нагадала мені, як важко пробачити своїм кривдникам. Хотілося б думати, що «перемогти» або «вийти переможцем» означає, що Ісус надприродним чином усуває наслідки гріхів інших людей у нашому житті й миттєво видаляє гіркоту, гнів та образу стосовно них. І хоча з деякими людьми так і відбувається, пані Чхве все ще намагається пробачити тим, хто завдав їй стільки болю. Можливо, ви теж перебуваєте у подібній ситуації. Якщо це так, будьте чесними перед собою і перед Богом. Попросіть Його пом'якшити ваше серце. Благайте, щоб Своєю Божественною силою Він допоміг вам «перемогти»: повністю пробачити й відкинути біль, гнів і гіркоту, які ви відчуваєте.

МОЛИТВА

«Господи Ісусе, дякую Тобі за те, що Ти пробачив мені мої гріхи. Дякую Тобі, що Ти помер на хресті, зазнавши покарання за все те

погане, що я зробив. Будь ласка, пом'якши моє серце і дай мені Твою силу, щоб «перемогти світ» і пробачити тим, хто образив мене, із такою ж готовністю, як і Ти дав мені Своє прощення. Амінь».

Ваш щоденник

Із мого щоденника

Наші валізи спускалися конвеєрною стрічкою в аеропорту Сеула. Їх обв'язали сталевими тросами й з'єднали між собою в невеликому ящику з яскравою милолюбивою лампочкою збоку. Під час попередньої зупинки ми купили ножі, які, як ми знали, викличуть захоплення наших хлопчиків; але, схоже, їх виявили під час просвічування валіз після прибуття в Сеул. Леза ножів були на п'ятнадцять сантиметрів довшими за норму, що дозволена для ввезення до Південної Кореї. Милолюбива лампочка мала повідомити митникам, що з нашим багажем не все гаразд... що нас і стривожило!

Нам довелося здати ножі на митному посту в аеропорту, а потім забрати їх (після сплати збору за зберігання!), коли ми повернулися до аеропорту, щоб летіти додому в США. Однак після нашого повернення ця процедура виявилася справжнім випробуванням. Співробітник митниці взяв два ножі, загорнуті в поліетиленовий пакет, і повів нас до виходу на посадку. Потім він піднявся в кабінку екіпажу, щоб отримати

дозвіл прийняти їх на борт. Після цього ножі нарешті позначили як зареєстрований багаж та помістили в багажне відділення.

Як СКЛАДНО привезти додому з Азії два ножі, які коштують менше ніж двадцять доларів!

(Примітка автора: це була остання поїздка, з якої я віз додому ножі для колекції хлопчиків!)

ДЕНЬ 36

ОДНА ПРОПОВІДЬ У ЛАОСІ

«Будьте ж виконавцями слова, а не слухачами самими, що себе самих обманюють. Бо хто слухач слова, а не виконавець, той подібний людині, що риси обличчя свого розглядає у дзеркалі, — бо розгляне себе та й відійде, і зараз забуде, яка вона є. А хто заглядає в закон досконалий, закон волі, і в нім пробуває, той не буде забудько слухач, але виконавець діла, — і він буде блаженний у діянні своїм!».

ПОСЛАННЯ ЯКОВА 1:22–25

.....

Лаос, 2011 р.

Ми познайомились у невеликій церковній будівлі на півночі Лаосу. Церква була примітивною спорудою, побудованою на цементній основі. Пластикові стільці, які використовувалися під час богослужінь, зберігалися складеними штабелями вздовж однієї стіни. Чотири-п'ять із них тепер стояли, утворюючи коло біля протилежної стіни. На них ми й розмістилися для розмови.

Було спекотно. Вентилятор, який працював у приміщенні, лише гаяв гаряче повітря, анітрохи не охолоджуючи його. Того дня ми взяли інтерв'ю у кількох лаоських християн, однак у моїй пам'яті назавжди закарбувався образ брата Фана й історія єдиної проповіді, яку він почув.

Фан народився у невеликому селі у віддаленій частині північного Лаосу. Подорослішавши, юнак захотів побачити світ; він волів мати більше можливостей, ніж могло запропонувати його село. Тому він вирушив до В'єнтьяна, столиці Лаосу.

В'єнтьян здавався Фанові, вихідцю із крихітного села, величезним. Шумний транспорт, тисячі моторолерів, юрби людей і яскраві вогні одночасно лякали та захоплювали його. Однак місто виявилося не таким гостинним, як сподівався Фан, а можливості, про які він чув, відкрилися не відразу. Він опинився на вулиці, не знаючи, коли наступного разу йому вдасться роздобути щось поїсти.

Фан чув, що в містах є місце, де можна безкоштовно отримати рис. Юнак не знав, чи це місце було вигадкою, чи воно існувало насправді, але він був таким голодним, що вирішив перевірити. У рідному селі Фанові сказали, що якщо він знайде будівлю з хрестом — і пояснили, як виглядає хрест, оскільки він ніколи раніше не бачив хреста, — то всередині зможе отримати рис.

Фан відчайдушно потребував тарілки рису.

Юнак знайшов церкву й невпевнено увійшов досередини. Розповідаючи мені про своє перше відвідування церкви, він не згадав про рис — ні про безкоштовний, ні про будь-який інший. Він із захопленням говорив про дивовижну історію, яку почув у цій церкві: про Бога Творця, Який послав Свого Сина, щоб заплатити за наші гріхи Його смертю на хресті, бо Він так сильно любить кожного з нас! Фан був настільки зворушений цією історією, що одразу зрозумів: він — грішник, який потребує того, щоб Ісус заплатив за його гріх. Він поговорив із пастором, помолився молитвою покаяння і

присвятив своє життя слідуванню за Ісусом, який прийшов у світ, щоб померти за нього.

Мені й досі невідомо, чи пригостив пастор того дня Фана обідом — він ні словом про це не обмовився. Він розповів лише про свою реакцію на чудову новину, яку почув.

Фан не міг стерпіти думки про те, що в його рідному селі ніхто ще не чув цієї дивовижної новини й у них немає шансів отримати мир і радість, які тепер є в нього, бо в їхньому селі немає будинку з хрестом. Тоді Фан вирішив, що він має змінити ситуацію.

Отож Фан знову сів у автобус і поїхав із В'єнтьяна, незважаючи на всі можливості, зокрема й заробітку, які пропонувало йому місто. Він провів багато годин у дорозі на північ, назад у своє крихітне село, звідки зовсім недавно поїхав. Фан зібрав там людей і сказав, що у В'єнтьяні він дізнався те, що їм усім дуже важливо почути.

Завдяки вірі Фана шістнадцять сімей із його села вирішили залишити буддизм та поклоніння духам предків і стати послідовниками Ісуса Христа. Фан привів до Господа понад сто чоловік, сам почувши лише одну проповідь!

Фан продовжував утверджуватися у своїй вірі, й у міру того, як юнак отримував нові знання, він сам, своєю чергою, навчав інших новонавернених зі свого села.

Однак віра і служіння Богові дорого коштували Фанові та іншим віруючим.

Християн, які відмовилися зректися «чужої релігії» і повернутися до колишнього способу життя, вигнали з села. Їм сказали: «Ви можете бути або християнами, або жителями нашого села. Вибирайте!» Фан та його паства обрали Христа. Влада прислала до села вантажівки з поліцейськими й оголосила, що всі християни повинні примусово залишити громаду. Ті, хто пішов за Ісусом, узяли з собою лише те, що могли забрати.

Їх загнали у вантажівки й вивезли з села, наказавши ніколи більше не повертатися.

Фан і його паства оселилися в іншому селі, але коли я зустрівся з ним, віруючим уже загрожували вигнанням і звідти. Однак ці погрози, здавалося, не лякали пастора Фана; він бачив, як Бог забезпечував потреби його маленької християнської громади після того, як їх вигнали з попереднього села. Невже Він залишить їх у біді, якщо таке станеться знову?

На той час, коли ми познайомилися з Фаном, він уже чув чимало проповідей — як у церкві, так і по радіо, яке транслювало євангельське вчення його народу. Але я ніколи не забуду, як багато Бог зробив у житті Фана через ту першу проповідь. Як вона могла принести такий плід у його житті та в житті його односельців? Ця проповідь у буквальному значенні змінила вічність для понад ста людей!

Через кілька років після зустрічі з Фаном я зустрівся з колегою з Південної Азії і поцікавився його подальшою долею. Мій колега теж пам'ятав Фана та його розповідь. Він сказав, що Фан раптово помер. Тепер наш друг приймає вічні нагороди, про які він чув у тій першій проповіді, — нагороди набагато більші, ніж тарілка безкоштовного рису!

ДЛЯ РОЗДУМІВ

Я, син пастора і місіонера, сидячи й стікаючи потом у спекотній лаоській церкві, одразу ж упіймав себе на думці: розповідь брата Фана дуже переконлива. Я чув більше, ніж одну проповідь. Насправді за останні п'ятдесят років я, мабуть, чув тисячі проповідей.

Але як часто я виходжу за двері своєї церкви, каплиці коледжу чи табору — чи вимикаю підкаст — і по-справжньому прислухаюсь до Божого послання, а не продовжую жити своїм

життям, ніби нічого не сталося? Начебто щойно я не почув повідомлення, яке має вічне значення для мене й для кожної людини, із якою я збираюся зустрітися цього тижня? На жаль, це відбувається дуже часто!

Брат Фан почув лише одну проповідь і, вийшовши з церкви, поспішив сісти в автобус і подолав багатогодинну дорогу назад у своє село, щоб привести шістнадцять сімей до спасіння. Ось навіщо слухати проповіді!

А ви? Коли ви востаннє вибігали за двері своєї церкви, шукаючи того, кому потрібно дізнатися Боже послання, яке ви щойно почули? Більшість із нас чинить так украй рідко.

Цієї неділі, коли ви вийдете з церкви, згадайте про брата Фана. Запишіть у свій щоденник духовну істину, уривок зі Святого Письма або приклад, який вас вразив. Тепер запишіть ім'я людини, з якою ви поділитися ними цього тижня.

МОЛИТВА

«Господи, Ти дав нам стільки всього! Ти дав нам матеріальні блага, вільний доступ до Твого Слова та можливість безперешкодно слухати посланців Твоєї істини. Будь ласка, допоможи нам правильно використовувати нашу свободу та твої благословення! Допоможи пам'ятати, що Твоє Слово є ключем до вічного життя, і охоче та регулярно розповідати про це життя тим, хто нас оточує. Амінь».

Ваш щоденник

Із мого щоденника

Ну ось, я сиджу біля аварійного виходу в передній частині салону літака авіакомпанії «Bangkok Airways». Стюардеса щойно пояснила мені, як відчинити двері аварійного виходу і коли їх потрібно відчиняти (щойно капітан дасть команду про евакуацію!).

Закінчивши пояснювати, вона з усмішкою попередила: «Тільки, будь ласка, не варто тренуватись чи нагадатись зробити це без команди».

МОЛІТЬСЯ ЗА ПЕРЕСЛІДУВАНИХ ХРИСТИЯН

Перше прохання, яке ми чуємо від наших братів і сестер по вірі, яких переслідують: «Моліться за нас!»

Їхнє друге прохання: «Дайте нам більше Біблій!»

Наші брати й сестри добре розуміють силу Божого Слова — силу, яка приваблює людей до Ісуса Христа, силу, яка укріплює віруючих і допомагає їм переможно долати переслідування.

МОЛІТЬСЯ СЬОГОДНІ за поширення Слова Божого по всьому світу, але особливо у ворожих до Євангелії країнах та тих, що обмежують її проповідь. Моліться, щоб у кожного віруючого в Христа, який там живе, була можливість мати власний примірник Божого Слова.

ДЕНЬ 37

«МИ ТАК СУМУЄМО ЗА НИМ!»

«І коли терпить один член, то всі члени з ним терплять; і коли один член пошанований, то всі члени з ним тішаються. І ви — тіло Христове, а зосібна — ви члени!»

ПЕРШЕ ПОСЛАННЯ ДО КОРИНТЯН 12:26–27

.....

Тітвенно-Східна Азія, 2019 р.

Її чоловік зник безвісти понад два роки тому. Його викрали на вулиці в Малайзії 2017 року в ході організованої військової операції, яка тривала менше сорока секунд від початку до кінця і в якій брали участь сім автомобілів та п'ятнадцять людей. Відтоді пастора Раймонда Коха ніхто не бачив. Його машину так і не знайшли. Якби члени сім'ї пастора не пройшлися будинками

й не знайшли запису викрадення із камер відеоспостереження, це виглядало б так, ніби Раймонд випарувався.

Я сидів із увімкненим цифровим диктофоном, тримаючи мікрофон перед дружиною Раймонда, Сюзанною, яка гірко плакала.

«Ми так сумуємо за ним! — сказала Сюзанна, і те, що по її обличчю потекли сльози, було зрозуміло навіть по аудіозапису нашої розмови. — Найскладніше — не знати, де він, що з ним сталося і як він зараз». Вона пояснила, як їй було нелегко з дітьми під час дворічного очікування та боротьби з власним урядом за інформацію про можливе місцезнаходження Раймонда. Два роки спроб, прохань, умовлянь, благань та намагань змусити владу Малайзії притягнути до відповідальності винних у «зникненні».

Сюзанна на мить замовкла, щоб зібратися з думками та заспокоїтися. Наступні її слова виявилися зовсім не тими, на які я очікував: «Але ми дякуємо Богові».

Далі вона подякувала Богові за любов християн усього світу, яку вони висловлюють у молитвах, листівках, листах та електронних повідомленнях і яка допомогла їй та дітям пережити темні дні та тривожні ночі. Їх підтримувала не лише Божа сім'я, а й Сам Бог — «Батько милосердя і Бог усякої втіхи» (див. 2 Коринтян 1:3).

«У цей час ми як ніколи відчували, що Бог є і Він поряд, — сказала вона. — Я пам'ятаю, що в перші три тижні я була дуже розгублена, у мене навіть ставалися напади паніки. Але ми вирішили усамотнитися, і це допомогло мені зосередитися на Богові, дивитися лише на Ісуса.

Мені дуже подобається 11-й вірш із 45-го Псалма: «Вгамуйтеся та знайте, що Бог Я...» Мені не треба мучитися і боротися, адже я можу просто заспокоїтися та бути впевненою, що Він зі мною і ніколи не залишить та не зрадить мені, а також що все допомагає на добре тим, хто любить Його й покликаний згідно

з Його задумом. Незважаючи на важкі обставини, я бачу, що Його благодаті достатньо».

Сюзанна переконана, що Бог готував пастора Раймонда до випробування, яке йому довелося пройти. За кілька місяців до викрадення вона помітила незвичайну глибину й насиченість його духовного життя. Він проводив у молитві більше часу, ніж зазвичай, і вивчив напам'ять дуже багато віршів зі Святого Письма. «Раймонд ішов на молитовні прогулянки рано-вранці приблизно на три години, — розповіла вона, — а також запам'ятовував уривки з Біблії, які потім цитував мені. Він говорив: «Я щойно вивчив напам'ять 15-й розділ Першого послання до коринтян». І часто я думала про те, що він чудовий приклад для наслідування. Він був дуже дисциплінованим».

Сюзанна не вважає, що чоловік мав якесь погане передчуття. Але було очевидно, що за кілька місяців до викрадення Раймонда Бог почав зміцнювати його віру. Сюзанна дякувала Богові за ті благословення, які могли допомогти чоловікові вижити в неволі. Вона розповіла, що він дуже проста людина, яку цілком влаштовує те, що його гардероб складається всього з трьох пар штанів і трьох сорочок. Вона також сказала, що Бог наділив чоловіка хорошим здоров'ям, він навіть грав у футбольній лізі з підлітками на кілька десятків років молодшими за нього. Вона була вдячна Господу за те, що Раймондові не потрібно щодня приймати ліки, яких викрадачі могли позбавити його.

Раймонд знав, що йому загрожує небезпека задовго до того дня, коли його викрали. Ще за кілька років до цього він отримав поштою невелику коробку. Коли він її відкрив, у ній виявилися дві кулі. Сюзанна також отримала дивну пошту: конверт, наповнений білим порошком, який міг бути отрутою. Послання було зрозумілим: припиніть своє служіння, інакше...

Однак Раймонд та Сюзанна не припинили служити Богові. Вони продовжували піклуватися про бідних і нужденних, пропонуючи їм допомогу та надію в ім'я Ісуса Христа. Вони

добре усвідомлювали ризик, на який наражають себе, але продовжували свою працю.

«Так, Раймонд продовжував служіння, навіть попри певні страх і занепокоєння. Але він відчував, що Господь закликає його виконувати Велике доручення і Він не робить різниці між людьми. Тому ми просто продовжували служити бідним, нужденним та знедоленим і робили це з Божою допомогою. Майже п'ять-шість років нам не надходило жодних загроз, тому ми думали, що все гаразд».

Так і було до того дня, коли Раймонд не повернувся додому.

Коли Сюзанна пішла в поліцейську дільницю, щоб подати заяву про зникнення чоловіка, замість того щоб розпитувати, де Раймонд був того дня, з ким він збирався зустрітися і якою машиною їздив, їй влаштували допит про їхнє з Раймондом служіння. Поліцейські не виявляли інтересу до пошуку Раймонда, але були надзвичайно зацікавлені в тому, щоб мусульмани-малайці не ставали християнами. У результаті Сюзанна перестала сподіватися на поліцію й сама розпочала пошуки. Саме її сім'я, а не співробітники органів безпеки знайшла відеозапис викрадення.

Я запитав Сюзанну, які почуття вона мала до чоловіків, які того дня 2017 року викрали пастора Раймонда. Її відповідь продемонструвала дивовижну духовну зрілість, але також і боротьбу за цю зрілість.

«Із самого початку я вирішила пробачити їм, бо вони не знають, що роблять. Я наслідую приклад нашого Господа Ісуса, тому в моєму серці немає нічого темного, — пояснила вона, — адже я хочу, щоб Бог діяв через мене. Але це було нелегко. За ці два роки, коли я зустрічалася з поліцейськими, яких допитували під час громадського розслідування Комісії з прав людини, мені кілька разів хотілося задушити їх, бо вони відверто брехали. Вони просто не йшли на співпрацю. Пам'ятаю, як одного разу, коли я їхала в машині, Бог докорив

мені, указавши на погане ставлення до поліцейських, і мені довелося зі сльозами покаятися перед Ним та визнати, що я маю молитися за поліцію. Уся система органів безпеки пронизана корупцією, загрузла у скандалах і злі, але я знаю, що мені потрібно дивитися на це ширше. Бог очищає Малайзію, і Йому необхідно підняти все темне та зле, щоб пролити туди Своє світло. Ми, християни, сіль і світло світу, маємо молитися, щоб у Малайзії здійснилася Божа воля.

Отож, Богові довелося спочатку розібратися зі мною, щоб я змогла простити кривдникам і молитися за них, тому що їм потрібно пізнати Господа. Щоб у Малайзії відбулися зміни, мають відбутися зміни у житті окремих людей».

ДЛЯ РОЗДУМІВ

Прожити роки після викрадення чоловіка Сюзанні Кох допомогли молитви та любов Тіла Христового. Напишіть у своєму щоденнику про те, як Христова Церква зміцнювала вас у розпал випробувань. Чи знаєте ви брата або сестру в Христі, які в цю мить потребують, щоб ви стали для них Тілом Христовим, що пропонує підтримку, допомогу та надію?

МОЛИТВА

«Господи Ісусе, дій у моєму серці так само, як Ти діяв у серці Сюзанні. Допоможи мені пробачити. Дай мені сили любити тих, хто мене оточує, і приводити їх у Твоє Царство — навіть тих, хто заподіяв мені шкоди чи завдав образи. Амінь».

Ваш щоденник

Із мого щоденника

Сюзанна каже, що вони щосили намагаються тримати історію Раймонда в полі зору громадськості, а також продовжувати чинити тиск на уряд, щоб він пояснив, що ж сталося. Тому вона позитивно поставилася до ідеї про те, щоб дев'ятсот із лишком радіостанцій розповіли про справу її чоловіка.

Слухати

Інтерв'ю з Сюзанною Кох можна знайти на сайті «Голосу мучеників» www.vom-gu.org у розділі «Радіо “Голос мучеників”».

ДЕНЬ 38

СОН НА ЦВИНТАРІ

«Свого тягара поклади ти на Господа, — і тебе Він підтримає,
Він ніколи не дасть захитатися праведному!».

КНИГА ПСАЛМІВ 54:23

.....

Сулейманія, Ірак, 2008 р.

Він ліг на землю. Прямо посеред цвинтаря. Притиснувся до надгробка на одній із могил. «Я намагався лягти якомога ближче до каменю, — розповів він нам, — щоб сховатися від вітру. Бо, знаєте, вночі дуже холодно».

Ми спеціально приїхали на цей цвинтар, щоб Заргуос показав, де він спав і як виживав упродовж шести місяців, коли, залишивши іслам та прийнявши Ісуса Христа як особистого Господа і Спасителя, він став безхатком.

Уперше Заргуос побачив Ісуса уві сні. Він пам'ятає точну дату, бо то була ніч перед смертю його матері. Уві сні Ісус з'явився у неймовірно яскравому світлі, такому

осяйному, що Заргуосові довелося заплющити очі від його сліпучості. Послання Ісуса було сповнене любові: «Не бійся! Прийди до Мене».

Після цього сну Заргуос спочатку пішов до традиційної церкви. Однак там священник сказав йому: мусульманам сюди не можна. Тоді Заргуос купив радіо й налаштував його на християнські програми. З однієї з них він дізнався адресу й написав туди листа, у якому розповів про те, що вві сні він бачив Ісуса й хотів би більше дізнатися про Нього та Його вчення. Заргуос отримав відповідь з іменами та номерами телефонів християн, які мешкали поблизу; він скликав їх та влаштував зібрання. Разом із іншими віруючими він помолився молитвою покаяння і присвятив своє життя Христові.

«З того моменту, як я увірував, почалися переслідування», — розповів Заргуос, коли ми сиділи у вітальні орендованого ним будинку. Першим, кому він повідомив про свою нову віру, була його дружина Чимін. Вона також була першою, хто розгнівалася на нього через це. Бувши дочкою імама та сестрою імама, вона не могла повірити, що її чоловік став віровідступником. *Що вони скажуть своїм сім'ям?*

Сім'я дружини Заргуоса почала зі спокійних умовлянь повернутися до ісламу. Але коли переконування не допомогло, ситуація загострилася: почалися крики та погрози, а за ними — стрілянина. Двох друзів, яких Заргуос узяв із собою, щоб вони допомогли йому укласти мир із родичами, застрелили. Троє втекли.

Сім'я Чимін не дозволила Заргуосові забрати додому дружину й двох дочок. Батько Чимін кричав, що шлюб із християнином суперечить законам ісламу, тому, якщо Заргуос християнин, його дочка та онуки залишаться в його домі.

Заргуос повернувся додому один. Через два тижні він сидів у вітальні свого будинку, коли у вікно влетіла граната. Вона вибухнула, але Заргуос дивом залишився неушкодженим. У

нього відібрали дружину й дітей, а тепер і саме його життя було в небезпеці. Чоловік утік із власного будинку й шість місяців жив на вулиці. Він брав у друга по кілька *динарів* на їжу, необхідну, щоб не померти з голоду, а вночі йшов на міський цвинтар і спав там.

Я запитав Заргуоса, у яких віршах Святого Письма він черпав сили, ночуючи на цвинтарі, розлучений із дружиною й доньками. Він процитував 23-й вірш з 54-го Псалма: «Свого тягара поклади ти на Господа, і тебе Він підтримає, Він ніколи не дасть захитатися праведному!»

Я здивувався:

«Заргуосе, невже, коли ви спали на землі на цвинтарі й вас розлучили з вашою сім'єю, ви *насправді* відчували, що Бог дає про вас?»

«Я завжди відчував, що Бог зі мною, — твердо відповів Заргуос. — Це був чудовий час, час молитви й духовного зростання, найкращий час у моєму житті, адже я його провів у спілкуванні з Богом».

Коли Заргуос розповідав мені цю історію, Чимін сіла на дивані поруч із чоловіком. Родичі тримали її у своєму будинку протягом шести місяців. Але вона вважала ганьбу шлюбу з християнином прийнятнішою, ніж ганьбу розлучення, і повернулася до чоловіка.

Коли до Заргуоса повернулася дружина, вона все ще дуже злилася на нього. Як він міг так учинити? І чому? Вона житиме з ним, але він має знати, що вона зовсім не рада його новій вірі.

Упродовж наступних двох років Чимін уважно спостерігала за тим, як її чоловік жив відповідно до своєї віри в Ісуса, незважаючи на величезні жертви, які йому доводилося принести за неї. Він втратив роботу, але зберіг віру. Він втратив стосунки з родичами, але зберіг віру. Вона погано ставилася до нього й виливала на нього свій гнів. Він терпів її гнів і відповідав їй

благословенням та любов'ю. Нарешті дружина зрозуміла, що вона не може більше опиратися.

«Що змінило вашу думку, — запитав я Чимін, — і допомогло зрозуміти, що Ісус — це істина?»

«Віра Заргуоса була настільки сильною, що я не могла не прийняти її і теж не піти за Христом. Я дякую Богові за віру мого чоловіка».

Чимін знала, що, якщо вона прийме віру чоловіка, її сім'я повністю й безповоротно відкине її. Вона знала, яку жертву приносить. Але те, що вона побачила в чоловікові, так вплинуло на неї, що вона готова була терпіти все, аби й собі отримати те, що було в нього.

Я поцікавився у подружжя, як це бути єдиними у вірі, а тепер і в благовісті та служінні. «Це набагато краще», — відповіла Чимін. Вона сказала, що продовжує молитися, щоб її родичі повірили у Христа, хоч, на її думку, це малоімовірно. «Але, — сказала вона, — для Бога немає нічого неможливого».

Наприкінці розмови я запитав, як люди у вільних країнах можуть молитися за них. Вони попросили помолитися, щоб Бог дав їм власний дім, тому що християнській сім'ї важко знайти орендоване житло. І попросили також особливо молитися про одну з їхніх дочок.

«А ще ми маємо послання для вільної церкви, — сказав Заргуос, дивлячись мені прямо в очі. — Міцно тримайтеся Біблії! Як показує наш досвід, благодать Біблії є причиною, через яку ми все ще живемо разом».

Я відповів, що це надзвичайно важливе послання.

Зворотний шлях до готелю тривав дві години через контрольно-пропускні пункти, на яких стояли люди зі зброєю. Дорогою я думав про чоловіка, який вважав за краще почувати на цвинтарі далеко від своєї сім'ї, аніж відмовитися від віри в Христа. А потім назвав цей час *найкращим часом у своєму житті, адже його було проведено у спілкуванні з Богом.*

ДЛЯ РОЗДУМІВ

Спостерігаючи за тим, як чоловік живе відповідно до своєї віри, навіть коли вона сердиться на нього й погано до нього ставиться, Чимін «не могла не прийняти» його віру. Вона хотіла й сама отримати те, що було в нього! Чи бачили ви таку віру в будь-кого зі своїх братів чи сестер-християн? Коли віра цієї людини вплинула на вас більше: коли вона жила в достатку та комфорті чи коли зазнавала труднощів і переживала невдачі? Чи подякували ви їй за приклад, який вона подала вам?

Що ще важливіше, чи живете ви відповідно до своєї віри так, що ті, хто вас оточує, «не можуть не прийняти» її? У своєму щоденнику опишіть, яким має бути життя по вірі.

МОЛИТВА

«Господи Ісусе, дякую Тобі за те, що Ти «не даси похитнутися праведникові». Дякую за те, що Ти використовуєш нас, навіть наші біль і нещастя, щоб повернути до Себе інших. Будь ласка, допоможи мені жити відповідно до своєї віри, так щоб люди навколо мене теж захотіли пізнати Ісуса — захотіли настільки сильно, що не змогли б не прийняти мою віру. Амінь».

Ваш щоденник

Із мого щоденника

Ми їхали у фургоні з кількома іракськими християнами, які допомагали нам у цій поїзді. Дорогою до Кіркука нас зупинили на контрольно-пропускному пункті десь у лушині. До нас підійшли двоє чоловіків у камуфляжній формі з автоматами АК-47, і один із них попросив показати посвідчення особи. Коли він побачив два паспорти громадян США, його очі, здавалося, засвітилися, і він наказав мені та моєму колезі вийти з фургона й іти за ним.

Те, що американців відокремили від інших пасажирів фургона, здавалося, не віщувало нічого доброго. Моє серце почало вискакувати з грудей, коли озброєний чоловік повів нас через горб вдалину від дороги так далеко, що фургон зник із поля нашого зору. Я був майже певен, що нас збираються викрасти.

Озброєний чоловік привів нас у маленьку будівлю з бляшаним дахом. Його командир хотів особисто привітати нас і розповісти, як він любить Америку і як американцям раді тут, у Курдистані! Після того як я знову почав дихати, мені захотілося сказати йому, наскільки було б краще, якби він сам підійшов до фургона, щоб повідомити нам про це! А тепер мені не завадило б змінити штани!

Як виявилося, це були курдські залоги Пешмерга (воєнізовані формування в Іракському Курдистані), які справді люблять Америку!

ДЕНЬ 39

МОЛИТИСЯ ЗА СВОГО КАТА

«Так само дружини, — коріться своїм чоловікам, щоб і деякі, хто не коріться слову, були приєднані без слова поведженням дружин, як побачать ваше поведження чисте в страху. А окрасою їм нехай буде не зовнішнє, — заплітання волосся та навішання золота або вбирання одерж...»

ПЕРШЕ ПОСЛАННЯ ПЕТРА 3:1–2

.....

Ефіопія, 2005 р.

Негасі мав рацію, що його шлюб — союз двох місіонерів, але він помилявся щодо того, хто з подружжя успішніший місіонер!

Я познайомився з Негасі у церкві на півдні Ефіопії — районі, де більшість населення сповідує іслам. При церкві також була початкова школа — до четвертого класу — і коли ми брали інтерв'ю у переслідуваних християн, то чули голоси дітей і бачили у вікно, як вони грають у футбол та інші ігри.

Негасі був одним із пасторів, який приїхав, щоб взяти участь у семінарі, що проводила церква, а також зустрітися з «ференги» (іноземцями).

Я запитав Негасі, чи був він раніше мусульманином.

«Так, був».

Я запитав, чому він вирішив залишити іслам і прийняти Ісуса.

«Це не я вибрав Ісуса, — не замислюючись, відповів він. — Це Ісус — Він вибрав мене!»

Потім Негасі розповів мені історію свого шлюбу.

Негасі поклав око на молоду жінку, яку ми назвемо Іфе. Одного разу він пожартував із нею, і вона вигукнула: «Заради Ісуса!»

Негасі знав, що Іфе народилася у мусульманській сім'ї, тому вважав, що вона мусульманка, як і він. Але тепер він зрозумів, що її слова могли означати лише одне: ця жінка — християнка. Розуміючи, яку віру вона сповідує, Негасі привів її до себе додому і змусив вийти за нього. «Він одружився з нею проти її волі», — пояснив перекладач. Щиро кажучи, я не хотів ставити надто багато запитань, бо це й так уже звучало жахливо. Як міг чоловік, який *змусив* жінку вийти за нього заміж, стати пастором? І що за шлюб міг утворитися за таких обставин? Як виявилось, шлюб двох місіонерів!

Іфе присвятила себе молитві за чоловіка. Хоч би що він робив, вона молилася за нього. Метою Негасі було повернути дружину в іслам. *Будь-якими* засобами!

«Я бив і мучив її три роки, але вона була такою твердою у своїй вірі, що не зрікалася її», — розповів він. Усі ці роки її хоробрість і терпіння викликали в ньому лютю.

Через три болісні роки їхнього спільного життя Бог відповів на молитви Іфе.

Одного разу вночі Негасі сидів за зачиненими дверима й звершував *салат* — обов'язкову для мусульманина молитву.

Була північ, але раптово кімната наповнилася світлом і з'явився Іса (Ісус). Негасі сказав, що побачив Його поранені руки.

«Кому ти молишся? — запитав його Ісус, а потім сказав, що Він набагато могутніший, ніж Мухаммед, і що Він знав Негасі ще в утробі його матері. — Я — Той, Хто піклувався про тебе весь цей час».

Коли зійшло сонце, Негасі попрямував через річку до найближчої церкви. Була неділя, і члени церкви зібралися на богослужіння. Вони зовсім не раді були бачити Негасі, якого знали як радикально налаштованого мусульманина, що переслідував християн, зокрема й свою власну дружину.

«Що тобі потрібно? — вигукнули йому християни ще здалеку. — Ти ж ненавидиш Ісуса!»

«Ісус сказав мені прийти сюди», — крикнув у відповідь Негасі. Один зі служителів почав розпитувати його й переконався, що Негасі справді хоче жити з Христом. Перш ніж помолитися з ним, йому пояснили, що означає залишити іслам і піти за Ісусом: це означає зазнавати гонінь.

«Тебе переслідуватимуть, — додали вони, — за те, що ти християнин. Тобі можуть заподіяти шкоди. Що ти скажеш на це?»

Відповідь Негасі була проста:

«Ісус, який привів мене сюди, подбає про мене. Він не залишить мене!»

Коли Негасі повертався додому з церкви, настав час мусульманської молитви. За звичкою чоловік схилив коліна. Але замість того, щоб промовити обов'язкову мусульманську молитву, він попросив Ісуса відкрити його розум, відкрити його уста й серце, щоб краще пізнати Його.

Коли Негасі розповів дружині, що його відвідав Ісус, Іфе закричала: «Алілуйя! Алілуйя!», та так голосно, що сусіди подумали, що чоловік знову б'є її.

Члени церкви запевнили Негасі, що незабаром почнуться переслідування, і їхні припущення швидко справилися. Через

кілька днів група місцевих мусульман схопила Негасі й зажадала, щоб він прочитав мусульманську молитву. Оскільки він вивчав арабську мову, він спробував захищатися словами з Корану: «У самому Корані написано, що Ісус — син Бога, а Мухаммед — лише пророк». Однак мусульман це не переконало. Вони дали Негасі тиждень для того, щоб передумати й повернутися в іслам. Якщо він цього не зробить, вони пообіцяли знову прийти й вести проти нього *джихад*.

За тиждень мусульмани з'явилися знову. Один із них приставив до шиї Негасі мачете. Чоловік, який бив свою дружину три роки, став сміливим благовісником менш як за три тижні. «Якщо я помру, проповідником стане мій син, — запевнив він нападників. — Якщо ви поріжете мою плоть, то кожен, хто доторкнеться до неї, стане християнином. А на тому місці, де я помру, буде збудовано церкву». На диво натовп розійшовся.

Однак погрози тривали. Іншого разу радикально налаштовані мусульмани прийшли до будинку Негасі, коли його там не було. Вони замкнули Іфе та їхнього сина, а потім підпалили дім. Жінка, яка терпіла побої протягом трьох років і невпинно молилася за спасіння свого чоловіка, горіла полум'яною вірою так само, як тепер горів її дім. «Бог Шедраха, Мешага та Аведнего — мій Бог!» — кричала вона, коли полум'я спалахнуло. Вона та її син вийшли з палаючого будинку цілими та неушкодженими.

Коли ми познайомилися з Негасі, він сказав, що вони з Іфе обоє благовісники. Він працює з чоловіками, а вона — з жінками. Їм довелося залишити рідне село, але вони продовжують проповідувати Добру звістку, куди б не пішли і з ким би не зустрілися. Їхній шлюб воістину союз двох місіонерів, хоча, звичайно, не такий, яким колись його уявляв собі Негасі.

ДЛЯ РОЗДУМІВ

Я б ніколи не порадив жодній дружині терпіти насильство, подібно до Іфе. Однак Бог використовував її готовність відповідати добром на зло та наполегливість у молитві, щоб змінити серце чоловіка й започаткувати дивовижне служіння. Чи є у вашому житті сфера, в якій вам потрібно виявляти більше милосердя та наполегливості в молитві? У своєму щоденнику або під час обговорення з другом-християнином дослідіть ту сферу, в якій вам потрібно виявляти наполегливість, навіть якщо вам хочеться залишити свою працю.

МОЛИТВА

«Господи Ісусе, дякую Тобі за те, що навіть найпідліша людина може отримати Твою милість. Допоможи мені ніколи не припиняти молитися про тих, кого Ти посилаєш на моєму шляху, хто ще не знає Тебе, навіть якщо вони виявляють злобу й жорстокість стосовно мене. Амінь».

Ваш щоденник

Із мого щоденника

Останній чоловік, із яким ми розмовляли [сьогодні], був мусульманином, який одружився з гівчиною-християнкою — проти її волі. Упродовж трьох років він бив її і намагався принусити стати мусульманкою — доки у видінні йому не з'явився Ісус, Який сказав: «Іди за Мною». Чи можна уявити себе на місці цієї дружини, яка витримала роки побоїв, щоб привести чоловіка до Христа? Оце так! Відтоді як він прийняв Господа, його не раз били й мало не вбили, але він продовжує своє служіння.

ЦИТАТА ДЛЯ РОЗДУМІВ

«Смерть — найщасливіший день у нашому житті.
Ми маємо радіти йому найбільше, бо це
наш перехід до нашої справжньої батьківщини».

Моріс Торней (1910–1949)¹

---

1 John Foxe and The Voice of the Martyrs, Foxe: Voices of the Martyrs (Washington, DC: Salem Books, 2019).

ДЕНЬ 40

ДУХОВНА СПАДЩИНА

«Сказав же йому його пан: "Гаразд, рабе добрий і вірний! Ти в малому був вірний, над великим поставлю тебе, — увійди до радощів пана свого!"»

ЄВАНГЕЛІЯ ВІД МАТВІЯ 25:21

.....

Хальмахера, Індонезія, 2003 р.

Найкраще у більшості моїх поїздок за останні двадцять три роки — це їхній кінець. Як я люблю повертатися додому, до дружини й синів! Зворотний шлях завжди такий довгий, що здається, ніби він ніколи не скінчиться. Або, можливо, мені просто не терпиться обійняти дружину, погратися з синами, поспати у власному ліжку, розпакувати валізу й узятися до праці над історіями, привезеними з поїздки.

Наша спільна сорокаденна подорож із вами, любий мій читачу, добігає кінця. Я сподіваюся, що й ви присвятите час

тому, щоб «розпакувати» історії, які ви почули, а також, що ще важливіше, уроки, які Бог бажає викласти вам на прикладах переслідуваних християн, які живуть у різних країнах світу.

Замість останньої історії я хочу описати вам фотографію.

Скільки разів я не дивився б на це фото, щоразу для мене це надзвичайно важко. Я зробив цей знімок в Індонезії у 2003 році. Це могила. Однак ця могила порожня.

Якось я зі своїми колегами відвідав острів Хальмахера в східній частині Індонезії, у регіоні Молуккські острови, де протягом кількох років до нашого візиту були жорстокі переслідування християн. Першими на острів християнство принесло голландське подружжя місіонерів, яке прибуло на Хальмахеру в 1860-х роках.

Мені майже нічого не відомо про цю сім'ю, окрім того, що вони приїхали, щоб принести на цей острів Євангелію, померли і їх поховали там, поряд із будинком, який вони збудували на пагорбі з краєвидом на прекрасне прісноводне озеро. Я не знаю, до якої деномінації вони належали, скільки мали дітей і як довго вони там прожили, перш ніж перейшли у вічність. Я не знаю, чи мали вони честь стати свідками того, як остров'яни масово приходили до Христа, чи вони старанно працювали впродовж багатьох років, лише щоб побачити, як один-два індонезійці увірували в Ісуса; а може, їм так і не пощастило побачити жодного наверненого.

Я знаю лише, що це подружжя жило, служило Богові й померло на цьому острові. І було поховане у цій могилі.

Можливо, про це важко судити з фотографії, але їхня могила зараз порожня. У могилі, де поховали цих місіонерів, більше немає кісток.

За кілька років до того, як я відвідав це місце, на Хальмахері шаленіли ісламські радикали. Наша команда бачила кілька спалених церков. Ми зустрічалися з християнами, на яких було скоєно напади, які отримали поранення й стали свідками звірських убивств членів їхніх сімей. Однак ісламісти нападали не лише на церкви, християнські будинки та на самих християн. У розпеченій люті та шаленому гніві вони не задовольнялися нападом лише на *сучасну* церкву.

Несамовитий натовп був настільки розлютованим цією могилою понад сторічної давнини, що вони викопали кістки подружжя голландських місіонерів і спалили їх. Вони розвели багаття, щоб спалити останки й стерти з цієї «мусульманської» землі будь-які сліди християнства, навіть його «витоки», перше християнське свідчення, яке існувало на острові.

Мені майже нічого не відомо про цю сім'ю. Однак я знаю одне: це голландське подружжя залишило дивовижну духовну спадщину і вона була настільки значущою, що через понад

століття після їхньої смерті їхнє служіння все ще викликало шал у ворога. Він був розлючений тим, що вони наважилися прийти на його територію і встановити там прапор Євангелії. Він і досі шаленіє за кожен втрачений метр землі, за кожную втрачену душу, яка тепер проведе вічність на небесах. *Як вони посміли!* Понад сто років після смерті цих сміливих Божих дітей люди показали нам місце, де колись поховали їхні кістки, і сказали: «Вони були християнами!»

Любий читачу, якщо через сто років після вашої смерті диявол усе ще шаленітиме через те, як *ви* прожили своє життя, і через те, що ви були полум'яним свідком Христа, — це знак високої честі та дивовижна духовна спадщина! Під час нашої спільної сорокаденної подорожі ми з вами познайомилися із багатьма такими людьми — людьми, життя та християнське свідчення яких ще довго доводитимуть диявола до шаленства. І тепер, день за днем, місяць за місяцем, доки Господь продовжує нам життя, ми маємо ухвалювати рішення бути такими ж і жити таким самим життям, сповненим віри в Нього й служіння Його Царству.

ДЛЯ РОЗДУМІВ

Якою ви хочете бачити свою духовну спадщину? Чи хочете ви, щоб диявол продовжував лютувати на вас ще тривалий час після того, як ви помрете і возз'єднаєтеся з Богом на небесах? Напишіть у своєму щоденнику про спадщину, яку ви прагнете залишити тут, на землі. Що ви зробите *сьогодні*, щоб примножити ту духовну спадщину, яку збираєтеся залишити?

МОЛИТВА

«Господи Ісусе, зміцни мене й дай мені сили жити для Тебе так сміливо, щоб моє життя залишило значний слід на довгі роки тут, на

землі, а також у вічності через людей, серця й життя яких Ти торкаєшся через мене. Допоможи мені з терпінням і наполегливістю творити свою спадщину, день за днем, крок за кроком, слово за словом, свідкуючи про Тебе та Твою любов усім навколо. Амінь».

Ваш щоденник

Із мого щоденника

Нападники з ополчення «Ласкар Джихад» (у перекладі з індонезійської «Воїни джихаду» — ісламістське антихристиянське індонезійське ополчення, засноване й очолюване Джафаром Умаром Талібом, яке нині розпалося) прийшли з моря та джунглів, тому місцевим мешканцям нікуди було тікати. На одному зі знімків, зроблених нами, стоять близько двадцяти людей, близькі родичі яких загинули внаслідок цього звірського нападу.

Тієї хвилини цієї поїздки я читаю Послання до римлян, і сьогодні мені випало прочитати наступний вірш:

«Отже, насамперед дякую Богові моему через Ісуса Христа за всіх вас, що віра ваша звіщається по всьому світові» (Римлянам 1:8).

Це чудовий вірш, який якнайкраще висловлює суть служіння «Голосу мучеників»: ми звіщаємо віру переслідуваних дітей Божих по всьому світу.

ПОДЯКА

Той факт, що ви тримаєте цю книжку в руках, — здійснення моєї багаторічної мрії. А мені чудово відомо, що мрії не здійснюються без сторонньої допомоги!

Насамперед я висловлюю глибоку вдячність переслідуваним християнам, із якими я зустрічався і в яких брав інтерв'ю за останні двадцять три роки. Часто те, про що я намагаюся поговорити з ними, — одні з найболючіших і найважчих переживань у їхньому житті. Проте вони охоче ділилися ними, дозволяли мені ставити запитання і довіряли свої дорогоцінні свідчення моїм диктофону та перу. Для мене розмови з ними — висока честь. Дякую вам, мої брати й сестри в Господі. Сподіваюся, я гідно передав ваші історії.

Моя дружина Шарлотта довіряла мене Богові щоразу, відправляючи у подорож до найбільш небезпечних для християн куточків світу, а іноді й сама вирушала зі мною на зустрічі з героями віри, яким служить «Голос мучеників». Вона — мій партнер у житті й служінні та мій найкращий друг. Немає іншої людини, із ким я хотів би вирушити в дорогу або повернутися додому так, як із нею!

Камерон і Кедрик, наші сини, молилися за мене, піклувалися про маму й терпляче вислуховували історії, які я розповідав після повернення з кожної поїздки (іноді навіть охоче!). Тепер вони чоловіки, глави своїх власних сімей, обтяжені обов'язками та роботою. Я вдячний, що їхнє життя свідчить про те, що вони люблять Ісуса! Даніель і Лора, наші невістки, стали нам

доньками. Нарешті у нас з'явилися дві дочки! Наші хлопчики зробили чудовий вибір, і ми обожаємо обох наших дівчаток!

Мої батьки, Філ і Люсіль Неттлтоні, продемонстрували мені життя, посвячене Христові та Його Тілу. Своїм першим кроком до служіння у «Голосі мучеників» я вважаю той день 1982 року, коли наша сім'я поїхала зі США на місіонерське служіння до Папуа — Нової Гвінеї. Відтоді мої батьки служили в різних місцях, виконуючи різні ролі, та літали на багатьох літаках! Їхня любов до Бога й вірність у служінні Йому та людям продовжують надихати мене на кожному етапі мого життя.

Упродовж багатьох років я хотів написати цю книжку, проте дуже довго не міг по-справжньому зібратися з думками та взятися за перо. Ситуація змінилася, коли я попросив свого друга й колишнього колегу доктора Сіда Вебба стати моїм помічником у цій справі. Він милостиво, але наполегливо тиснув на мене, щоб я брався до роботи; без його допомоги ця книжка й досі була б у моїх мріях, а не у ваших руках. Дякую, докторе Сіде!

Я глибоко вдячний за любов і підтримку моїм друзям та колегам із «Голосу мучеників»:

Коул Річардс, мій керівник, нинішній президент «Голосу мучеників», завжди ратував за цю книжку й радіостанцію «Голос мучеників» та підтримував мене. Я вдячний за його керівництво.

Джим Дау, колишній президент «Голосу мучеників» дав зелене світло проєкту «Радіо “Голос мучеників”». З першого ефіру Джим повірив у програму й підтримав її (і мене) як словами, так і бюджетними коштами. Дякую, Джиме.

Кріс Робінетт допоміг підтримувати зв'язок із «Moody Publishers», а також тримав на контролі всі питання, пов'язані з публікацією книжки, дозволяючи мені повністю зосередитися на тому, щоб якнайкраще записувати свідчення переслідуваних християн.

Шеріл Одден багато років тому запросила мене стати до лав служителів, які працюють із переслідуваними християнами, і прийняла на роботу в «Голос мучеників», тим самим докорінно змінивши хід мого життя. Вона та Девід Роббінс надали величезну допомогу в насиченні тексту цитатами зі Святого Письма, написанні уривків для роздумів, а також у вдосконаленні тексту цієї книжки. Я дуже вдячний за їхній внесок.

Співробітники відділу Міжнародного служіння «Голосу мучеників» — я впевнений, що вони заперечували б, якби я оприлюднив їхні імена! — чудові партнери по служінню й віддані Богові служителі, які допомагають членам нашої переслідуваної християнської сім'ї. Під час майже кожної з поїздок, про які ви читали, співробітники цього відділу були моїми щогодинними попутниками через інтенсивний обмін повідомленнями та інформацією. Вони опрацьовували деталі поїздки, радили, у кого взяти інтерв'ю, підшукували перекладачів, надавали додаткову інформацію про ситуацію, допомагали мені уникати (майже завжди!) неприємностей і завжди полегшували мою працю. Мені подобалася можливість подорожувати з ними та краще пізнавати їх як своїх колег, братів, сестер та друзів.

Тім, Олівія та Х'ю відіграють ключові ролі у виробничому процесі «Радіо “Голос мучеників”». Джеремі Бертон у всі дзвони дзвонив про мене й мою нову книжку. Джон Вілке був моїм публіцистом і відкривав мені двері для спілкування з десятками тисяч людей через різні засоби масової інформації. Роджер Кемп і його команда в «RK Media» (я називаю їх «Офіс «Радіо “Голос мучеників” на Західному узбережжі») у геометричній прогресії розширили охоплення «Радіо “Голос мучеників”», отже, і територію поширення свідчень переслідуваних членів нашої християнської сім'ї.

Я вдячний кожному членові сім'ї «Голосу мучеників» і хотів би згадати кожного на ім'я, проте, на жаль, це неможливо. Вони

надають матеріали для щотижневої радіопрограми, поміщають свідчення переслідуваних християн у щомісячний бюлетень «Голос мучеників» (пишуть статті, обробляють фотоматеріали, створюють дизайн), діляться ними в соціальних мережах і на конференціях «Голосу мучеників», упаковують та відправляють гуманітарну допомогу по всьому світу, знаходять авіаквитки, несуть відповідальність за процес надходження пожертвувачів, забезпечення безпечної роботи наших комп'ютерів, оплату рахунків та підтримання в хорошому стані приміщення офісу нашої місії. Для мене велика честь працювати разом із цими братами й сестрами, які люблять Ісуса та вірно служать Його переслідуваному Тілу.

З командою «Moody Publishers» також було приємно працювати. Емі Сімпсон швидко вловила моє бачення цієї книжки; саме вона проробила копітку працю з переходу цієї книги з мого комп'ютера у ваші руки. Доктор Кевін Еммерт відредагував і відточив мій рукопис, зробивши так, що кожна історія сяє ще яскравіше і ясніше. А команда дизайнерів створила приголомшливу обкладинку, яка так гарно передає мотив подорожей, та внутрішнє оформлення сторінок, яке перевершило всі мої очікування. Дякую кожному членові команди «Moody Publishers»!

І, нарешті, мій любий читачу, дякую вам! Я сподіваюся, що зустрічі з переслідуваними членами нашої християнської сім'ї упродовж сорока днів зміцнять вашу віру. Якою б не була ціна нашого покликання і якою б не була наша жертва, Ісус гідний цього!

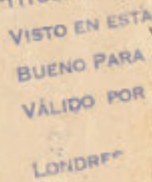

ЗМІСТ

ДЕНЬ ВІД'ІЗДУ: Контрольна перевірка перед вильотом	9
ДЕНЬ 1: Непідконтрольні нам обставини	17
ДЕНЬ 2: «Раніше я часто бив його»	23
ДЕНЬ 3: «У нас є все, що нам потрібно»	29
ДЕНЬ 4: «Я можу потонути, навіть приймаючи душ»	35
ДЕНЬ 5: «Що з цього краще?»	41
ДЕНЬ 6: «Надія давала мені сили»	49
ДЕНЬ 7: Прагнення стати найкращим	55
ДЕНЬ 8: «Найчудовіший час у моєму житті»	61
ДЕНЬ 9: Переслідування — закономірність, а не випадковість ..	69
ДЕНЬ 10: «Ми довго молилися...»	75
ДЕНЬ 11: Напад страху в Еритреї	83
ДЕНЬ 12: «Якщо Бог може використовувати нас...»	89
ДЕНЬ 13: Зразок святості	95
ДЕНЬ 14: Пальто, пробите кулями	103
ДЕНЬ 15: Свідчення віри	109
ДЕНЬ 16: «Це був чудовий час!»	115
ДЕНЬ 17: «Тепер він ще більше любить Бога»	121
ДЕНЬ 18: Радіти Божому задуму	129
ДЕНЬ 19: В'язнична Біблія	135
ДЕНЬ 20: «Усі ми знаємо...»	141
ДЕНЬ 21: Подвійна частка — Частина 1	149
ДЕНЬ 22: Подвійна частка — Частина 2	155
ДЕНЬ 23: Подвійна частка — Частина 3	161
ДЕНЬ 24: Подвійна частка — Частина 4	169
ДЕНЬ 25: Подвійна частка — частина 5	175

ДЕНЬ 26: «Якби весь світ повірив...»	181
ДЕНЬ 27: Проповідь на похороні	187
ДЕНЬ 28: «Можеш підтертися цими папірцями!»	193
ДЕНЬ 29: «Нікому не зупинити проповідь Євангелії!»	199
ДЕНЬ 30: Слідами апостолів	205
ДЕНЬ 31: «...І заспокою вас»	211
ДЕНЬ 32: «Доведіть, що ви християни»	217
ДЕНЬ 33: «Навіть у Корані написано, що Ісус прийде!»	223
ДЕНЬ 34: Покалічені руки — Частина 1	229
ДЕНЬ 35: Покалічені руки — Частина 2	235
ДЕНЬ 36: Одна проповідь у Лаосі	241
ДЕНЬ 37: «Ми так сумуємо за ним!»	247
ДЕНЬ 38: Сон на цвинтарі.	253
ДЕНЬ 39: Молитися за свого ката	259
ДЕНЬ 40: Духовна спадщина	265
ПОДЯКА	271

ПОДОРОЖ НА ЗУСТРІЧ ІЗ ПЕРЕСЛІДУВАНИМИ ХРИСТΙΑНАМИ

Понад 20 років Тодд Неттлтон, ведучий «Радіо “Голос мучеників”», подорожував світом і брав інтерв'ю у сотень християн, які зазнали переслідувань за ім'я Ісуса. Тепер він запрошує вас познайомитися зі сміливими послідовниками Ісуса, чия довіра Богові надихне вас укріплятися у вірі в Ісуса Христа.

Вони відстоювали віру в свого Спасителя, навіть коли це дорого їм коштувало. Їхні історії можуть допомогти нам чинити так само.

ГОЛОС МУЧЕНИКІВ